Załącznik nr 2
do Uchwały Nr 66/2019
Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej
z dnia 28 lutego 2019 r. z późn. zm.

Ocena programowa
Profil praktyczny

Raport Samooceny

Nazwa i siedziba uczelni prowadzącej oceniany kierunek studiów:

Wyższa Szkoła Handlu i Usług w Poznaniu

Nazwa ocenianego kierunku studiów: **Zarządzanie**

1. Poziom/y studiów: **studia pierwszego i drugiego stopnia**
2. Forma/y studiów: **studia stacjonarne i niestacjonarne**
3. Nazwa dyscypliny, do której został przyporządkowany kierunek[1,2]
   nauki o zarządzaniu i jakości

W przypadku przyporządkowania kierunku studiów do więcej niż 1 dyscypliny:

a. Nazwa dyscypliny wiodącej, w ramach której uzyskiwana jest ponad połowa efektów uczenia się wraz z określeniem procentowego udziału liczby punktów ECTS dla dyscypliny wiodącej w ogólnej liczbie punktów ECTS wymaganej do ukończenia studiów na kierunku.

Nazwa dyscypliny wiodącej	Punkty ECTS	
	liczba	%

b. Nazwy pozostałych dyscyplin wraz z określeniem procentowego udziału liczby punktów ECTS dla pozostałych dyscyplin w ogólnej liczbie punktów ECTS wymaganej do ukończenia studiów na kierunku.

L.p.	Nazwa dyscypliny	Punkty ECTS	
		liczba	%

Efekty uczenia się zakładane dla ocenianego kierunku, poziomu i profilu studiów

EFEKTY KSZTAŁCENIA
dla kierunku ZARZĄDZANIE studiów pierwszego stopnia

Profil studiów: praktyczny
Forma studiów: stacjonarne i niestacjonarne

---

[1]Nazwy dyscyplin należy podać zgodnie z rozporządzeniem MNiSW z dnia 20 września 2018 r. w sprawie dziedzin nauki i dyscyplin naukowych oraz dyscyplin artystycznych, Dz.U. 2018poz. 1818.

[2] W okresie przejściowym do dnia 30 września 2019 uczelnie, które nie dokonały przyporządkowania kierunku do dyscyplin naukowych lub artystycznych określonych w przepisach wydanych na podstawie art.5 ust. 3 ustawy podają dane dotyczące dotychczasowego przyporządkowania kierunku do obszaru kształcenia oraz wskazania dziedzin nauki i dyscyplin naukowych, do których odnoszą się efekty kształcenia.

1. Dziedziny nauki: dziedzina nauk społecznych,

a) dyscyplina wiodąca: nauki o zarządzaniu i jakości

b) dyscypliny uzupełniające: nauki prawne, ekonomia i finanse

Zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 20 września 2018 roku *w sprawie obszarów wiedzy, dziedzin nauki i dyscyplin naukowych oraz dyscyplin artystycznych* (Dz. U., poz. 1818), a także z Rozporządzeniem Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dn. 14 listopada 2018 r. *w sprawie charakterystyk drugiego stopnia dla kwalifikacji na poziomach 6 – 8 Polskiej Ramy Kwalifikacji (*Dz. U., poz. 2218).

2. Efekty kształcenia

Objaśnienie skrótów charakterystyk w obszarze:		
P6S – poziom szósty Polskiej Ramy Kwalifikacji		
wiedzy:	**umiejętności:**	**kompetencji:**
WG – w odniesieniu do wiedzy zakres i głębia **WK** – w odniesieniu do wiedzy kontekst	**UW** - w odniesieniu do wykorzystania wiedzy **UK** - w zakresie komunikowania się **UO** - w zakresie organizacji pracy **UU** - w zakresie uczenia się	**KK** - w zakresie ocen, krytyczne podejście **KO** – w zakresie odpowiedzialności, interes społeczny, publiczny **KR** – w odniesieniu do roli zawodowej, niezależność i rozwój etosu
Objaśnienie symboli efektów kierunkowych :		
K – kierunkowe efekty kształcenia		
W – kategoria wiedzy	**U** – kategoria umiejętności	**K** – kategoria kompetencje (po podkreślniku)
01, 02, 03 i kolejne – numer efektu kształcenia		

Charakterystyki drugiego stopnia efektów uczenia się dla kwalifikacji na poziomie 6 PRK		**Odniesienie do efektów kierunkowych**	
Wiedza – absolwent zna i rozumie			
P6S_WG	w zaawansowanym stopniu – wybrane fakty, obiekty i zjawiska oraz dotyczące ich metody i teorie wyjaśniające złożone zależności między nimi, stanowiące podstawową wiedzę ogólną z zakresu dyscyplin naukowych lub artystycznych tworzących podstawy teoretyczne, oraz wybrane zagadnienia z zakresu wiedzy szczegółowej – właściwe dla programu studiów, a w przypadku studiów o profilu praktycznym - również zastosowania praktyczne tej wiedzy w działalności zawodowej związanej z ich kierunkiem	K_W01	ma podstawową wiedzę w zakresie nauk o zarządzaniu oraz nauk ekonomicznych, ich miejscu w systemie nauk społecznych (politycznych, ekonomicznych, prawnych) oraz o ich istotnych elementach i relacjach do innych nauk
		K_W02	ma podstawową wiedzę o różnych rodzajach struktur i instytucji społecznych krajowych i międzynarodowych (politycznych, ekonomicznych, prawnych), w szczególności ich istotnych elementach i relacjach pomiędzy nimi
		K_W03	zna rodzaje powiązań społecznych, w tym gospodarczych odpowiadające wybranym dziedzinom nauk społecznych (ekonomii, organizacji i zarządzania, socjologii), właściwym dla studiowania kierunku „zarządzanie"

		K_W04	identyfikuje i wyjaśnia, w świetle współczesnych ujęć teoretycznych, ekonomiczne i zarządcze skutki różnic kulturowych w skali organizacji i regionów
		K_W05	zna wybrane metody i techniki gromadzenia i analizowania danych rynkowych, umożliwiających analizę zjawisk i procesów rynkowych wpływających na osiąganie celów przez przedsiębiorstwa
		K_W06	posiada podstawową wiedzę o relacjach społecznych zachodzących w organizacji oraz relacjach występujących między organizacją a interesariuszami
		K_W07	zna metody i techniki pozyskiwania oraz modelowania procesów zachodzących w przedsiębiorstwie, a także identyfikowania rządzących nimi prawidłowości
		K_W08	zna metody i narzędzia rozpoznawania, diagnozowania i rozwiązywania problemów gospodarowania zasobami ludzkimi, rzeczowymi, finansowymi i informacjami
		K_W09	zna zasady, które należy uwzględnić w negocjacjach oraz charakteryzuje różne style negocjacji
		K_W10	ma wiedzę o poglądach na temat przedsiębiorstwa oraz złożonych struktur gospodarczych oraz ich historycznej ewolucji
P6S_WK	fundamentalne dylematy współczesnej cywilizacji; podstawowe ekonomiczne, prawne, etyczne i inne uwarunkowania różnych rodzajów działalności zawodowej związanej z kierunkiem studiów, w tym podstawowe pojęcia i zasady z zakresu ochrony własności przemysłowej i prawa autorskiego podstawowe zasady tworzenia i rozwoju różnych form przedsiębiorczości	K_W11	zna współczesne koncepcje oraz narzędzia kooperacji i konkurencji między systemami gospodarczymi i przedsiębiorstwami
		K_W12	zna istotę, prawidłowości i problemy funkcjonowania organizacji – przedsiębiorstw, instytucji publicznych i administracji realizujących zadania w zakresie bezpieczeństwa państwa
		K_W13	ma podstawową wiedzę o człowieku, w szczególności jako podmiocie stosunków gospodarczych i zasady określające jego rolę w funkcjonowaniu organizacji gospodarczych, identyfikuje czynniki wewnętrzne i zewnętrzne warunkujące zachowanie człowieka w organizacji
		K_W14	ma wiedzę o normach i regułach (prawnych, organizacyjnych, moralnych, etycznych) organizujących struktury i instytucje społeczne, w tym przedsiębiorstwa i rządzących nimi

			prawidłowościach oraz o ich źródłach, naturze, zmianach i sposobach działania
		K_W15	ma wiedzę o procesach zmian struktur organizacji gospodarczych oraz ich elementów, o przyczynach, przebiegu, skali i konsekwencjach tych zmian
		K_W16	zna i rozumie podstawowe pojęcia z zakresu prawa cywilnego, prawa handlowego, prawa pracy i zasady ochrony własności przemysłowej i prawa autorskiego
		K_W17	zna aspekty prawne funkcjonowania organizacji na rynku krajowym i międzynarodowym
		K_W18	zna ogólne zasady tworzenia i rozwoju form indywidualnej przedsiębiorczości, wykorzystującej wiedzę z zakresu dziedzin nauki i dyscyplin naukowych właściwych dla zarządzania w tym prawa o swobodzie działalności gospodarczej, prawa handlowego, prawa cywilnego, prawa podatkowego, prawa pracy

Umiejętności – absolwent potrafi			
Charakterystyki drugiego stopnia efektów uczenia się dla kwalifikacji na poziomie 6 PRK		**Odniesienie do kierunkowych efektów kształcenia**	
P6S_UW	potrafi posługiwać się podstawową terminologią z zakresu poszczególnych dziedzin będących przedmiotem studiów, potrafi wykorzystywać i integrować wiedzę teoretyczną z zakresu zarządzania oraz powiązanych z nią dyscyplin potrafi prawidłowo interpretować podstawowe pojęcia, ekonomiczne z zakresu nauki o zarządzaniu i nauk ekonomicznych (ekonomia, finanse, rachunkowość, marketing) realizowanych w ramach kierunku „zarządzanie" w celu analizy złożonych problemów organizacyjnych	K_U01	potrafi posługiwać się podstawową terminologią z zakresu poszczególnych dziedzin będących przedmiotem studiów, potrafi wykorzystywać i integrować wiedzę teoretyczną z zakresu zarządzania oraz powiązanych z nią dyscyplin
		K_U02	potrafi prawidłowo interpretować podstawowe pojęcia, ekonomiczne z zakresu nauki o zarządzaniu i nauk ekonomicznych (ekonomia, finanse, rachunkowość, marketing) realizowanych w ramach kierunku „zarządzanie" w celu analizy złożonych problemów organizacyjnych
		K_U03	potrafi wykorzystać podstawową wiedzę teoretyczną dla dokonywania prostej analizy danych rynkowych, procesów i zjawisk gospodarczych, w tym dotyczących przedsiębiorstwa i jego otoczenia
		K_U04	potrafi wykorzystywać pozyskaną podstawową wiedzę dla wyjaśnienia przyczyn i przebiegu zmian wybranych zagadnień ekonomicznych i procesów zarządczych dotyczących dziedzin właściwych dla kierunku „zarządzanie"
		K_U05	potrafi proponować rozwiązania problemów występujących w przedsiębiorstwie jako konsekwencje podejmowanych decyzji gospodarczych

		K_U06	prawidłowo posługuje się wybranymi normami i regułami prawnymi, zawodowymi i moralnymi w celu rozwiązania podstawowych problemów decyzyjnych pojawiających się na średnim szczeblu zarządzania w przedsiębiorstwie, kierując się przy tym zasadami etycznymi
		K_U07	jest przygotowany do pracy jako specjalista lub menadżer średniego szczebla w przedsiębiorstwie; jest przygotowany do podjęcia i prowadzenia działalności gospodarczej; potrafi wykorzystywać zdobytą wiedzę, z uwzględnieniem umiejętności nabytych podczas praktyki zawodowej, do rozstrzygania dylematów pojawiających się w pracy zawodowej
		K_U08	potrafi sprawnie posługiwać się dostępnymi źródłami informacji oraz posiada umiejętność przygotowania typowych analiz decyzyjnych dotyczących funkcjonowania przedsiębiorstwa
		K_U09	potrafi formułować cele, problemy badawcze i hipotezy robocze z wykorzystaniem metod badań charakterystycznych dla nauk o zarządzaniu i nauk społecznych
		K_U10	posługuje się przepisami prawa krajowego oraz europejskiego w zakresie działalności gospodarczej w celu uzasadniania konkretnych działań i decyzji
		K_U11	dokonuje analizy wybranych problemów z zakresu matematyki, finansów, rachunkowości i wybierając odpowiednią metodę rozwiązuje je
P6S_UK	komunikować się z otoczeniem z użyciem specjalistycznej terminologii - brać udział w debacie – przedstawiać i oceniać różne opinie i stanowiska oraz dyskutować o nich – posługiwać się językiem obcym na poziomie B2 + Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego	K_U12	posiada umiejętność przygotowania ustnych wystąpień oraz typowych opracowań pisemnych w języku polskim w zakresie dziedzin nauki i dyscyplin naukowych, wykładanych w ramach kierunku studiów „zarządzanie", w tym dotyczących zagadnień szczegółowych, z wykorzystaniem ujęć teoretycznych, a także różnych źródeł
		K_U13	zna język obcy (język angielski), w tym w zakresie dziedzin nauki i dyscyplin naukowych właściwych dla kierunku studiów „zarządzanie", zgodnie z wymogami określonymi dla poziomu B2 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego
P6S_UO	planować i organizować pracę indywidualną oraz w zespole współdziałać z innymi osobami w ramach prac zespołowych (także o charakterze interdyscyplinarnym)	K_U14	zna zasady i techniki kierowania zespołem, potrafi w praktyce zarządzać niewielkim zespołem osób, planuje i organizuje jego pracę, ma świadomość wagi informacji we współczesnych przedsiębiorstwach, potrafi zarządzać informacją wykorzystując różne kanały jej przekazu

P6S_UU	samodzielnie planować i realizować własne uczenie się przez całe życie	K_U15	ma świadomość poziomu swojej wiedzy i umiejętności, rozumie potrzebę ciągłego dokształcania się zawodowego i rozwoju osobistego, dokonuje samoceny własnych kompetencji i doskonali umiejętności, wyznacza kierunki własnego rozwoju i kształcenia

Kompetencje społeczne – absolwent jest gotów			
Kod składnika opisu	**Charakterystyki drugiego stopnia efektów uczenia się dla kwalifikacji na poziomie 6 PRK**	**Symbol efektu kierunkowego**	**Treść efektu kierunkowego**
P6S_KK	- krytycznej oceny posiadanej wiedzy i odbieranych treści - uznawania znaczenia wiedzy w rozwiązywaniu problemów poznawczych i praktycznych oraz zasięganiu opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu	K_K01	ma świadomość poziomu swojej wiedzy i umiejętności, rozumie potrzebę ciągłego rozwoju osobistego i zawodowego, jest przygotowany do podjęcia studiów drugiego stopnia
		K_K02	potrafi posługiwać się ogólną wiedzą z zakresu nauk społecznych, w tym szczególnie nauk o zarządzaniu oraz nauk ekonomicznych
		K_K03	jest gotowy do samodzielnego zdobywania i doskonalenia wiedzy oraz umiejętności profesjonalnych w warunkach procesów integracyjnych w Europie i globalizacji w świecie
P6S_KO	- wypełniania zobowiązań społecznych, współorganizowania działalności na rzecz środowiska społecznego, - inicjowania działań na rzecz interesu publicznego myślenia i działania w sposób przedsiębiorczy	K_K04	zna zasady i warunki aktywnego uczestniczenia w pracy grupowej oraz organizowania i kierowania niewielkimi grupami i potrafi tę wiedzę i umiejętność wykorzystać we współdziałaniu z grupą, przyjmując w niej różne role
		K_K05	potrafi odpowiednio określić priorytety służące realizacji określonego przez siebie lub innych zadania oraz efektywnie organizować pracę własną i kierowanego przez siebie zespołu
		K_K06	umie uczestniczyć w pracach grupy przygotowującej projekty społeczne, uwzględniające aspekty prawne, ekonomiczne i polityczne
		K_K07	jest gotowy do komunikowania się i współpracy z otoczeniem, w tym z osobami niebędącymi specjalistami w danej dziedzinie oraz do aktywnego uczestnictwa w grupach i w organizacjach
		K_K08	potrafi myśleć i działać w sposób przedsiębiorczy, jest kreatywny ale uwzględniający potrzebę rozwoju zrównoważonego w

			odniesieniu do podmiotów gospodarczych
P6S_KR	odpowiedzialnego pełnienia ról zawodowych z uwzględnieniem zmieniających się potrzeb społecznych w tym: - przestrzeganie zasad etyki zawodowej i wymagania tego od innych - dbałości o dorobek i tradycje zawodu	K_K09	jest przekonany o konieczności zachowania się w sposób profesjonalny i przestrzegania zasad etyki zawodowej, dostrzega i formułuje problemy moralne i dylematy etyczne związane z własną i cudzą pracą

EFEKTY KSZTAŁCENIA
dla kierunku ZARZĄDZANIE studiów drugiego stopnia

Profil studiów: praktyczny
Forma studiów: stacjonarne i niestacjonarne

Dziedziny nauki: dziedzina nauk społecznych z dyscyplinami:

a) wiodącą: nauki o zarządzaniu i jakości,

b) uzupełniającymi: ekonomia i finanse, nauki prawne.

Zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 20 września 2018 roku *w sprawie obszarów wiedzy, dziedzin nauki i dyscyplin naukowych oraz dyscyplin artystycznych* (Dz. U., poz. 1818), a także z Rozporządzeniem Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dn. 14 listopada 2018 r. *w sprawie charakterystyk drugiego stopnia dla kwalifikacji na poziomach 6 – 8 Polskiej Ramy Kwalifikacji (*Dz. U., poz. 2218).

2. Efekty kształcenia

Objaśnienie skrótów charakterystyk w obszarze:		
P7S – poziom siódmy Polskiej Ramy Kwalifikacji		
wiedzy:	**umiejętności:**	**kompetencji:**
WG – w odniesieniu do wiedzy zakres i głębia **WK** – w odniesieniu do wiedzy kontekst	**UW** - w odniesieniu do wykorzystania wiedzy **UK** - w zakresie komunikowania się **UO** - w zakresie organizacji pracy **UU** - w zakresie uczenia się	**KK** - w zakresie ocen, krytyczne podejście **KO** – w zakresie odpowiedzialności, interes społeczny, publiczny **KR** – w odniesieniu do roli zawodowej, niezależność i rozwój etosu
Objaśnienie symboli efektów kierunkowych :		
K – kierunkowe efekty kształcenia		
W – kategoria wiedzy	**U** – kategoria umiejętności	**K** – kategoria kompetencje (po podkreślniku)
01, 02, 03 i kolejne – numer efektu kształcenia		

Charakterystyki drugiego stopnia efektów uczenia się dla kwalifikacji na poziomie 7 PRK	**Odniesienie do efektów kierunkowych**
Wiedza – absolwent zna i rozumie	

P7S_WG	w pogłębionym stopniu – wybrane fakty, obiekty i zjawiska oraz dotyczące ich metody i teorie wyjaśniające złożone zależności między nimi, stanowiące zaawansowaną wiedzę ogólną z zakresu dyscyplin naukowych lub artystycznych tworzących podstawy teoretyczne, uporządkowaną i podbudowaną teoretycznie wiedzę obejmującą kluczowe zagadnienia oraz wybrane zagadnienia z zakresu zaawansowanej wiedzy szczegółowej – właściwe dla programu studiów, a w przypadku studiów o profilu praktycznym - również zastosowania praktyczne tej wiedzy w działalności zawodowej związanej z ich kierunkiem	K_W01	ma rozszerzoną wiedzę w zakresie nauk o zarządzaniu oraz nauk ekonomicznych, ich miejscu w systemie nauk społecznych (politycznych, ekonomicznych, prawnych) oraz o ich istotnych elementach i relacjach do innych nauk
		K_W02	ma rozszerzoną wiedzę o różnych powiązaniach społecznych, w tym gospodarczych odpowiadające wybranym dziedzinom nauk społecznych (ekonomii, organizacji i zarządzania, socjologii), właściwym dla studiowania kierunku „zarządzanie”
		K_W03	w sposób rozszerzony zna wybrane metody i techniki gromadzenia i analizowania danych rynkowych, umożliwiających analizę zjawisk i procesów rynkowych wpływających na osiąganie celów przez przedsiębiorstwa
		K_W04	posiada rozszerzoną wiedzę o relacjach społecznych zachodzących w organizacji oraz relacjach występujących między organizacją a interesariuszami
		K_W05	zna w sposób rozszerzony współczesne koncepcje oraz narzędzia kooperacji i konkurencji między systemami gospodarczymi i przedsiębiorstwami
		K_W06	zna w sposób rozszerzony zasady, które należy uwzględnić w negocjacjach oraz charakteryzuje różne style negocjacji
		K_W07	ma pogłębioną wiedzę o poglądach na temat przedsiębiorstwa oraz złożonych struktur gospodarczych oraz ich historycznej ewolucji
		K_W08	zna język obcy (język angielski lub niemiecki), w tym w zakresie dziedzin nauki i dyscyplin naukowych właściwych dla kierunku studiów „zarządzanie”, zgodnie z wymogami określonymi dla poziomu B2+ Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego
P7S_WK	fundamentalne dylematy współczesnej cywilizacji; ekonomiczne, prawne, etyczne i inne uwarunkowania różnych rodzajów	K_W09	ma rozszerzoną wiedzę o różnych rodzajach struktur i instytucji społecznych krajowych i międzynarodowych

	działalności zawodowej związanej z kierunkiem studiów, w tym zasady ochrony własności przemysłowej, prawa autorskiego podstawowe zasady tworzenia i rozwoju różnych form przedsiębiorczości		(politycznych, ekonomicznych, prawnych), w szczególności ich istotnych elementach i relacjach pomiędzy nimi
		K_W10	w sposób rozszerzony identyfikuje i wyjaśnia, w świetle współczesnych ujęć teoretycznych, ekonomiczne i zarządcze skutki różnic kulturowych w skali organizacji i regionów
		K_W11	zna w sposób rozszerzony metody i techniki pozyskiwania oraz modelowania procesów zachodzących w przedsiębiorstwie, a także identyfikowania rządzących nimi prawidłowości
		K_W12	zna w sposób rozszerzony istotę, prawidłowości i problemy funkcjonowania organizacji – przedsiębiorstw, instytucji publicznych i administracji realizujących zadania w zakresie bezpieczeństwa państwa
		K_W13	ma pogłębioną wiedzę o człowieku, w szczególności jako podmiocie stosunków gospodarczych i zasady określające jego rolę w funkcjonowaniu organizacji gospodarczych, identyfikuje czynniki wewnętrzne i zewnętrzne warunkujące zachowanie człowieka w organizacji
		K_W14	zna w sposób rozszerzony metody i narzędzia rozpoznawania, diagnozowania i rozwiązywania problemów gospodarowania zasobami ludzkimi, rzeczowymi, finansowymi i informacjami
		K_W15	ma pogłębioną wiedzę o normach i regułach (prawnych, organizacyjnych, moralnych, etycznych) organizujących struktury i instytucje społeczne, w tym przedsiębiorstwa i rządzących nimi prawidłowościach oraz o ich źródłach, naturze, zmianach i sposobach działania
		K_W16	ma pogłębioną wiedzę o procesach zmian struktur organizacji gospodarczych oraz ich elementów, o przyczynach, przebiegu, skali i konsekwencjach tych zmian

		K_W17	w sposób rozszerzony zna i rozumie podstawowe pojęcia z zakresu prawa cywilnego, prawa handlowego, prawa pracy i zasady ochrony własności przemysłowej i prawa autorskiego
		K_W18	zna w sposób rozszerzony aspekty prawne funkcjonowania organizacji na rynku krajowym i międzynarodowym
		K_W19	zna w sposób rozszerzony ogólne zasady tworzenia i rozwoju form indywidualnej przedsiębiorczości, wykorzystującej wiedzę z zakresu dziedzin nauki i dyscyplin naukowych właściwych dla zarządzania w tym prawa o swobodzie działalności gospodarczej, prawa handlowego, prawa cywilnego, prawa podatkowego, prawa pracy

Umiejętności – absolwent potrafi			
Charakterystyki drugiego stopnia efektów uczenia się dla kwalifikacji na poziomie 7 PRK		**Odniesienie do kierunkowych efektów kształcenia**	
P7S_UW	wykorzystywać posiadaną wiedzę - formułować i rozwiązywać złożone i nietypowe problemy oraz innowacyjnie wykonywać zadania w nieprzewidywalnych warunkach, przez: - właściwy dobór źródeł oraz informacji z nich pochodzących, dokonywanie oceny, krytycznej analizy, syntezy, twórczej interpretacji i prezentacji tych informacji - dobór oraz stosowanie właściwych metod i narzędzi, w tym zaawansowanych technik informacyjno – komunikacyjnych - przystosowanie istniejących lub opracowanie nowych metod i narzędzi - wykorzystywać posiadaną wiedzę - formułować i rozwiązywać problemy oraz wykonywać zadania typowe dla działalności zawodowej związanej z kierunkiem studiów - formułować i testować hipotezy związane z prostymi problemami wdrożeniowymi	K_U01	prawidłowo posługiwać się terminologią z zakresu poszczególnych dziedzin będących przedmiotem studiów, potrafi wykorzystywać i integrować wiedzę teoretyczną i praktyczną z zakresu zarządzania oraz powiązanych z nią dyscyplin
		K_U02	prawidłowo analizować pojęcia, ekonomiczne z zakresu nauki o zarządzaniu i nauk ekonomicznych (ekonomia, finanse, rachunkowość, marketing) realizowanych w ramach kierunku „zarządzanie" w celu analizy złożonych problemów organizacyjnych
		K_U03	praktycznie wykorzystać wiedzę teoretyczną dla dokonywania j analizy danych rynkowych, procesów i zjawisk gospodarczych, w tym dotyczących przedsiębiorstwa i jego otoczenia
		K_U04	wykorzystywać pozyskaną wiedzę dla wyjaśnienia przyczyn i przebiegu zmian wybranych zagadnień ekonomicznych i procesów zarządczych dotyczących dziedzin

			właściwych dla kierunku „zarządzanie”
		K_U05	proponować rozwiązania problemów występujących w przedsiębiorstwie jako konsekwencje podejmowanych decyzji gospodarczych
		K_U06	prawidłowo posługiwać się wybranymi normami i regułami prawnymi, zawodowymi i moralnymi w celu rozwiązania problemów decyzyjnych pojawiających się na średnim szczeblu zarządzania w przedsiębiorstwie, kierując się przy tym zasadami etycznymi
		K_U07	sprawnie posługiwać się dostępnymi źródłami informacji oraz posiada umiejętność przygotowania typowych analiz decyzyjnych dotyczących funkcjonowania przedsiębiorstwa
		K_U08	formułować cele, problemy badawcze i hipotezy robocze z wykorzystaniem metod badań charakterystycznych dla nauk o zarządzaniu i nauk społecznych
		K_U09	posługiwać się przepisami prawa krajowego oraz europejskiego w zakresie działalności gospodarczej w celu uzasadniania konkretnych działań i decyzji
P7S_UK	komunikować się na tematy specjalistyczne ze zróżnicowanymi kręgami odbiorców, - prowadzić debatę – posługiwać się językiem obcym na poziomie B2 + Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego oraz w wyższym stopniu w zakresie specjalistycznej terminologii	K_U10	komunikowania się i współpracy z otoczeniem, w tym z osobami niebędącymi specjalistami w danej dziedzinie oraz do aktywnego uczestnictwa w dyskusjach i debatach prowadzonych w grupach i w organizacjach
		K_U11	przygotowywać ustne wystąpienia i brać udział w debatach, a także przygotowywać typowe opracowania pisemne w języku polskim w zakresie dziedzin nauki i dyscyplin naukowych, wykładanych w ramach kierunku studiów „zarządzanie”, w tym dotyczących zagadnień szczegółowych, z wykorzystaniem ujęć teoretycznych, a także różnych źródeł
		K_U12	posługiwać się językiem obcym (język angielski), w tym w zakresie dziedzin nauki i dyscyplin naukowych

			właściwych dla kierunku studiów „zarządzanie", zgodnie z wymogami określonymi dla poziomu B2+ Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego
P7S_UO	kierować pracą zespołu współdziałać z innymi osobami w ramach prac zespołowych i podejmować rolę wiodącą w zespołach	K_U13	być przygotowany do pracy jako specjalista lub menadżer średniego szczebla w przedsiębiorstwie; jest przygotowany do podjęcia i prowadzenia działalności gospodarczej; potrafi wykorzystywać zdobytą wiedzę, z uwzględnieniem umiejętności nabytych podczas praktyki zawodowej, do rozstrzygania dylematów pojawiających się w pracy zawodowej
		K_U14	aktywnego i krytycznego uczestniczenia w pracy grupowej oraz organizowania i kierowania niewielkimi grupami i potrafi tę wiedzę i umiejętność wykorzystać we współdziałaniu z grupą, przyjmując w niej różne role
P7S_UU	samodzielnie planować i realizować własne uczenie się przez całe życie i ukierunkowywać innych w tym zakresie	K_U15	podnoszenia poziomu swojej wiedzy i umiejętności, rozumie potrzebę ciągłego rozwoju osobistego i zawodowego, potrafi inspirować i organizować proces uczenia się innych osób

Kompetencje społeczne – absolwent jest gotów			
Kod składnika opisu	**Charakterystyki drugiego stopnia efektów uczenia się dla kwalifikacji na poziomie 7 PRK**	**Symbol efektu kierunkowego**	**Treść efektu kierunkowego**
P7S_KK	- krytycznej oceny posiadanej wiedzy i odbieranych treści - uznawania znaczenia wiedzy w rozwiązywaniu problemów poznawczych i praktycznych oraz zasięganiu opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu	K_K01	ma pogłębioną świadomość znaczenia wiedzy w rozwiązywaniu problemów poznawczych i praktycznych w zakresie zarządzania. Potrafi krytycznie ocenić własne kompetencje i zasięgać rady specjalistów.
		K_K02	posługiwania się terminologią z zakresu nauk społecznych, w tym szczególnie nauk o zarządzaniu oraz nauk ekonomicznych niezbędną do komunikowania się ze specjalistami do odbierania treści z zakresu nauk społecznych, w tym szczególnie nauk o zarządzaniu oraz nauk ekonomicznych, ich krytycznej oceny i

			samodzielnego uzupełniania.
		K_K03	do samodzielnego zdobywania i doskonalenia wiedzy oraz umiejętności profesjonalnych w warunkach procesów integracyjnych w Europie i globalizacji w świecie
P7S_KO	- wypełniania zobowiązań społecznych, inspirowania i organizowania działalności na rzecz środowiska społecznego, - inicjowania działań na rzecz interesu publicznego myślenia i działania w sposób przedsiębiorczy	K_K04	ma pogłębioną świadomość zmienności potrzeb społecznych i jest gotów do wypełniania zobowiązań społecznych, inspirowania i organizowania działalności na rzecz środowiska społecznego
		K_K05	określenia priorytetów służących realizacji określonego przez siebie lub innych zadania oraz efektywnie organizować pracę własną i kierowanego przez siebie zespołu
P7S_KR	odpowiedzialnego pełnienia ról zawodowych z uwzględnieniem zmieniających się potrzeb społecznych w tym: - rozwijania dorobku zawodu - podtrzymywania etosu zawodu - przestrzegania i rozwijania zasad etyki zawodowej oraz działania na rzecz przestrzegania tych zasad	K_K06	konieczności zachowania się w sposób profesjonalny i przestrzegania zasad etyki zawodowej, dostrzega i formułuje problemy moralne i dylematy etyczne związane z własną i cudzą pracą
		K_K07	uczestniczenia w pracach grupy przygotowującej projekty społeczne, uwzględniające aspekty prawne, ekonomiczne i polityczne

Skład zespołu przygotowującego raport samooceny

Imię i nazwisko	Tytuł lub stopień naukowy/stanowisko/funkcja pełniona w uczelni
Kamila Wilczyńska	**Dr hab.; Rektor WSHiU**
Zbigniew Dziemianko	**Dr; Prorektor WSHiU**
Patrycja Kanafocka	**Dr; Prorektor WSHIU**
Grzegorz Konieczny	**Dr; Dziekan Wydziału Społeczno-Ekonomicznego**
Liudmyla Babii	**Mgr; Prodziekan Wydziału Społeczno-Ekonomicznego**

Efekty uczenia się zakładane dla ocenianego kierunku, poziomu i profilu studiów 2

Wskazówki ogólne do raportu samooceny Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.

Prezentacja uczelni Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.

Część I. Samoocena uczelni w zakresie spełniania szczegółowych kryteriów oceny programowej na kierunku studiów o profilu praktycznym 18

Kryterium 1. Konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się 18

Kryterium 2. Realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się 29

Kryterium 3. Przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie 33

Kryterium 4. Kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry 37

Kryterium 5. Infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie 38

Kryterium 6. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku 41

Kryterium 7. Warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku 41

Kryterium 8. Wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia 57

Kryterium 9. Publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiąganych rezultatach 57

Kryterium 10. Polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów 71

Część II. Perspektywy rozwoju kierunku studiów 77

Część III. Załączniki 78

Załącznik nr 1. Zestawienia dotyczące ocenianego kierunku studiów 78

Załącznik nr 2. Wykaz materiałów uzupełniających 87

Prezentacja uczelni

Wyższa Szkoła Handlu i Usług w Poznaniu to jedyna w Polsce uczelnia niepubliczna założona przez organizację samorządu gospodarczego. Jej założycielem jest Wielkopolskie Zrzeszenie Handlu i Usług w Poznaniu - społeczna organizacja osób z terenu Wielkopolski zajmujących się (bezpośrednio lub jako udziałowcy podmiotów gospodarczych) działalnością gospodarczą w dziedzinie handlu i usług. Organizacja ta swoimi korzeniami sięga roku 1904. W okresie międzywojennym przyczyniła się do utworzenia w 1926 roku Wyższej Szkoły Handlowej w Poznaniu, przekształconej w Wyższą Szkołę Ekonomiczną a następnie w Akademię Ekonomiczną, obecnie noszącą nazwę Uniwersytet Ekonomiczny w Poznaniu. Była także, na początku lat dwudziestych, jednym ze współorganizatorów Targu Poznańskiego, który dał początek Międzynarodowym Targom Poznańskim.

Wyższa Szkoła Handlu i Usług w Poznaniu prowadzi działalność edukacyjną od 1997 roku. Dwadzieścia trzy lata funkcjonowania przyniosły wiele doświadczeń, nie wszystkie były pozytywne. Niezmiennie jednak misją Uczelni jest *prowadzenie wysokiej jakości kształcenia poprzez przekazanie określonej wiedzy i umiejętności zawodowych przy wsparciu najlepszych wykładowców akademickich oraz praktyków życia gospodarczego ale również krzewienie wśród studentów idei etosu zawodu w obszarze handlu i usług na współczesnym rynku gospodarczym.*[3]

Wyższa Szkoła Handlu i Usług w Poznaniu zgodnie ze swoją misją, współuczestniczy w kształceniu nowej generacji kupców i usługodawców, dąży do wyposażenia swoich studentów w umiejętności i kompetencje wsparte na trwałym fundamencie wiedzy, które pozwolą samodzielnie budować przyszłość zawodową w świecie permanentnie rosnącej konkurencji. Działając na rzecz wykształcenia nowych kadr zawodowych nie zapominamy o wychowywaniu studentów w duchu patriotyzmu, poszanowania praw człowieka, demokracji, tolerancji i odpowiedzialności za dobro społeczeństwa.

Kierując się powyższymi zadaniami Uczelnia tworzyła kolejne kierunki studiów, po zarządzaniu pierwszego stopnia, turystykę i rekreację, a następnie bezpieczeństwo narodowe. W 2019 roku Wyższa Szkoła Handlu i Usług otrzymała zgodę na utworzenie jednolitych studiów magisterskich na kierunku pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna, a także zarządzanie drugiego stopnia. W ubiegłym roku otrzymaliśmy uprawnienia do utworzenia studiów pierwszego i drugiego stopnia na kierunku administracja. Od 2019 roku jesteśmy

[3] Strategia Rozwoju Uczelni na lata 2018 – 2020.

także organem prowadzącym liceum ogólnokształcące. Na kierunku zarządzanie – studia pierwszego i drugiego stopnia, profil praktyczny, realizujemy program studiów także w języku angielskim (jest on tożsamy z programem studiów w języku polskim, z tą różnicą, że język obcy do wyboru na studiach w języku polskim to angielski lub niemiecki, a w języku angielskim jest to lektorat z języka polskiego). Studenci mogli wybrać spośród wszystkich prowadzonych przez nas specjalności. Po nowelizacji Ustawy o cudzoziemcach z dnia 22 lutego 2019 r., Uczelnia została również wpisana na listę zatwierdzonych, na potrzeby przyjmowania cudzoziemców, jednostek prowadzących studia.

Zrealizowaliśmy większość zadań określonych dokumentem Strategia rozwoju Uczelni na lata 2018 – 2020. Wszystkie pozostałe, które są w trakcie realizacji lub z powodu pandemii COVID-19 zostały odłożone w czasie zostały włączone do Strategii rozwoju Uczelni na lata 2021 – 2024. Do raportu załączamy nową Strategię rozwoju Uczelni na lata 2021 – 2024.

Część I. Samoocena uczelni w zakresie spełniania szczegółowych kryteriów oceny programowej na kierunku studiów o profilu praktycznym

Kryterium 1. Konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się

Koncepcja kształcenia dla studiów pierwszego i drugiego stopnia na kierunku zarządzanie jest wypadkową kilku istotnych czynników: konsultacji z otoczeniem społeczno – gospodarczym, otwartych dyskusji z pracownikami naukowo – dydaktycznymi, ze studentami kierunku zarządzanie. Koncepcja kształcenia została umiejscowiona w dziedzinie nauk społecznych: z dyscypliną nauki o zarządzaniu i jakości. Program studiów pierwszego i drugiego stopnia jest realizowany w języku polskim lub dla obcokrajowców w języku angielskim.

Program studiów jest zorientowany na wyposażenie absolwentów kierunku w zależności od wybranej przez nich specjalności w kompetencje zawodowe zgodne z określonymi w *Klasyfikacji zawodów i specjalności*, określone przez Ministerstwo Rozwoju, Pracy i Technologii.

Studia pierwszego stopnia. Studenci mogli wybrać spośród sześciu proponowanych specjalności (od roku akademickiego 2020/2021 realizujemy pięć specjalności).

Absolwenci specjalności **handel i usługi** są przygotowani do pełnienia funkcji specjalisty w zakresie handlu i marketingu. Chcemy aby byli kompetentnymi pracownikami w branży handlowej, trafnie rozpoznawali potrzeby klientów, lecz także potrafili budować i podtrzymywać wizerunek firmy. Muszą zatem potrafić określić koniunkturę rynkową, jak również prowadzić negocjacje handlowe. Do najbardziej istotnych przedmiotów, poza praktyką zawodową, dla tej specjalności zaliczamy: *Koniunktura rynkowa, Marketing w handlu i usługach, Negocjacje handlowe, Komunikacja w handlu i usługach, Zachowania konsumentów, Zarządzanie marką w handlu.*

Naszych absolwentów specjalności **Zarządzanie przedsiębiorstwem** pragniemy przygotować do roli specjalisty ds. doskonalenia organizacji. Absolwent powinien mieć umiejętności i kompetencje, które pozwolą mu rozpoznawać potrzeby przedsiębiorstwa, planować ego rozwój, a także wdrażać rozwiązania usprawniające jego funkcjonowanie. Musi to być zatem osoba, która ma doskonały kontakt z zespołem, w którym pracuje, powinna potrafić nie tylko pracować w zespole, ale i kierować jego pracami, pozostając jednocześnie wrażliwym na oczekiwania klienta. Dla tej specjalności za kluczowe uznajemy: *Techniki motywowania pracowniczego, Metody organizacji i zarządzania, Organizacja pracy własnej i menedżera, Techniki komputerowe w zarządzaniu, Społeczna odpowiedzialność przedsiębiorcy, Zarządzanie wartością klienta.*

Rachunkowość i finanse w firmie absolwent tej specjalności doskonale odnajdzie się na stanowisku specjalisty ds. rachunkowości, jest wyposażony w kompetencje pozwalające na pracę w dziale finansowym przedsiębiorstwa. Posługuje się specjalistycznym oprogramowaniem wykorzystywanym w księgowości, prowadzi analizę finansową, dokonuje kalkulacji kosztów, potrafi na podstawie pozyskanych lub udostępnionych informacji określić stan finansowy firmy. Najważniejsze dla tej specjalności przedmioty: *Analiza finansowa, Przepływy pieniężne, Sprawozdawczość finansowa, Rachunek kosztów w procesie podejmowania decyzji, Rozszerzona rachunkowość finansowa, Rachunkowość informatyczna.*

Specjalista ds. logistyki to praca dla absolwenta specjalności **Zarządzanie logistyką**. Specjalność ta została utworzona na prośbę studentów, pośród których pracujący w obszarze logistyki dążyli do zdobycia kompetencji, które pomogłyby im zarządzać firmą w branży logistycznej. Starając się dopasować koncepcję dla nich wraz z interesariuszami zewnętrznymi Uczelnia postawiła na wyposażenie studentów w umiejętności i kompetencje, które pozwolą im koordynować proces zaopatrzenia, magazynowania i dystrybucji. W związku z tym szczególną uwagę przykładamy do przedmiotów: *Transport, spedycja, usługi logistyczne, Outsourcing logistyczny, Logistyka międzynarodowa, Logistyka w przedsiębiorstwie, Zarządzanie logistyczne w przedsiębiorstwie usługowym, Gospodarka magazynowa.*

Kolejna z proponowanych przez WSHIU specjalności na kierunku zarządzanie to **Zarządzanie bezpieczeństwem i higieną pracy**. Studenci, a potem absolwenci tej specjalności to osoby wiążące swoją przyszłość z pracą w obszarze bezpieczeństwa i higieny pracy. Każdy pracownik działu bhp musi być nie tylko biegły w sprawach bezpieczeństwa i ergonomii pracy, lecz także przewidywać ryzyko związane z wykonywaną pracą, dokonywać jego analizy i wdrażać działania pozwalające na poprawę lub podtrzymanie bezpieczeństwa. Kluczowe przedmioty specjalności to: *Ergonomiczne aspekty środowiska pracy, Bezpieczeństwo pomieszczeń i obiektów budowlanych, Analiza i ocena ryzyka zawodowego, Czynniki szkodliwe i niebezpieczne w środowisku pracy, Organizacja szkoleń w systemie bhp, Bezpieczeństwo przeciwpożarowe w zakładzie pracy.*

Ostatnia spośród prowadzonych specjalności to **Handel internetowy**, którego celem było wykształcenie specjalistów w zakresie sprzedaży internetowej. Specjalność była odpowiedzią na głosy studentów, wskazujące, że przewaga mediów społecznościowych i możliwość prowadzenia działalności za pośrednictwem Internetu skłaniały ich do poszukiwania studiów, które wyposażą ich w kompetencje w tym zakresie. Uczelnia dążyła do przekazania absolwentom praktycznej wiedzy dotyczącej prowadzenia działalności w intrenecie, w tym

zarówno zasad prawa, jak kompetencji społecznych potrzebnych do pozyskania klientów i podtrzymania zainteresowania ofertą firmy. Pośród najważniejszych dla tej specjalności przedmiotów znajdują się: *E-commerce, Nowoczesne narzędzia i aplikacje, obsługa klientów on-line, Marketing internetowy, Podstawy handlu elektronicznego, Prawo e-handlu.*

Zaprezentowana koncepcja kształcenia była realizowana w roku akademickim 2019/2020 (dla cyklu studiów 2019/2020 – 2020/2022). W bieżącym roku akademickim w wyniku działań prowadzonych w związku z funkcjonującym w Uczelni systemem jakości kształcenia, a nade wszystko rozmów z interesariuszami wewnętrznymi i zewnętrznymi Uczelni, program ten przeszedł przeobrażenia i Uchwałą Senatu nr 10/09/2020 z dnia 30 września 2020 r. zostały przyjęte zmiany, które od 1 października realizujemy.

Głównym ich celem było dalsze upraktycznienie studiów, zmiana podejścia do praktyk zawodowych, uporządkowanie punktacji ECTS. Umożliwienie studentom koncentracji na realizowaniu efektów uczenia się w mniejszych grupach niż dotychczas, zrównoważenie nakładów pracy studenta w stosunku do liczby godzin zajęć odbywanych w kontakcie. Uczelnia ostatecznie odeszła od koncepcji prowadzenia zajęć wspólnych (przedmioty ogólne, takie same na każdym kierunku) dla wszystkich kierunków studiów (część zajęć na I semestrze studiów) i powróciła do klasycznego podziału na kierunki od początku kształcenia, wprowadzając jednocześnie podział na przedmioty podstawowe i kierunkowe wspólne dla wszystkich, a także specjalnościowe, z których część jest wspólna, a cześć przyporządkowana poszczególnym specjalnościom. Pozwala to na lepszą kontrolę realizacji programu studiów, a także umożliwia osiągnięcie wszystkich efektów uczenia się w tym samym stopniu dla wszystkich studentów. Dokonaliśmy także przeglądu katalogu punktów ECTS i w efekcie, ujednoliciliśmy punktację: 1 pkt ECTS = 25 h pracy studenta. W konsekwencji uwag zespołów oceniających Polskiej Komisji Akredytacyjnej wnioski o nowe kierunki składane przez WSHIU, dokonaliśmy zmiany rozkładu punktów ECTS. Nieuzasadnione było bowiem doliczanie punktów ECTS za praktykę studencką do ogólnej liczby punktów osiąganych podczas studiów. Z tego powodu praktyka studencka jako integralna część programu studiów została potraktowana jako moduł, a punkty ECTS zdobyte podczas praktyk zostały wliczone do ogólnej puli. Nowy program studiów zakłada zdobycie 184 pkt. ECTS z 29 pkt. za praktykę studencką włącznie. Z zajęć do wyboru studenci uzyskują 61 pkt., co w ogólnej puli 184 punktów wymaganych do ukończenia studiów stanowi 33 %. Poniżej tabela z zajęciami do wyboru, wraz z punktacją i liczbą godzin:

MODUŁ ZAJĘĆ DO WYBORU

Lp.	Nazwa przedmiotu	Ogólna liczba godzin **studia STACJ.**	Ogólna liczba godzin **studia NIEST.**	Punkty ECTS
3	Język obcy	180	108	12
18	Seminarium dyplomowe	60	36	10
22	Koniunktura rynkowa/ Techniki motywowania pracowniczego/ Analiza finansowa/ Ergonomiczne aspekty środowiska pracy/ Transport, spedycja, usługi logistyczne	30	18	2
23	Marketing w handlu i usługach/ Metody organizacji i zarządzania/ Przepływy pieniężne/ Bezpieczeństwo pomieszczeń i obiektów budowlanych/ Outsourcing logistyczny	30	18	2
24	Negocjacje handlowe/ Organizacja pracy własnej menadżera/ Sprawozdawczość finansowa/ Analiza i ocena ryzyka zawodowego/ Logistyka międzynarodowa	30	18	2
25	Komunikacja w handlu i usługach/ Techniki komputerowe w zarządzaniu/ Rachunek kosztów w procesie podejmowania decyzji/ Czynniki szkodliwe i niebezpieczne w środowisku pracy/ Logistyka w przedsiębiorstwie	30	18	2
26	Zachowania konsumentów/ Społeczna odpowiedzialność przedsiębiorcy/ Rozszerzona rachunkowość finansowa/ Organizacja szkoleń w systemie BHP/ Zarządzanie logistyczne przedsiębiorstwem usługowym	30	18	2
27	Zarządzanie marką w handlu/ Zarządzanie wartością klienta/ Rachunkowość informatyczna/ Bezpieczeństwo ppoż. W zakładzie pracy/ Gospodarka magazynowa	30	18	2
28	Prawo celne i dewizowe Zarządzanie środowiskowe w przedsiębiorstwie	30	18	2
29	Ekonomika i organizacja handlu zagranicznego Finanse UE	30	18	2
30	Współczesne koncepcje zarządzania	30	18	2

	Fundusze UE w procesie zrównoważonego rozwoju			
31	Zarządzanie grupami kapitałowymi Logistyka miejska	30	18	2
32	Bankowość i prawo bankowe Mikroprzedsiębiorczość	30	18	2
33	Giełdy i rynki kapitałowe Techniki w zarządzaniu finansami przedsiębiorstwa	30	18	2
34	Praktyki zawodowe - specjalnościowe	360	360	15
SUMA				61

Do raportu załączamy Uchwałę nr 10/09/2020 w sprawie zmian w programie studiów wraz programem studiów dla cyklu 2020 - 2023, a także program realizowany dla cyklu studiów 2019 - 2022.

Koncepcja kształcenia na studiach drugiego stopnia. Uczelnia otrzymała zgodę na prowadzenie studiów w 2019 r., w programie studiów znajdowały się wówczas specjalności zarządzanie przedsiębiorstwami, rachunkowość i finanse przedsiębiorstw. Jeszcze w roku akademickim 2019/2020, przed otrzymaniem zgody na prowadzenie studiów drugiego stopnia, ale po złożeniu wniosku o zgodę na ich utworzenie, na prośbę naszych absolwentów zarządzania – studia I pierwszego stopnia, podjęliśmy decyzję o utworzeniu specjalności zarządzanie zasobami ludzkimi, a także na prośbę absolwentów kierunku turystyka i rekreacja – studia I stopnia, zarządzanie przedsiębiorstwem turystycznym i sportowym. Warunkiem prowadzenia studiów była rzecz jasna zgoda Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego na ich utworzenie. Każda z proponowanych specjalności na studiach drugiego stopnia daje naszym absolwentom studiów pierwszego stopnia możliwość podniesienia kwalifikacji, rozwoju, a także nabycia nowych kompetencji. Realizowana koncepcja kształcenia jest konsekwencją konsultacji z interesariuszami wewnętrznymi, jak i zewnętrznymi, podyktowana chęcią sprostania zmieniającym się potrzebom otoczenia społeczno – gospodarczego.

Naszych absolwentów specjalności **Zarządzanie przedsiębiorstwami** wyposażyliśmy w umiejętności i kompetencje pozwalające sprawdzić się w roli właściciela bądź kierownika przedsiębiorstwa, bądź jego filii. Nowoczesny przedsiębiorca to osoba, która potrafi nie tylko usprawniać organizację pracy i pozyskiwać nowych pracowników posługując się rożnymi źródłami i metodami rekrutacji, lecz również znająca zasady zarządzania usługami, orientująca się w specyfice zarządzania w jednostkach samorządu terytorialnego. To świetny organizator, lecz także otwarty na potrzeby innych społecznik, zawsze gotowy negocjować we wspólnym interesie zainteresowanych stron. Najważniejsze przedmioty: *Nowoczesne metody zarządzania, Zarządzanie zmianami w przedsiębiorstwie, Metody i techniki pozyskiwania i doskonalenia pracowników, Zarządzanie usługami, Zarządzanie wartością przedsiębiorstwem, Warsztaty negocjacji.*

Rachunkowość i finanse przedsiębiorstw to specjalność będąca kontynuacją prowadzonej na studiach pierwszego stopnia rachunkowość i finanse w firmie. Studenci tej specjalności są już wyposażeni w określony zasób wiedzy i umiejętności, a studia drugiego stopnia powinny przygotować ich do przyjęcia roli kierownika/managera działu finansowego. Absolwent to osoba potrafiąca napisać biznesplan, znająca zasady i rolę controllingu w przedsiębiorstwie, lecz i zasady rachunkowości czy prawa podatkowego. Pośród kluczowych przedmiotów znajdują się: *Biznes plan - projekcje finansowe, Controlling, Rachunkowość finansowa, Rynki finansowe, System podatkowy w Polsce, Finanse publiczne.*

Absolwenci specjalności **Zarządzanie zasobami ludzkimi** posiadają umiejętności i kompetencje pozwalające im na kierowanie działem human resources w firmie, potrafią stosować nie tylko rozmaite metody rekrutacyjne, lecz także stworzyć ścieżkę rozwoju dla pracownika. Potrafi współtworzyć i realizować politykę personalną, zna prawo pracy, ma świadomość roli odgrywanej controlling i audyt personalny w firmie. Dla tej specjalności wiodącymi przedmiotami są: *Nowoczesne metody zarządzania, Rozwój pracowników i zarządzanie kompetencjami, Planowanie i organizowanie pracy, Prawo pracy w praktyce.*

Ostatnia z prowadzonych na studiach drugiego stopnia specjalności to **Zarządzanie przedsiębiorstwem turystycznym i sportowym**. Specjalność ta pozwala zapoznać się z zasadami zarządzania infrastrukturą turystyczną i sportową, z zasadami tworzenia i podtrzymywania relacji w zespole pracowników, a także zasadami zarządzania ich pracą. Osoba kierująca przedsiębiorstwem powinna nie tylko rozpoznać potrzeby klientów, lecz również potrafić zorganizować event, promować zarówno firmę jak i wydarzenia, których organizacją się zajmuje. Przedmioty: *Warsztaty z analizy rynku usług turystycznych i sportowych, Zarządzanie infrastrukturą sportową i rekreacyjną w praktyce, Trening*

kreatywności i innowacyjności w przedsiębiorstwie turystycznym i sportowym, Marketing usług turystycznych i rekreacyjnych, Prawo w sporcie i turystyce w praktyce.

W realizacji programu studiów na studiach drugiego stopnia w roku akademickim 2019/2020, Uczelnia podobnie jak na studiach pierwszego stopnia realizowała moduł zajęć wspólnych dla wszystkich kierunków studiów (część zajęć podczas pierwszego semestru studiów). Spowodowało to jednak nadmierne obciążenie pracą studentów (wysoką liczbę godzin zajęć, ale także zwiększoną liczbę punktów ECTS, konieczną do ukończenia studiów – 143) i już w trakcie roku akademickiego 2019/2020 podjęto decyzję o wprowadzeniu zmian w programie studiów dla kolejnego cyklu kształcenia. Program określony w Uchwale nr 15/09/2020 z dnia 30 września 2020 r., zakłada powrót do klasycznego podziału na zajęcia dla poszczególnych kierunków studiów, zamknięte w module obowiązkowym i module do wyboru (specjalnościowym). Podobnie jak w przypadku studiów pierwszego stopnia naliczono punkty ECTS według zasady 1pkt = 25 h pracy. Studenci chcąc ukończyć studia muszą uzyskać 134 pkt. ECTS, z tego 14 pkt. za praktykę studencką, podzieloną na kierunkową (7 pkt.) i specjalnościową (7 pkt.), z zajęć praktycznych 89 pkt. ECTS (66%), natomiast z zajęć do wyboru studenci uzyskują 77 pkt. ECTS (57%). Poniżej zamieszczamy tabelę z zajęciami do wyboru, z punktacją i liczba godzin:

MODUŁ ZAJĘĆ DO WYBORU				
PRZEDMIOT		Liczba godzin stac.	Liczba godzin nstac.	PKT. ECTS
1	Nowoczesne metody zarządzania/ Biznes plan - projekcje finansowe/ Trening kreatywności i innowacyjności w przedsiębiorstwie turystycznym i sportowym	40	24	5
2	Zarządzanie zmianami w przedsiębiorstwie/ Controlling/ Rozwój pracowników i zarządzanie kompetencjami/ Prawo w sporcie i turystyce w praktyce	40	24	6
3	Zarządzanie produktem/ Rachunkowość informatyczna/ Planowanie i organizowanie pracy/ Controlling w przedsiębiorstwie turystycznym i sportowym	40	24	6
4	Metody i techniki pozyskiwania i doskonalenia pracowników/ System	40	24	5

	podatkowy w Polsce/ Nowoczesne metody zarządzania przedsiębiorstwem turystycznym i sportowym			
5	Zarządzanie usługami/ Rachunkowość finansowa/ Prawo pracy w praktyce / Warsztaty z analizy rynku usług turystycznych i sportowych	40	24	6
6	Zarządzanie wartością przedsiębiorstwa/ Rynki finansowe/ Marketing usług turystycznych i rekreacyjnych	40	24	6
7	Zarządzanie nieruchomościami/ Finanse publiczne/ Zarządzanie infrastrukturą sportową i rekreacyjną	40	24	5
8	Zarządzanie w jednostkach samorządu terytorialnego/ Podstawy rachunku kosztów/ Warsztaty organizacji imprez sportowo - rekreacyjnych	30	18	4
10	Język obcy (do wyboru: j. angielski; j. niemiecki/ j. polski)	60	36	7
11	Seminarium magisterskie	90	54	20
12	Praktyka specjalnościowa	180	180	7
	SUMA			77

Obecnie trwają konsultacje z interesariuszami wewnętrznymi i zewnętrznymi dotyczące zmian w specjalnościach studiów, które byłyby odpowiedzią na zmiany w gospodarce związane z pandemią COVID – 19. Do raportu załączamy Uchwałę Senatu WSHIU nr 15/09/2020 z dn. 30 września 2020 r. w sprawie zmian w programie studiów wraz programem studiów dla cyklu 2019 – 2021 i 2020 - 2022.

Prace rozwojowe w obszarach działalności zawodowej/gospodarczej właściwych dla kierunku studiów

W opracowaniu koncepcji kształcenia istotnym sposobem jest wykorzystanie osiągnięć badawczo-rozwojowych wypracowanych przez pracowników akademickich Uczelni oraz współpracujących z nimi przedstawicieli świata nauki i praktyki. Szczególnie cenna jest dla nas współpraca i wymiana doświadczeń w ramach współpracy z uczelniami, instytucjami i organizacjami publicznymi i niepublicznymi lokującymi się w środowisku społeczno-gospodarczym Poznania, Wielkopolski jak i poza nim. Do grona uczelni należą: Uniwersytet Ekonomiczny w Poznaniu, Uniwersytet Przyrodniczy w Poznaniu, Poznańska Europejska Wyższa Szkoła Biznesu, Wyższa Szkoła Kultury Fizycznej i Turystyki im. H. Konopackiej w Pruszkowie, Międzynarodowa Wyższa Szkoła Logistyki i Transportu we Wrocławiu oraz Wyższa Szkoła Kadr Menedżerskich w Koninie. Wymiana doświadczeń ma również miejsce na gruncie międzynarodowym z uczelniami z Niemiec, Portugalii, Turcji, Ukrainy, Rosji.
Przyznać jednak należy, że od marca 2020 r. relacje międzynarodowe, z uwagi na ograniczenia wywołane pandemią, są mocno ograniczone. Uczelnia uczestniczy w unijnych programach edukacyjnych i badawczych (Erasmus plus, (ZPORR) Zintegrowany Program Operacyjny Rozwoju Społecznego ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego). Ponadto, Uczelnia współpracuje z organizacjami samorządowymi oraz promującymi rozwój przedsiębiorczości w tym Naczelną Radą Zrzeszeń Handlu i Usług w Warszawie, Wielkopolskim Zrzeszeniem Handlu i Usług czy Regionalnym Centrum Szkolenia Administracji, jak też wiodącymi przedsiębiorstwami Wielkopolski (m.in. Międzynarodowymi Targami Poznańskimi, Kupcem Poznańskim S.A.), instytucjami wspierającymi prowadzenie działalności gospodarczej i aktywizację zawodową wśród bezrobotnych, w tym przede wszystkim wśród młodzieży (Wojewódzkim Urzędem Pracy, Powiatowym Urzędem Pracy, Fundacją Edukacji Przedsiębiorczości i inne), mediami (m. in. Wielkopolskim Domem Mediowym, Stowarzyszeniem Prasy Lokalnej), placówkami prowadzącymi działalność naukową, popularnonaukową i badawczą, lokalnym samorządem oraz organizacjami społecznymi i politycznymi.

Najlepszym przykładem przejścia od relacji konsultacyjnych do formalnego i niezwykle ważnego gremium opiniodawczo – doradczego jest sformalizowanie działań Rady Pracodawców, która wcześniej funkcjonowała ad hoc, obecnie ma swoje cele i plany działania, służy Uczelni realnym wsparciem w zakresie przeglądu i zmian koncepcji kształcenia na wszystkich kierunkach studiów.

Efekty kształcenia

Załączona do raportu Uchwała Senatu WSHIU nr 10/09/2020 z 30 września 2020 r. zawiera zmieniony program studiów wraz efektami uczenia się na kierunku **zarządzanie**

studia pierwszego stopnia. Kierunek zarządzanie studia pierwszego stopnia został umiejscowiony w dziedzinie nauk społecznych z dyscypliną nauki o zarządzaniu i jakości, a efekty uczenia się zostały określone zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 20 września 2018 roku w sprawie dziedzin nauki i dyscyplin naukowych oraz dyscyplin artystycznych (Dz. U. 2018, poz. 1818), a także z Rozporządzeniem Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dn. 14 listopada 2018 r. w sprawie charakterystyk drugiego stopnia dla kwalifikacji na poziomach 6 – 8 Polskiej Ramy Kwalifikacji (Dz. U., poz. 2218).

Podczas gdy efekty uczenia się w modułach podstawowym i kierunkowym w równym stopniu realizowane są w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji, wszystkie przedmioty modułu specjalnościowego nastawione są nade wszystko na umiejętności i kompetencje, w efekcie zmniejszona została liczba godzin wykładów, na rzecz ćwiczeń i warsztatów. Nasi absolwenci, którzy zrealizują program studiów pierwszego stopnia, osiągną efekty uczenia się, które wyposażą ich w:

- wiedzę ekonomiczną i prawną, która pozwala właściwie ocenić procesy zachodzące w warunkach gospodarki rynkowej;
- wiedzę pozwalającą poznać potrzeby ludzkie oraz zrozumieć związki i procesy społeczne wpływające i odzwierciedlające się w przedsiębiorstwach na wszystkich szczeblach ich działania;
- umiejętność samodzielnego planowania i realizacji przedsięwzięć w zakresie zarządzania, zarówno przedsiębiorstwami, jak zespołami osób;
- umiejętność opracowania i realizacji działań marketingowych, a także projakościowych;
- umiejętność wykorzystania mechanizmów typowych dla gospodarki rynkowej w zarządzaniu;
- umiejętność analizy i wnioskowania z uzyskanych danych, przeprowadzonych badań;
- zdolność swobodnego nawiązywania kontaktu, z wykorzystaniem nowoczesnych środków komunikowania się i przekazu informacji;
- zdolność posługiwania się językiem specjalistycznym z zakresu zarządzania;
- dobrą znajomość co najmniej jednego języka obcego z obszaru UE.

Kierunek zarządzanie studia drugiego stopnia został umiejscowiony w dziedzinie nauk społecznych z dyscypliną nauki o zarządzaniu i jakości, a efekty uczenia się zostały określone zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 20 września 2018 roku w sprawie dziedzin nauki i dyscyplin naukowych oraz dyscyplin artystycznych (Dz. U.

2018, poz. 1818), a także z Rozporządzeniem Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dn. 14 listopada 2018 r. w sprawie charakterystyk drugiego stopnia dla kwalifikacji na poziomach 6 – 8 Polskiej Ramy Kwalifikacji (Dz. U., poz. 2218).

Studia drugiego stopnia zgodnie z koncepcją kształcenia przyjętą przez Uczelnię, stanowić mają nie tylko rozwinięcie studiów pierwszego stopnia, ale także upraktycznienie wiedzy, umiejętności i kompetencji pozyskiwanych podczas studiów licencjackich. To spowodowało, że już w module obowiązkowym liczba godzin ćwiczeń jest wyższa niż wykładów, więcej uzyskiwanych efektów dotyczy umiejętności i kompetencji, mniej zaś przekazywania wiedzy. W modułach specjalnościowych zaś nastąpiło całkowite skoncentrowanie na praktykowaniu wiedzy, umiejętności i kompetencji. Stąd nie ma wykładów, wszystkie zajęcia mają charakter ćwiczeniowy lub warsztatowy. Nasi absolwenci, którzy zrealizują program studiów drugiego stopnia, osiągną efekty uczenia się, które wyposażą ich w wiedzę i umiejętności:

- funkcjonowania na rynku małych i średnich przedsiębiorstw, finansów i rachunkowości przedsiębiorstw, nowych koncepcji zarządzania małym i średnim przedsiębiorstwem oraz zespołami pracowniczymi;
- rozpoznawania i radzenia sobie z konsekwencjami dylematów, uwarunkowań i skutków procesu zarządzania;
- szerokiej identyfikacji, prognozy i modelowania rozwiązań potencjalnych i realnych problemów w organizacji, w szczególności dotyczącej kierowania małym i średnim przedsiębiorstwem, zarządzania finansami i rachunkowością przedsiębiorstw, kierowania zespołami ludzkimi, wykorzystania technologii informatycznych, zarządzania wartościami niematerialnymi przedsiębiorstwa.
- W obszarze kształtowania kompetencji społecznych:
- samodzielnie zdobywa i doskonali wiedze (zarówno wykorzystując edukację formalną, jak pozaformalną) oraz umiejętności, jest dociekliwy i świadomy znaczenia wiedzy w działalności praktycznej.
- inspiruje i organizuje działania na rzecz rozwoju gospodarczego regionu;
- współpracuje w grupie, potrafi skutecznie, lecz z poszanowaniem innych osób komunikować się, egzekwować wykonywanie poleceń i motywować do działania;
- kieruje się odpowiedzialnością i profesjonalizmem w działaniu.

Kryterium 2. Realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się

Program i plan studiów - dobór treści i metod kształcenia

W ciągu całego semestru letniego poprzedniego roku akademickiego trwały rozmowy i prace nad kształtem programu studiów na kierunku zarządzanie, studia pierwszego stopnia. O ile niedawno (2019 r.) uzyskane uprawnienia do prowadzenia studiów drugiego stopnia na kierunku zarządzanie pozwalały na realizację zajęć według określonych wówczas metod prowadzenia zajęć i opracowanych wówczas metod weryfikacji efektów uczenia się , o tyle **koncepcja kształcenia na studiach pierwszego stopnia wymagała korekty**. Konieczność zmian w obowiązującym programie widzieli zarówno interesariusze wewnętrzni jak zewnętrzni. Najbardziej kontrowersyjnymi kwestiami była liczba punktów ECTS, które student musiał osiągnąć aby skończyć studia, a także ich rozkład w zajęciach określonych planem studiów. Dokonano przeglądu katalogu punktów ECTS, a także samego programu studiów w kontekście efektów uczenia się. W konsekwencji postanowiono zmienić obowiązujący dotąd program studiów, dokonać urealnienia rozkładu punktów ECTS, a także ich ilości i zmienić koncepcję kształcenia na bardziej praktyczną. Program studiów dla kierunku zarządzanie, studia pierwszego stopnia zakłada realizację przewidzianych efektów uczenia się i zdobycie 184 punktów ECTS. Każda ze specjalności: *zarządzanie przedsiębiorstwem, rachunkowość i finanse w firmie, handel i usługi, zarządzanie logistyką*, a także *zarządzanie bezpieczeństwem i higieną pracy* uzyskuje z zajęć do wyboru 33 % punktów (61 pkt.) ECTS z ogólnej liczby 184. Na zajęciach stacjonarnych studenci uzyskują ponad 50 % punktów ECTS (102) z zajęć w kontakcie z prowadzącym (2555 h), nieco mniej uzyskają studenci studiów niestacjonarnych 43 % punktów ECTS (80) z zajęć w kontakcie z prowadzącym (2007 h). Liczba punktów uzyskiwanych z zajęć praktycznych wynosi 110 ECTS zarówno dla studiów w trybie stacjonarnym jak niestacjonarnym, co stanowi ponad 50% wymaganych. Zadbano o zrównoważenie i urealnienie nakładu pracy studenta, szczególnie stosunku czasu pracy podczas zajęć do pracy własnej studenta. Ze starannością dobrano metody i formy prowadzenia zajęć, tak aby jak najlepiej pozwolić studentom osiągnąć zakładane dla kierunku studiów efekty uczenia się.

Przedmioty zostały podzielone na moduły: podstawowy i kierunkowy, które są wspólne dla wszystkich specjalności, a także specjalnościowe pośród, których każdy składa się z zajęć obowiązkowych dla wybranej specjalności, wspólnych dla wszystkich. Pragniemy jednocześnie zaznaczyć, że mimo różnic w przedmiotach, między specjalnościami, starano się

tak ułożyć program studiów, aby studenci niezależnie od wybranej specjalności w równym stopniu realizowali te same efekty kierunkowe. Nie zdarza się zatem, że któraś ze specjalności nie osiąga wszystkich efektów, lub realizuje je w niewielkim wymiarze w porównaniu do pozostałych.

Bardzo istotne stało się dopasowanie metod prowadzenia zajęć, a zatem i realizacji efektów. W kartach przedmiotów pojawiło się obok metod podających, wykorzystywanych podczas wykładów, więcej niż dotąd metod poszukujących w tym np. case studies, uczenie problemowe, prace z tekstem, metoda obserwacji oraz pozostałych, jednocześnie nie zaniechano stosowania metod eksponujących. Zmiany wprowadzono również w tabeli weryfikacja efektów uczenia się. Dodano zaliczenie przedmiotu, kolokwia ustne i pisemne, pracę podczas zajęć, która w dużym stopniu pozwala na ocenę kompetencji społecznych, a zrezygnowano z eseju, czy egzaminu z „otwartą książką". Obecnie pracujemy nad poszerzeniem katalogu metod prowadzenia zajęć o pozwalające urozmaicić, a nade wszystko zaangażować studentów podczas zajęć prowadzonych on-line.

Diametralnie zmieniono podejście uczelni do praktyk. Najważniejszą spośród wprowadzonych zmian w zakresie praktyk studenckich było urealnienie liczby punktów ECTS, wynosi ona 29 i odpowiada 25 h pracy na każdy uzyskany punkt. Zmieniono podejście do praktyk, zostało ono bardziej sformalizowane. Studenci dotychczas mieli dużą swobodę wyboru miejsca praktyk, od roku akademickiego 2020/2021 każdorazowo wybór miejsca praktyk musi zostać zaakceptowany przez Dziekana wydziału na podstawie złożonej dokumentacji, w której kluczową rolę odgrywa realizacja efektów uczenia. Pracodawca przyjmujący studenta na praktykę musi potwierdzić, że umożliwi on studentowi realizację planu praktyk i osiągnięcie zakładanych efektów uczenia się.

Doprecyzowaniu uległy także warunki zaliczania praktyk na podstawie doświadczenia zawodowego. Zwrócono uwagę nie tylko na zakres obowiązków danego studenta na jego stanowisku pracy, lecz szczególnie na to, czy realizuje on założone efekty uczenia się.
Uczelnia będzie dążyła do pogłębiania upraktycznienia na wszystkich prowadzonych kierunkach studiów, stąd wyższe niż dotychczas wymagania w zakresie realizacji praktyk. To też powód, dla którego Uczelnia zawarła szereg nowych porozumień z pracodawcami. Chcąc konsekwentnie realizować te działania dokonano podziału studenckich praktyk zawodowych na praktykę kierunkową i specjalnościową. Praktyki zawodowe na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych studenci odbywają w semestrach drugim, trzecim, czwartym i piątym.

Etap praktyk kierunkowych liczy 360 h – 3 miesiące (student zdobywa 14 pkt. ECTS), tyle samo wynosi czas odbywania praktyk specjalnościowych (w związku z tym, że stopień tych

praktyk jest wyższy, zwiększa się trudność, albowiem pośród realizowanych efektów są umiejętności i kompetencje, wymagają one większego zaangażowania i konkretnej wiedzy przypisano im 15 pkt. ECTS). Każdy z etapów ma sylabus zorientowany na specyfikę praktyki, to znaczy, że wszyscy studenci kierunku odbywają praktykę kierunkową według wspólnego dla tego modułu sylabusa praktyk, a praktyka specjalnościowa jest dopasowana do specjalności studiów i stąd też każda praktyka specjalnościowa ma odrębny sylabus. Istotne dla nas jest realizowanie efektów uczenia się, które na etapie kierunkowym obejmą działania związane z obowiązującymi w przedsiębiorstwach zasadami pracy, prowadzenia rachunkowości, umiejętności prowadzenia badań rynkowych i marketingowych, a także pozwolą studentom wzmocnić kompetencje społeczne.

W drugim etapie (praktyka specjalnościowa), najistotniejsze jest zdobycie praktyki w kontekście wybranej specjalności studiów. Każda z nich ma odrębny sylabus praktyk specjalnościowych, w którym katalog efektów, a także metody walidacji ich osiągania są charakterystyczne dla wybranej specjalności. Warto w tym miejscu podkreślić, że załączniki do sylabusów praktyk studenckich stanowią: Karta przebiegu kierunkowych/ specjalnościowych praktyk zawodowych, złożona z części wypełnianej przez studenta, opisującego wykonywane zadania podczas praktyk; z części dotyczącej weryfikacji osiąganych efektów uczenia się przez pracodawcę; z części podsumowującej, zawierającej ocenę wystawioną przez opiekuna praktyk ze strony uczelni. Ocena studenckiej praktyki zawodowej jest wypadkową działań podejmowanych przez studenta podczas praktyki, stopnia osiągnięcia efektów uczenia się na podstawie informacji pracodawcy (część druga załącznika sylabusa), potwierdzenia efektów uczenia się przez opiekuna praktyk ze strony Uczelni.

Program studiów dla kierunku **zarządzanie, studia drugiego stopnia** zakłada realizację przewidzianych efektów uczenia się i zdobycie 134 punktów ECTS. Każda ze specjalności: *zarządzanie przedsiębiorstwami, rachunkowość i finanse przedsiębiorstw, zarządzanie zasobami ludzkimi*, a także *zarządzanie przedsiębiorstwem turystycznym i sportowym* uzyskuje z zajęć do wyboru 57 % punktów (77 pkt.) ECTS z ogólnej liczby 134. Na zajęciach stacjonarnych studenci uzyskują ponad 50 % punktów ECTS z zajęć w kontakcie z prowadzącym (1355 h), nieco mniej uzyskają studenci studiów niestacjonarnych 40 % punktów ECTS z zajęć w kontakcie z prowadzącym (1095 h). Liczba punktów uzyskiwanych z zajęć praktycznych wynosi 89 ECTS zarówno dla studiów w trybie stacjonarnym jak niestacjonarnym, co stanowi ponad 50% wymaganych.

Od bieżącego roku akademickiego studenckie praktyki zawodowe są prowadzone według zasad obowiązujących na studiach pierwszego stopnia. Oznacza to zachowanie liczby 360

godzin praktyk, ale podzielenie ich na praktyki specjalnościowe i kierunkowe, równo po 180 h, dla każdego z modułów praktyk. Studenci mogą realizować praktyki od pierwszego do trzeciego semestru studiów włącznie, zgodnie z sylabusami praktyk. Uczelnia podobnie jak w przypadku studiów pierwszego stopnia kładzie nacisk na realizację praktyk zgodnie z podziałem na kierunkowe i specjalnościowe. Studenci mają możliwość wyboru odbywania praktyk zgodnie ze specjalnością, którą wybrali, a możliwość samodzielnego wyboru miejsca praktyk jest możliwa tylko za zgodą Dziekana wydziału. Podczas praktyki kierunkowej studenci mają realizować zadania pozwalające im nie tylko na wykonywanie poleceń, lecz także dające okazję do kierowania grupą pracowników, czy też samodzielnej realizacji projektu, choć pod nadzorem opiekuna ze strony pracodawcy. Warto wskazać, że na forum Rady Pracodawców poruszamy także kwestie sposobu realizacji efektów uczenia się podczas praktyki, a rozwiązania przyjęte przez nas niedawno, to konsekwencja działań wypracowanych wspólnie przez interesariuszy zewnętrznych i wewnętrznych.

Studenci WSHiU mają możliwość studiowania według indywidualnej organizacji studiów w przypadku kiedy: studiują równolegle na dwóch i więcej kierunkach lub specjalnościach; są członkami sportowej kadry narodowej lub olimpijskiej; uczestniczą w pracach badawczych; są osobami niepełnosprawni lub pełnią opiekę nad osobami niepełnosprawnymi; samotnie wychowują dzieci; znajdują się w trudnej sytuacji życiowej. Decyzję w tej sprawie podejmuje Dziekan wydziału. W przypadku przyznania indywidualnej organizacji studiów, Dziekan zezwala na uzyskiwanie przez studenta zaliczeń oraz składania egzaminów w terminach indywidualnie określonych w granicach danego roku akademickiego. Studentów studiujących według indywidualnej organizacji studiów wspiera opiekun, którego zadaniem jest udzielanie pomocy, rady i konsultacji w sprawach związanych z realizacją procesu dydaktycznego.

Natomiast studenci ze stwierdzonym orzeczeniem stopnia niepełnosprawności mają prawo do dostosowania zajęć do indywidualnych potrzeb wynikających z rodzaju niepełnosprawności, a w szczególności do: otrzymania w formie pisemnej materiałów dydaktycznych od prowadzących zajęcia (w przypadku studentów niedosłyszących lub głuchych); nagrywania przebiegu zajęć na urządzenia rejestrujące dźwięk (w przypadku studentów niedowidzących lub niewidomych); wyznaczonego stałego miejsca w sali w trakcie trwania zajęć (dotyczy studentów niepełnosprawnych ruchowo, niedowidzących lub niewidomych). W uzasadnionych przypadkach studenci niepełnosprawni mogą ubiegać się o dostosowanie zaliczeń i egzaminów, w zależności od stopnia i rodzaju ich niepełnosprawności poprzez: wydłużenie czasu pisania do 50%; zamiany formy; używanie

komputera; przygotowanie materiałów egzaminacyjnych (zaliczeniowych) w powiększonej czcionce; kopiowanie foliogramów (prezentacji) studentowi; możliwość zdawania materiałów w mniejszych partiach.

W Uczelni funkcję opiekuna osób niepełnosprawnych pełni pełnomocnik rektora ds. osób niepełnosprawnych. Do jego zadań należą: organizowanie pomocy kandydatom na studia będącym osobami niepełnosprawnymi podczas rekrutacji na studia; podejmowanie działań mających na celu podniesienie jakości uczestniczenia w procesie kształcenia studentów z niepełnosprawnością; monitorowanie potrzeb i liczby studentów z niepełnosprawnością oraz udzielanie im porad we wszystkich sprawach związanych z przebiegiem studiów; prowadzenie bazy studentów z orzeczoną niepełnosprawnością; pomoc doraźna w zakresie rozwiązywania problemów niepełnosprawnych studentów; zapewnianie – w miarę możliwości – dostępu do odpowiedniego sprzętu studentom z niepełnosprawnością; informowanie o wewnętrznych oraz zewnętrznych możliwościach uzyskania pomocy, w tym finansowej; pomoc studentom niepełnosprawnym w organizacji praktyk zawodowych; wsparcie pracowników administracyjnych i dydaktycznych, pracujących ze studentami z niepełnosprawnością; organizowanie i udział w konferencjach, warsztatach, seminariach poświęconych problematyce niepełnosprawności; aktywizacja studentów niepełnosprawnych poprzez zachęcanie ich do udziału w życiu społeczności akademickiej; działanie na rzecz integracji studentów z niepełnosprawnością w środowisku Uczelni poprzez organizację różnego rodzaju spotkań, również z potencjalnymi pracodawcami itd. Studenci będący osobami niepełnosprawnymi zawsze mogą zgłosić swoje indywidualne potrzeby, gdyż Uczelnia jest otwarta na niesienie wparcia każdemu studentowi.

Kryterium 3. Przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie

Dotychczas Uczelnia rekrutowała na studia kierując się zasadą wolnego dostępu dla absolwentów szkół średnich posiadających świadectwo dojrzałości, a w przypadku studiów drugiego stopnia absolwentów studiów drugiego stopnia posiadających dyplom ukończenia studiów I stopnia. Podczas kontroli przeprowadzonej przez Departament Kontroli Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego (lipiec – październik 2020 r.), zalecono nam wprowadzenie na wszystkich kierunkach studiów zasad pozwalających nam na dobór kandydatów posiadających wstępną wiedzę i umiejętności w dyscyplinach, odpowiadających prowadzonym przez uczelnię kierunkom studiów, stąd też dokonaliśmy zmiany dotychczas obowiązującej Uchwały nr 26/2019 Senatu Wyższej Szkoły Handlu i Usług w Poznaniu z

dnia 25 czerwca 2020 r. w sprawie ustalenia warunków rekrutacji na studia w roku akademickim 2021/2022 w Wyższej szkole Handlu i Usług w Poznaniu, która została zastąpiona Uchwałą Senatu nr 12/09/2020 z dnia 30 września 2020, będzie ona obowiązywała w rekrutacji już na kolejny rok akademicki 2021/2022.

Dokonaliśmy również przeglądu dotychczasowych zasad uznawania efektów uczenia uzyskanych poza systemem szkolnictwa wyższego, co zaowocowało nowym dokumentem określającym te warunki, który także załączamy do wniosku. W Uczelni funkcjonuje system określający zasady uznawania efektów i okresów kształcenia oraz kwalifikacji uzyskanych w szkolnictwie wyższym. W przypadku studentów z innych uczelni (w tym zagranicznych) ubiegających się o przeniesienie do Wydziału, co zawarte jest jako prawo studenta w „Regulaminie studiów", weryfikacji podlegają zdobyte wcześniej punkty ECTS, które mogą być uznane w miejsce punktów z przedmiotów zawartych w programie kształcenia, w przypadku zbieżności efektów uczenia w obydwu jednostkach. Podobna zasada stosowana jest wobec studentów uczestniczących w programie wymiany międzynarodowej Erasmus Plus. Decyzję o przyjęciu w przypadku przeniesienia z innej jednostki/uczelni podejmuje Dziekan w drodze decyzji, z zaznaczeniem, że student powinien wypełnić wszystkie obowiązki wynikające z przepisów obowiązujących w uczelni, którą opuszcza.

Proces dyplomowania zawiera w sobie zespół działań dydaktycznych oraz czynności organizacyjnych mających na celu przygotowanie pracy dyplomowej przez studenta oraz przeprowadzenie jej obrony podczas egzaminu dyplomowego kończącego studia. Podstawę prawną procesu dyplomowania stanowią przepisy zawarte w Regulaminie studiów oraz Regulaminie dyplomowania, w których zawarty jest (oprócz szczegółowego opisu procesu dyplomowania) m. in. wzór edycji pracy dyplomowej, opinii i recenzji pracy dyplomowej oraz protokół egzaminu dyplomowego.

Z uwagi na pandemię, szczególnie lockdown studenci zgłaszali trudności z realizacją badań, to spowodowało, że pierwszy termin obron wyznaczony został przez Dziekana na 07 lipca 2020 r. Kolejny termin obron decyzją Rektora został wyznaczony nie we wrześniu, lecz 14 października 2020 r.

Od roku akademickiego 2018/2019 Uczelnia zgodnie z *Ustawą prawo o szkolnictwie wyższym z 2018 roku* sprawdza prace dyplomowe z wykorzystaniem Jednolitego Systemu Antyplagiatowego. Wprowadzono zatem zmiany do regulaminu dyplomowania uwzględniające konieczność sprawdzania prac dyplomowych w celu wykrycia nieetycznego postępowania twórczego. Aby uporządkować zasady korzystania z systemu i dostosować je

do wewnętrznych uwarunkowań Uczelni, dokonaliśmy wprowadzenia odrębnego dokumentu przyjętego Uchwałą Senatu WSHIU z 30 września 2019 r. *Regulamin Antyplagiatowy*.

Wysoki odsetek osób, które rezygnują ze studiów a także zostają skreślone należy uzasadnić: niskim poziomem kwalifikacji absolwentów szkół średnich i nie podołaniem rygorom dydaktycznym. Bolączką Uczelni prywatnych, w tym i naszą, jest przekonanie studenta, że w szkole wyższej wystarczy podejść do egzaminu aby go zdać, tymczasem zasady są podobne jak na uczelniach państwowych. Do egzaminu dopuszczani są studenci, którzy brali udział w wykładach i ćwiczeniach, a do egzaminu tylko ci, którzy zaliczyli wcześniej ćwiczenia. Osoby, które nie uczestniczą w zajęciach, rekrutowały się na studia kierowane niewłaściwymi pobudkami, rezygnują, bądź zostają skreślone. Innymi przyczynami są pogarszająca sytuacja materialna, czy też udana rekrutacja na bezpłatne studia.

Zestaw metod weryfikacji efektów uczenia się dla poszczególnych zasad jest spójny i nastawiony na sprawdzenie podczas egzaminów, zaliczeń, jak kolokwiów, które w zależności od prowadzącego zajęcia mogą mieć formę ustną lub pisemną. Te metody służą podsumowaniu przedmiotu zajęć i ostatecznie pokazują stopień osiągnięcia efektów, jest to dobra metoda sprawdzająca wiedzę, ale nie zawsze umiejętności i kompetencje, dlatego też pośród metod weryfikacji pojawiły się również praca pisemna, projekt, prezentacja multimedialna, a nawet praca podczas ćwiczeń. Każdy z prowadzących może również wpisać w sylabus dowolną, jego zdaniem najlepszą metodę weryfikacji, specyficzną dla przedmiotu i założonych nim efektów uczenia. Odrębną kwestią jest sprawdzanie efektów uczenia osiągniętych praktyką studencką. Po konsultacji z pracodawcami opracowano obszerny dokument, który jest załącznikiem do sylabusa praktyk zawodowych. Ważną jego częścią jest: walidacja efektów uczenia się przez pracodawcę. Student chcąc zrealizować efekty musi wykonać określone zadania, czynności, których stopień realizacji składa się na ocenę pracodawcy, drugim etapem jest ocena opiekuna praktyk. Jest to wypadkową oceny pracodawcy i zadań opisanych w karcie praktyk.

Praca dyplomowa prezentuje ogólną wiedzę i umiejętności studenta związane z danym kierunkiem studiów, poziomem i profilem kształcenia oraz umiejętności samodzielnego analizowania i wnioskowania. Student rozpoczyna proces dyplomowania poprzez realizację przedmiotów: metodologicznych. Pracę dyplomową przygotowuje student pod kierunkiem promotora w ramach realizacji przedmiotów: proseminarium dyplomowe (studia pierwszego stopnia, czwarty semestr) oraz seminarium dyplomowe (na studiach pierwszego stopnia piąty i szósty semestr, na studiach drugiego stopnia drugi, trzeci i czwarty semestr).

Na proseminarium dyplomowym student ugruntowuje wiedzę z zakresu podstaw metodologii badań naukowych oraz warsztatu badawczego. Warunkiem uzyskania zaliczenia z przedmiotu jest zaakceptowanie przez prowadzącego przedmiot wstępnie sformułowanego tematu pracy i jej konstrukcji oraz podstawowej literatury. Przedmiot seminarium dyplomowe prowadzą promotorzy w ramach grup seminaryjnych liczących maksymalnie do 20 studentów. Jego celem jest przygotowanie pracy dyplomowej oraz jej obrony. Przygotowanie pracy przebiega etapowo. Studenci mogą dokonywać wyboru promotora, a ostateczny skład grup seminaryjnych ustala dziekan i podaje do wiadomości promotorów oraz studentów nie później niż do początku semestru, w którym rozpoczyna się realizacja przedmiotu seminarium dyplomowe. Student wraz z promotorem ustalają wspólnie propozycję tematu pracy dyplomowej, kierując się zainteresowaniami naukowymi studenta oraz promotora. Temat pracy dyplomowej musi jednak mieścić się w obszarze wiedzy odpowiadającej kierunkowi studiów. Za poprawność merytoryczną, redakcyjną, edytorską, językową i stylistyczną pracy odpowiada dyplomant oraz promotor. Dyplomant odpowiada za sposób i uczciwość cytowania oraz przestrzegania praw autorskich. Każda praca dyplomowa przed egzaminem dyplomowym jest sprawdzana z wykorzystaniem programu antyplagiatowego. Egzemplarze pracy dyplomowej w postaci drukowanej składane są wraz z pisemną akceptacją promotora w dziekanacie do końca ostatniego semestru studiów. Warunkiem przyjęcia pracy dyplomowej od studenta jest zdanie wszystkich egzaminów i zaliczenie wszystkich przedmiotów i studenckich praktyk zawodowych przewidzianych w planie studiów. Oceny pracy dokonują niezależnie promotor oraz recenzent. Praca dyplomowa pozytywnie oceniona przez promotora oraz recenzenta podlega obronie w trakcie egzaminu dyplomowego. Warunkiem dopuszczenia studenta do egzaminu dyplomowego jest spełnienie wszystkich wymagań wynikających z programu kształcenia oraz otrzymanie pozytywnej oceny promotora i recenzenta z pracy dyplomowej. Termin egzaminu wyznacza dziekan i powiadamia o nim członków komisji oraz dyplomanta, z wyprzedzeniem poprzez stronę internetową - system ProAkademia oraz informację na tablicy ogłoszeń wydziału. Egzamin dyplomowy odbywa się przed komisją powołaną przez dziekana składającą się z przewodniczącego oraz dwóch członków, z których przynajmniej jeden jest promotorem lub recenzentem pracy dyplomowej.

Egzamin dyplomowy ma formę ustną i składa się z obrony pracy dyplomowej oraz egzaminu końcowego. Złożenie egzaminu dyplomowego z wynikiem pozytywnym jest warunkiem ukończenia studiów. Dokumentację z przebiegu egzaminu dyplomowego przekazuje do dziekanatu przewodniczący komisji w dniu egzaminu. Absolwent otrzymuje w ciągu 30 dni od dnia złożenia egzaminu dyplomowego dyplom ukończenia studiów

wyższych, potwierdzający uzyskanie odpowiedniego tytułu zawodowego i suplementu do dyplomu.

Weryfikacja efektów uczenia rozpoczyna się od zaliczania seminarium dyplomowego. Zarówno na studiach pierwszego jak drugiego stopnia: pierwszy semestr, w którym odbywa się seminarium jest zaliczany przez promotora na podstawie działań podjętych podczas seminarium, a związanych z określeniem tematu pracy, przygotowaniem narzędzia badań, lub referatem opracowanym na podstawie literatury, którą student zamierza wykorzystać w pisaniu pracy. Ostatni semestr seminarium dyplomowego jest zaliczany w chwili oddania promotorowi pracy dyplomowej. Następnie jeśli wynik sprawdzenia pracy w systemie antyplagiatowym jest pozytywny, praca spełnia normy określone w Regulaminie Antyplagiatowym przystępujemy do egzaminu dyplomowego. Z analizy tematów prac dyplomowych wynika, że obszar badań podejmowanych przez studentów jest zgodny z wybranymi przez nich specjalnościami. Prace w 90 % mają charakter badawczy. Większość naszych studentów to osoby pracujące, nierzadko prowadzone przez nich badania w ramach prac dyplomowych, czy nawet tematy projektów na zaliczenie przedmiotu są podyktowane wykonywaną pracą. Pozwala im to w praktyce sprawdzić skuteczność metod zarządzania, działań marketingowych, czy zasad kierowania zespołem.

W celu wsparcia studentów w procesie planowania swojej kariery zawodowej i poruszania się na rynku pracy Uczelnia prowadzi Akademickie Biuro Karier , które świadczy usługi doradcze w zakresie szeroko pojętego przygotowania do funkcjonowania na rynku pracy, prezentuje aktualne oferty pracy i praktyk.

Kryterium 4. Kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry

Na kierunku zarządzanie, studia I stopnia 16 nauczycieli prowadzących zajęcia jest zatrudnionych w Uczelni jako podstawowym miejscu pracy, a 24 prowadzi zajęcia na podstawie umów cywilno-prawnych. Nauczyciele na kierunku zarządzanie studia pierwszego stopnia, studia stacjonarne i niestacjonarne realizują razem 4499 godzin zajęć dydaktycznych. Nauczyciele zatrudnieni w Uczelni na podstawowym miejscu pracy realizują 2636 godzin zajęć co stanowi 58,6 % wszystkich zajęć. Tym samym Uczelnia wypełnia art.73.2.1. ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce z dnia 20 lipca 2018 r. stanowiący, że co najmniej 50% zajęć prowadzonych jest przez nauczycieli akademickich zatrudnionych jako podstawowe miejscu pracy.

Na kierunku zarządzanie, studia II stopnia 13 nauczycieli prowadzących zajęcia jest zatrudnionych w Uczelni jako podstawowym miejscu pracy, a 15 prowadzi zajęcia na podstawie umów cywilno-prawnych. Nauczyciele na kierunku zarządzanie studia drugiego stopnia, studia stacjonarne i niestacjonarne realizują razem 2476 godzin zajęć dydaktycznych. Nauczyciele zatrudnieni w Uczelni na podstawowym miejscu pracy realizują 1399 godzin zajęć co stanowi 56,6 % wszystkich zajęć. Tym samym Uczelnia wypełnia art.73.2.1. ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce z dnia 20 lipca 2018 r. stanowiący, że co najmniej 50% zajęć prowadzonych jest przez nauczycieli akademickich zatrudnionych jako podstawowe miejscu pracy.

Kadra naukowa WSHiU ma stworzone warunki do publikacji artykułów naukowych, monografii oraz skryptów dla studentów. Wydawnictwo Naukowe Wyższej Szkoły Handlu i Usług, które działa od 2000 roku służy pomocą w publikacji dorobku naukowego wykładowców. Wydawnictwo WSHiU wydaje podręczniki, książki pomocnicze, monografie oraz materiały z konferencji.

Znacznym utrudnieniem dla rozwoju i podnoszenia jakości kadry, było wejście w życie przepisów prawa ograniczających możliwości dodatkowego zatrudnienia (tzw. drugiego etatu). Nauczyciele akademiccy z publicznych uczelni poznańskich, którzy dotychczas stanowili podstawę kadry naukowej zatrudnionej w Wyższej Szkole Handlu i Usług, posiadający rozległe doświadczenie dydaktyczne i praktyczne, zrezygnowali z pracy w uczelni prywatnej. W związku z powyższym Uczelnia jest w trakcie systematycznego tworzenia nowego zespołu specjalistów prowadzących zajęcia na ocenianym kierunku.

Kryterium 5. Infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie

Infrastruktura dydaktyczna oraz wykorzystywana w praktycznym przygotowaniu zawodowym

Wyższa Szkoła Handlu i Usług jest zlokalizowana w jednym gmachu w Poznaniu: w budynku przy ul. 28 czerwca 1956 roku nr 217/219, stanowiącym duże i stale modernizowane zaplecze dydaktyczne. Zajęcia dydaktyczne prowadzone w ramach studiów stacjonarnych i niestacjonarnych na zarządzaniu i pozostałych kierunkach studiów odbywają się na dwóch piętrach na których znajdują się sale wykładowe uczelni oraz pozostałe pomieszczenia niezbędne do prawidłowego funkcjonowania uczelni.

Wyższa Szkoła Handlu i Usług posiada łącznie:

- czternaście sal ćwiczeniowo – wykładowych (w tym dwie aule)
- trzy pracownie komputerowe na 20 miejsc każde (łącznie 60 stanowisk),
- jedną salę sportową,

- miejsca socjalne dla studentów z nowymi stołami i fotelami,
- pomieszczenia socjalne ułatwiające funkcjonowanie pracownikom Uczelni (m.in. wyremontowany pokój wykładowców z pełnym zapleczem kuchennym).

Uczelnia prowadzi obecnie negocjacje w zakresie kupna budynku, w którym ma swoją siedzibę. Po zakupie budynku do dyspozycji Uczelni będzie dostępnych 11 000 m.kw. Nie czekając na wynik rozmów przeprowadzono prace modernizacyjne, w wyniku, których sale wykładowe na pierwszym i drugim piętrze zostały wyremontowane, wyposażone w nowe stoły i krzesła. W każdej z sal można podłączyć rzutnik multimedialny (uczelnia dysponuje jednym rzutnikiem na każdą salę), poza tym w salach znajdują się inne niezbędne urządzenia do prowadzenia zajęć dydaktycznych (np. ekrany, tablice, nagłośnienie). Wydzielony został nowy pokój dla wykładowców wyposażony w miejsca do pracy (trzy stanowiska komputerowe), ale także w część socjalną, gdzie można przygotować ciepły napój, czy odgrzać posiłek. W pokoju znajduje się kanapa z fotelami, aby wykładowcy w przerwie między zajęciami mogli odpocząć. Zmienił się również wygląd korytarzy. Pojawiły się wygodne pufy, fotele i stoliki, a także kilkuosobowe stoły, przy których studenci mogą pracować, albo odpoczywać. Na każdym piętrze pojawiły się automaty z napojami i przekąskami, a w planach Uczelnia ma organizację stołówki, z której studenci będą mogli korzystać w czasie przerwy obiadowej.

Stworzyliśmy także salę sportową, w której studenci ocenianego kierunku oraz pozostałych kierunków odbywają zajęcia z szeroko rozumianej kultury fizycznej w tym zajęcia z wychowania fizycznego. Sala wyposażona jest m.in. w cztery ergometry wioślarskie Concept 2, dwie bieżnie Jog Forma led oraz rower spinningowy Group Cycle Connect Technogym. Jednocześnie Uczelnia podtrzymuje współpracę z Centrum Sportowym „Halkownia'', które jest doskonale wyposażone m.in. w sprzęt do różnego rodzaju ćwiczeń w tym aerobowych oraz kardio.

Uczelnia jak wcześniej nadmieniono prowadzi wiele inwestycji związanych z poprawą infrastruktury. Od remontów, przez tworzenie nowych laboratoriów, aż do inwestycji w nowoczesną bibliotekę. Zanim w pełni ukończymy prace, na mocy podpisanego przez Rektora WSHiU z Biblioteką Raczyńskich w Poznaniu z dnia 3 lipca 2020 roku, studenci mogą korzystać z zasobów tej biblioteki, która umożliwia również dostęp do literatury z kart przedmiotów. Nasi studenci mogą również korzystać z Cyfrowej Wypożyczalni Publikacji Naukowych Academica.

W 2018 roku Uczelnia zakupiła 26 monitorów Dell U2413f 24 calowych oraz tyle samo komputerów Dell 790 Desktop Win 10 Pro i5 4GB 320 GB HDD DVDRW.

Analizując kwestie związane z infrastrukturą wykorzystywaną w procesie uczenia się, należy wspomnieć o wsparciu osób z niepełnosprawnością w tym wymiarze. Uczelnia: systematycznie modernizuje wyposażenie sal dydaktycznych w sprzęt dostosowany do potrzeb osób z niepełnosprawnością. Dysponujemy m.in. lupą przenośną, dyktafonami oraz słuchawkami.

W marcu 2020 r. (w momencie gdy pandemia COVID-19 uniemożliwiła prowadzenie zajęć stacjonarnych) Uczelnia dokonała zakupu 40 licencji sal wirtualnych (zajęcia odbywają się za pośrednictwem platformy ZOOM EDU, pojemność spotkań 300 uczestników na każdą salę), kamer, a także laptopów, które umożliwiają prowadzenie zajęć na odległość, ale w czasie rzeczywistym, w kontakcie ze studentami.

W związku z przeniesieniem zajęć do rzeczywistości wirtualnej Uczelnia zapewniła wszystkim wykładowcom, zgłaszającym taką potrzebę, laptop i kamerkę, aby umożliwić im prowadzenie zajęć. Z tej formy wsparcia korzystać mogę także studenci, którzy nie dysponują sprzętem umożliwiającym uczestniczenie w zajęciach dydaktycznych.

Należy nadmienić, że obecnie finalizujemy zakup kolejnych 20 licencji sal wirtualnych na platformie ZOOM EDU (każda o pojemności spotkań 300 uczestników na każdą salę). Zgodnie z negocjowaną umową Uczelnia będzie mogła korzystać w razie potrzeby z tej formy kształcenia zdalnego do 2024 roku.

Zasoby biblioteczne, informacyjne oraz edukacyjne

Z myślą o kierunku zarządzanie powstały trzy laboratoria komputerowe (po 20 miejsc na jedną salę) wyposażone w sprzęt potrzebny do realizacji zajęć oraz programy komputerowe. W naszej opinii, program studiów dla kierunku zarządzanie zakłada realizację efektów kształcenia.

Zanim w pełni ukończymy prace nad biblioteką, studenci mogą korzystać z zasobów Biblioteki Raczyńskich w Poznaniu, która umożliwia również dostęp do literatury z kart przedmiotów wg porozumienia podpisanego przez Rektora WSHiU z w/w Biblioteką z dnia 3 lipca 2020 roku. Wraz z początkiem 2021 roku, Uczelnia zakupiła ponad 500 pozycji literaturowych dedykowanych studentom zarządzania jak i pozostałych kierunków. Po tym zakupie WSHiU dysponuje ponad 9 tysiącami wolumenów, z których mogą korzystać studenci zarządzania jak i pozostałych kierunków. Nasi studenci mogą również korzystać z katalogów Cyfrowej Wypożyczalni Publikacji Naukowych Academica.

Uczelnia zakupiła od firmy Synergia filmy, spośród których dla kierunku zarządzanie wykorzystywane są:

- Rozpoczynam działalność gospodarczą.
- Kompetencje miękkie czyli co pracodawcy cenią najbardziej.
- Dopiąć swego, czyli jak wyznaczać i osiągać swoje cel.
- Asertywność.
- Savoir-vivre w pracy.
- Mowa ciała w praktyce.

W czytelni Uczelni zlokalizowanych są terminale komputerowe ogólnodostępne, zapewniające studentom całodzienny dostęp do Internetu szerokopasmowego (o tego celu wykorzystuje się technologie z rodziny Ethernet) i oprogramowania do celów dydaktycznych. Poza tym w budynku, w którym mieści się Uczelnia istnieje darmowy dostęp do Internetu bezprzewodowego dla studentów i pracowników. Jak wcześniej nadmieniono każdy student jak i wykładowca może wypożyczyć laptop z dostępem do wi-fi do pracy na terenie Uczelni, czy też na zajęcia w dowolnej sali wykładowej.

Niezmiernie istotne znaczenie w realizacji modułu do wyboru zajmują zajęcia odbywające się w salach komputerowych, gdzie studenci zarządzania mają okazję pracować z wykorzystaniem takich programów jak:

-Comarch ERP Optima,

- Microsoft Office Microsoft Office 2019 Professional.

Rozwój i doskonalenie infrastruktury

Planujemy dalsze działania w zakresie modernizacji uczelni, poza utworzeniem nowoczesnej biblioteki, chcemy także oddać do dyspozycji studentów kolejne laboratoria, poza komputerowym, również służące warsztatom z zakresu zarządzania relacjami z klientami, obsługi klienta oraz laboratoria wspomagające naukę m.in. rachunkowości i finansów. Niestety pandemia z którą musiała zmierzyć się Uczelnia, zmieniła nasze priorytety, zamiast planowanych na czerwiec i lipiec w 2020 roku prac nad kolejnymi laboratoriami stacjonarnymi, jak wcześniej wspomniano, przesunęliśmy środki przeznaczone na ich wyposażenie, na zakup sprzętu i oprogramowania umożliwiającego realizację zajęć on-line, odkładając tym samym tworzenie kolejnych laboratoriów stacjonarnych w czasie.
Zakupiliśmy program Sage Symfonia Finanse i księgowość, planujemy również zakup programu Statistica oraz pakietu biurowego Open Office, który służy do przygotowania takich dokumentów jak:
- Ewidencja przebiegu pojazdu - 12 arkuszy na każdy miesiąc roku + zestawienie,
- Przekazanie środka trwałego na potrzeby działalności gospodarczej,
- Dokument OT - przyjęcie środka trwałego,
- Obliczenie kwartalnej zaliczki na podatek dochodowy.

Kryterium 6. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku

Wyższa Szkoła Handlu i Usług w Poznaniu na bieżąco monitoruje konwersję na rynku pracy, dlatego też prowadzi stałe konsultacje zarówno z interesariuszami zewnętrznymi jak i wewnętrznymi w celu dostosowania procesu kształcenia do rosnących wymagań oraz potrzeb pracodawców. W tym celu Wyższa Szkoła Handlu i Usług w Poznaniu współpracuje z licznymi instytucjami i organizacjami publicznymi i niepublicznymi lokującymi się w środowisku społeczno-gospodarczym Poznania, Wielkopolski jak i poza nim.

Uczelnia współpracuje z organizacjami samorządowymi oraz promującymi rozwój przedsiębiorczości w tym Naczelną Radą Zrzeszeń Handlu i Usług w Warszawie, Wielkopolskim Zrzeszeniem Handlu i Usług czy Regionalnym Centrum Szkolenia Administracji, jak też wiodącymi przedsiębiorstwami Wielkopolski (m.in. Międzynarodowymi Targami Poznańskimi, Kupcem Poznańskim S.A.), instytucjami wspierającymi prowadzenie działalności gospodarczej i aktywizację zawodową wśród bezrobotnych, w tym przede wszystkim wśród młodzieży (Wojewódzkim Urzędem Pracy, Powiatowym Urzędem Pracy, Fundacją Edukacji Przedsiębiorczości i inne), mediami (m. in. Wielkopolskim Domem Mediowym, Stowarzyszeniem Prasy Lokalnej), placówkami prowadzącymi działalność naukową, popularnonaukową i badawczą, lokalnym samorządem oraz organizacjami społecznymi i politycznymi. W kontekście omawianego kierunku tj. zarządzania, szczególnie godne uwagi są umowy o współpracy w sprawie praktyk i

współpracy partnerskiej podpisane przez WSHiU przedsiębiorcami, instytucjami, działającymi w obszarze prowadzonych przez Uczelnię specjalności na ocenianym kierunku. Uczelnia ma 26 podpisanych umów partnerskich. Zestawienie dotyczące tej kwestii prezentuje poniższa tabela.

Wykaz instytucji i organizacji współpracujących z WSHiU
na potrzeby kierunku zarządzanie

L.p.	DATA ZAWARCIA	STRONA POROZUMIENIA
1	17.04.2018	Gminą Kazimierz Biskupi reprezentowaną przez Jana Sikorskiego
2	18.01.2018	PROTECTOR FIDES Sp. Z o.o. z siedzibą w Poznaniu
3	18.01.2018	Stowarzyszenie Lokalna Grupa Działania „PROGRES" Komorniki
4	15.01.2018	Gminny Ośrodek Kultury w Skulsku
5	12.01.2018	Firma Orzechowski Transport Towarowo Osobowy Ewa Orzechowska w Przeźmierowie
6	02.11.2020	OUR PASSION Magnament s.c w Poznaniu
7	02.06.2020	„Energa" Spółka Akcyjna z siedzibą w Gdańsku
8	20.12.2018	Hotel „ORBIS" w Poznaniu
9	09.01.2019	Hotel&Restauracja „Korel" w Poznaniu
10	10.01.2018	„Dworek Biesiadny" Justyna Błaszkowiak w Radzewicach
11	27.02.2019	Szkołą Podstawową nr 88 im. Poznańskich Koziołków
12	11.02.2019	Zespołem Szkół Społecznych w Jarocinie
13	28.01.2019	Zakładem Poprawczym w Poznaniu
14	21.01.2019	Zespołem Szkół nr 2 im. Nobilistów Polskich w Choszcznie
15	08.01.2019	Zespołem Szkół Technicznych im. Hipolita Cegielskiego w Śremie
16	04.01.2019	Zespołem Szkół Ekonomicznych im . M. Jackowskiego w Słupcy
17	10.05.2018	Szkołą Podstawową nr 46 im. Mari Dąbrowskiej w Poznaniu
18	07.05.2018	Szkołą Podstawową nr 74 im. Mikołaja Kopernika w Poznaniu
19	29.01.2021	Baltin Hotels Sp. Z o.o. w Mielnie
20	07.11.2019	Vienna Huse Amber Baltic Międzyzdroje
21	07.11.2019	AMW Rewita Miedzyzdroje
22	26.11.2019	Lvovski Uniwersytet Handlowo-Ekonomiczny w Lwowie
23	20.10.2020	Zdrowa Forma Sp. Z o.o. w Poznaniu
24	03.06.2019	Hotel Edision Przeźmierowo
25	07.05.2018	Centrum Kultury w Mielnie
26	9. 02. 2021	Enea Oświetlenie sp. z o.o.. Oddział Szczecin

Ponadto z Uczelnią współpracują liczne podmioty prezentujące m.in. środowisko naukowe. Do grona tych podmiotów należą takie uczelnie jak: Akademia Ekonomiczna w Poznaniu, Uniwersytet Przyrodniczy w Poznaniu, Poznańska Europejska Wyższa Szkoła Biznesu, Wyższa Szkoła Kultury Fizycznej i Turystyki im. H. Konopackiej w Pruszkowie,

Międzynarodowa Wyższa Szkoła Logistyki i Transportu w Wrocławiu. Poza tym Uczelnia współpracuje z instytucjami i organizacjami krajowymi oraz zagranicznymi (m.in. z Niemiec, Portugalii, Turcji, Ukrainy, Rosji). Uczelnia uczestniczy w unijnych programach edukacyjnych i badawczych (Erasmus plus, (ZPORR) Zintegrowany Program Operacyjny Rozwoju Społecznego ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego).
Poza w/w umowami Uczelnia podpisała także umowy z Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego w Wałczu oraz stale nawiązuje współpracę ze szkołami średnimi (21 podpisanych porozumień do stycznia 2021 roku).

Ponadto 25.10.2018 roku Uczelnia rozpoczęła współpracę w ramach Rady Pracodawców ds. oceny praktycznego kształcenia studentów. Organ ten jako stałe forum opiniodawczo - doradcze, uzyskał wymiar formalny w październiku 2020 roku. W ramach Rady funkcjonuje 17 podmiotów służących kierunkom, na których aktualnie Uczelnia kształci studentów, w tym jest 8 podmiotów dedykowanych przede wszystkim kierunkowi zarządzanie. W skład Rady Pracodawców specjalizujących się w sektorze zarządzania wchodzą:

1. Dominik Górny, mariah@wp.pl, wiceprezes Stowarzyszenia Hipolita Cegielskiego, wiceprezes Polska Akademia Mody,
2. Piotr Paisert, piotr.paisert@onet.pl, członek zarządu rady pracodawców prywatnych,
3. Jacek Śledziński, j.sledzinski@blueowl.pl, prezes firmy BlueOwl,
4. Łukasz Rybacki, l.rybacki@wp.pl, prezes firmy Terland,
5. Bartosz Matuszczak, bartosz.matuszczak1984@gmail.com, kierownik Solarisbus,
6. Tadeusz Pagórski, tadeusz.pagorski@duon.pl, główny księgowy w firmie Duon,
7. Jan Mazurczak, j.mazurczak@plot.poznan.pl, prezes Poznańskiej Lokalnej Organizacji Turystycznej,
8. Rafał Gietka, rgietka@tlen.pl, prezes Enea Oświetlenie.

Rezultatem współpracy z w/w podmiotami jest poznawanie opinii na temat koncepcji kształcenia, efektów uczenia się, program studiów oraz praktyk zawodowych na kierunku zarządzanie. W ramach współpracy Uczelni z instytucjami otoczenia społeczno-gospodarczego następuje systematyczna weryfikacja programów nauczania i efektów kształcenia. W związku z tym otoczenie to ma wymierny wpływ na konstytuowanie się koncepcji kształcenia, efektów uczenia się oraz programów studiów i praktyk zawodowych na ocenianym kierunku.

Opinie podmiotów zewnętrznych w zakresie zasadności kształcenia na omawianym kierunku zbierane są przez Zespół ds. jakości kształcenia, którego pracami kieruje Pełnomocnik Rektora – Prorektor ds. jakości kształcenia.

Do udziału w spotkaniach w/w Zespołu mogą być zapraszani przedstawiciele społeczności akademickiej Uczelni, a także osoby spoza Uczelni m.in. interesariusze zewnętrzni, którzy wspierają praktyczne przygotowanie studentów m.in. z kierunku zarządzanie. Uwagi tych podmiotów jak powyżej nadmieniono, uwzględniane są przy zmianach i modyfikacji programów studiów, zakresu efektów uczenia się. Z racji profilu praktycznego Uczelni, Władze WSHiU przywiązują niezmiernie dużą uwagę do głosów i opinii tego Zespołu.
Opinie i sugestie zbierane są także od pracodawców zatrudniających studentów oraz absolwentów Uczelni, w szczególności pozyskiwane są one od podmiotów związanych z kierunkiem zarządzanie. Dokonuje się to m.in. poprzez cykliczne spotkania w w/w Zespole, bezpośrednie konsultacje, spotkania, konferencje formalne i nieformalne organizowane z inicjatywy Uczelni, od marca 2020 za pośrednictwem łączy internetowych oraz drogą mailową. Jeszcze inną drogą pozyskiwania opinii na temat możliwych konwersji w programach kształcenia są szeroko zakrojone konsultacje ze społecznością akademicką, która odbywała praktyki zawodowe m.in. na ocenianym kierunku.

Władze WSHiU podejmują ciągłe starania ukierunkowane na pozyskiwanie nowych podmiotów z otoczenia społeczno-gospodarczego, u których istnieje możliwość odbywania praktyk zawodowych oraz podjęcia pracy po ukończeniu studiów, w szczególności dotyczy to kierunku zarządzanie. Obecnie trwają rozmowy z przyszłymi partnerami z w/w otoczenia. Ich efektem będzie podpisanie kolejnych ośmiu umów.

Taka polityka Uczelni tj. ukierunkowanie na szeroki rozwój kontaktów z podmiotami reprezentującymi otoczenie społeczno-gospodarcze, jak i inne przedsięwzięcia zapewniają modyfikację i doskonalenie programu kształcenia oraz dostosowywanie go do aktualnych potrzeb i wymagań rynku.

Interesariusze zewnętrzni (m.in. Rada Pracodawców) nie tylko wpływają na konstytuowanie się koncepcji kształcenia, efektów uczenia się oraz programów studiów i praktyk zawodowych na w/w kierunku, lecz podmioty te są współorganizatorami takich przedsięwzięć jak: organizacja kursów, seminariów, na których dokonuje się m.in. popularyzacja wiedzy z zakresu zarządzania oraz integracja środowiska pracodawców i studentów.

Ponadto Władze WSHiU podejmują starania, ukierunkowane na pozyskiwanie nowych podmiotów z otoczenia społeczno-gospodarczego, u których istnieje możliwość odbywania praktyk zawodowych oraz podjęcia pracy po ukończeniu studiów.

Podsumowując tę część raportu należy nadmienić, że różnorodność podmiotów otoczenia społeczno-gospodarczego, w tym pracodawców i Rady Pracodawców, z którymi uczelnia współpracuje w zakresie projektowania i realizacji programu studiów jest zgodna z dyscyplinami, do których oceniany kierunek jest przyporządkowany oraz koncepcją i celami kształcenia oraz wynikającymi z nich obszarami działalności zawodowej/gospodarczej oraz zawodowego rynku pracy właściwymi dla ocenianego kierunku.

Konstatując należy stwierdzić, że polityka Uczelni ukierunkowana jest m.in. na szeroki rozwój kontaktów z podmiotami reprezentującymi otoczenie społeczno-gospodarcze. Przedsięwzięcia te w opinii władz Uczelni zapewniają modyfikację i doskonalenie programów kształcenia oraz dostosowywanie ich do aktualnych potrzeb i wymagań rynku pracy.

Dodatkowe informacje, które uczelnia uznaje za ważne dla oceny kryterium 6:

Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym na potrzeby kierunku zarządzanie jest w opinii Władz Uczelni bardzo owocna. Przedsiębiorstwa, instytucje i organizacje wykazują duże zainteresowanie studentami, chętnie biorą udział w różnych spotkaniach na Wydziale, same także inicjują takie spotkania robocze oraz angażują się w proces zmian programu. Szczególnie cenny był ich udział w podejmowaniu decyzji o utworzeniu kierunku zarządzanie oraz wyborze specjalności związanych z tym kierunkiem.

Kryterium 7. Warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku

Rola umiędzynarodowienia procesu kształcenia w koncepcji kształcenia i planach rozwoju kierunku (przy uwzględnieniu każdego z ocenianych poziomów studiów).

WSHiU w Poznaniu jest instytucją o międzynarodowym wymiarze jakości kształcenia i doskonalenia kompetencji zawodowych (tak studentów jak i pracowników), aktywnie wspierającą możliwość realizacji części studiów poza uczelnią macierzystą lub praktyki za granicą (tzw. doświadczenie studiów lub praktyki za granicą). Taka polityka WSHiU w opinii studentów oraz absolwentów Uczelni sprzyja oraz rozwojowi społeczno-kulturowemu, zawodowemu, wymianie i rozpowszechnianiu międzynarodowych doświadczeń naukowych i dydaktycznych przyczyniających się do modernizacji i internacjonalizacji Uczelni.

Rezultatem jest wprowadzenie do programów studiów, przedmiotów w języku angielskim, stałe rozszerzanie oferty dla programu Erasmus plus, udział pracowników akademickich w konferencjach i sympozjach zagranicznych oraz wygłaszanie wykładów dla studentów przez zapraszanych gości (wykładowców z zagranicznych ośrodków akademickich i osoby reprezentujących m.in. pomioty gospodarcze). Oferta programu Erasmus plus dotyczy zarówno studentów jak i kadry dydaktycznej, naukowej, badawczej oraz pracowników administracyjnych.

W celu podniesienia kompetencji językowych studentów, umożliwiających korzystanie z aktywności związanych z umiędzynarodowieniem studiów, w programie studiów na kierunku zarządzanie oraz pozostałych kierunkach, studenci studiów stacjonarnych mają w programie zajęć dydaktycznych 180 godzin języka obcego w trzyletnim cyklu studiów, z kolei studenci studiów niestacjonarnych mają 108 godzin języka obcego w tym cyklu (12 pkt. ECTS). Na studiach drugiego stopnia zgodnie z programem studiów realizowane są zajęcia z języka obcego do wyboru (j. angielski/niemiecki/polski), w wymiarze 60 h na studiach stacjonarnych, a na niestacjonarnych 36 h (7 pkt. ECTS).

Trwają prace nad opracowaniem modułu wykładów do wyboru, prowadzonych na interesujące studentów poszczególnych kierunków tematy, niekoniecznie bezpośrednio związane z wybraną przez nich specjalnością, ale prowadzone przez native speakerów w języku angielskim. Zajęcia byłyby prowadzone przez zaprzyjaźnionych z naszą uczelnią wykładowców z zagranicy w formule stacjonarnej lub online.

Z powodu sytuacji uwarunkowanej pandemią, od marca 2020 roku, aktywność związana z umiędzynarodowieniem studiów została ograniczona. Mimo to Władze Uczelni podejmują działania zmierzające do jak najmniejszego ograniczenia tej aktywności.

Studenci studiów stacjonarnych i niestacjonarnych I i II stopnia na kierunku zarządzanie uczestniczą w obowiązkowych zajęciach z języka obcego (j. angielski, niemiecki, lub j. polski jako obcy), który zawiera elementy specjalistycznego języka z zakresu wynikającego z programu studiów. Studenci podzieleni są na grupy, w zależności od stopnia zaawansowania językowego.

Od wielu lat WSHiU aktywnie uczestniczy w międzynarodowym obszarze szkolnictwa wyższego w zakresie rozwijania współpracy z uczelniami z wielu krajów oraz współpracy z instytucjami pozaakademickimi.

Władze WSHiU umożliwiają studentom oraz pracownikom wyjazdy w ramach programu Erasmus plus czy też indywidualnych zaproszeń. Program Erasmus plus jest istotną częścią strategii modernizacji i internacjonalizacji Wyższej Szkoły Handlu i Usług. Od 2006 roku

Uczelnia uczestniczy w tym programie. W latach 2008-2011 Uczelnia wzięła udział w I edycji programu Fundusz Stypendialny i Szkoleniowy oraz w edycji programu Fundusz Stypendialny i Szkoleniowy 2012-2016. Uczelnia uzyskała też nową kartę Erasmusa, która uprawnia do udziału w nowym programie Erasmus plus w latach 2014-2021, w ramach której planuje kontynuować i rozwijać współpracę z uczelniami w Europie. Poza tym w zamierzeniach Uczelni jest dalsza współpraca z ośrodkami uniwersyteckimi w ramach Partnerstwa Wschodniego.

Działania podejmowane za pośrednictwem programu Erasmus plus pozwalają Uczelni porównywać i oceniać realizowane obecnie programy kształcenia, poznawać wykorzystywane metody nauczania, co niewątpliwie przyczynia się do podnoszenia poziomu kształcenia oraz ułatwia implementację studiów anglojęzycznych do oferty edukacyjnej oraz ich stałą konwersję programową

Uczelnia będzie dążyła do zacieśnienia i intensyfikacji współpracy międzynarodowej, szczególnie w wymiarze naukowym, poprzez aktywizowanie kadry do uczestnictwa w konferencjach międzynarodowych (w tym prowadzonych online), a także do udziału w projektach naukowych. Chcielibyśmy w przyszłości nawiązać współpracę z zagranicznymi pracodawcami i dawać szerszą możliwość zagranicznych praktyk studenckich naszym studentom.

Aspekty programu studiów i jego realizacji, które służą umiędzynarodowieniu, ze szczególnym uwzględnieniem kształcenia w językach obcych.

Uwzględniając potrzeby rynku, a tym bardziej potrzeby studentów, Uczelnia podjęła działania, które służą umiędzynarodowieniu, ze szczególnym uwzględnieniem kształcenia w języku angielskim. Zatem, istotnym sposobem podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia w Uczelni w tym również na ocenianym kierunku jest tworzenie programów studiów w języku angielskim, umożliwienie studentom wyboru przedmiotów prowadzonych w języku angielskim dotyczy to także ocenianego kierunku, stałe rozszerzenie oferty dla programu Erasmus plus oraz udział kadry dydaktycznej w sympozjach, warsztatach i konferencjach zagranicznych.

Uczelnia umożliwia studentom podjęcie studiów licencjackich oraz magisterskich w języku angielskim. Zajęcia prowadzone są przede wszystkim przez pracowników WSHiU, jak też przez praktyków z wieloletnim doświadczeniem oraz nauczycieli akademickich prezentujących inne uczelnie.

Poza tym, Uczelnia organizuje dla studentów oraz wykładowców obcojęzycznych seminaria, warsztaty obejmujące tematykę związaną z systemem kształcenia akademickiego w Polsce, tworzeniem programów kształcenia, zapewnieniem jakości nauczania, programem antyplagiatowym (JSA) oraz ustawą Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (2.0).

Przedsięwzięcia te są tym bardziej uzasadnione, gdyż WSHiU od kilku lat jest otwarta na przyjmowanie studentów spoza granic Polski. Obecnie studiuje w Uczelni liczna grupa studentów z 17 państw z Europy jak i innych kontynentów. Najliczniej obcokrajowców reprezentują studentki i studenci z Ukrainy, Rosji, Białorusi. Następnie z Azerbejdżanu, Kazachstanu, Turkhmenistanu, Uzbekistanu. Liczna grupę osób studiujących w WSHiU w Poznaniu stanowią także reprezentanci Rumunii, Pakistanu, Bostwany, Etiopii, Indii, Tajwanu, Zambii, Zimbabwe, Kenii i Ruandy.

Skala i zasięg mobilności i wymiany międzynarodowej studentów i kadry

Od wielu lat WSHiU aktywnie uczestniczy w międzynarodowym obszarze szkolnictwa wyższego w zakresie rozwijania współpracy z uczelniami z wielu krajów oraz współpracy z instytucjami pozaakademickimi.

Władze WSHiU umożliwiają studentom oraz pracownikom wyjazdy w ramach programu Erasmus plus czy też indywidualnych zaproszeń. Program Erasmus plus jest istotną częścią strategii modernizacji i internacjonalizacji Wyższej Szkoły Handlu i Usług. Od 2006 roku Uczelnia uczestniczy w tym programie. W latach 2008-2011 Uczelnia wzięła udział w I edycji programu Fundusz Stypendialny i Szkoleniowy oraz w edycji programu Fundusz Stypendialny i Szkoleniowy 2012-2016. Uczelnia uzyskała też nową kartę Erasmusa, która uprawnia do udziału w nowym programie Erasmus plus w latach 2014-2021, w ramach której planuje kontynuować i rozwijać współpracę z uczelniami w Europie, jak też w krajach Partnerstwa Wschodniego.

Aktualnie WSHiU ma podpisanych 23 umowy partnerskie z takimi uczelniami jak:

-Hochschule für Angewandte Wissenschaften Fachhochschule Hof - Niemcy,

- Baltic College University of Applied Sciences w Schwerin-Niemcy,

- Hauptstandort Dresden Fachhochschule- Niemcy,

- HOF University- Niemcy,

-BEST-Sabel-Hochschule Berlin (BEST-Sabel Universityof Applied Sciences Berlin)- Niemcy,

-Szolnok College - Węgry,

- ISG Instituto Superior de Gestão - Portugalia,

-Instituto Superior de Comunicacao Empresarial –Portugalia,

-University of Lusophone Humanities and Technology- Portugalia,

- Instituto Superior de Comunicacao Empresarial-Portugalia,

- ISG Instituto Superior de Gestao- Portugalia,

- Instito Superior de ComunicacaoEmpresarial – Portugalia,

- Istambul Ticaret University- Turcja,

- Istambul Commerce University- Turcja,

-Mersin University- Turcja,

-Maltepe University- Turcja,

- Sakarya University- Turcja,

- Yalova University –Turcja,

- Mehmet AkifErsoy University –Turcja,

- AkifErsoy University –Turcja,

- Anadol University –Turcja,

-Høgskulen i Sogn og Fjordane w Sognal –Norwegia,

- Aalesund University (AALESUND UNIVERSITY COLLEGE)- Norwegia.

Umowy z w/w uczelniami dają możliwość partycypacji studentów, jaki i pracowników Uczelni w programie Erasmus plus w okresie 2014-2021.

Od 2013 roku Władze Uczelni mają podpisaną umowę o współpracy z w/w uczelnią partnerską jaką jest Instituto Superior de Comunicacao Empresarial (Lizbona), która obejmuje:

- wymianę wykładowców w celu prowadzenia zajęć i konsultacji,
- wymiana naukowych i dydaktycznych badaczy i wspólnych badań i uczestniczenia we wspólnych konferencjach naukowych,
- wymiana publikacji,
- wymiana doświadczeń w organizowaniu procesu dydaktycznego,
- podwójny dyplom ukończenia studiów,
- wymiana studentów i praktyki,
- wspólne projekty.

Podjęta współpraca ma na celu podnoszenie jakości kształcenia oraz wprowadzanie innowacyjnych rozwiązań w obszarze edukacji (projekt utworzenia wspólnej platformy e-learningowej).

W 11 lutego 2021 roku uczelnia wystosowała pismo do Himmeta Karadala pełniącego funkcję Prezydenta Międzynarodowego Kongresu CEO i Nauk Społecznych (CEOSSC)" - The International CEO and Social Sciences Congress (CEOSSC) w celu nawiązania współpracy i partycypowania w międzynarodowych programach wymiany akademickiej i naukowej.

Poza tym, studenci kierunku zarządzanie jak i pozostałych kierunków mogą uczestniczyć w ramach w/w programów wyjazdach na studia i na praktyki zagraniczne. Wyjazdy umożliwiają pogłębianie wiedzy, umiejętności i kompetencji, doskonalenie znajomości języka obcego, rozwój kompetencji zawodowych, społecznych i międzykulturowych osób uczestniczących.

W ramach programu Erasmus plus nauczyciele akademiccy prowadzą zajęcia dydaktyczne w uczelniach partnerskich. Mobilność nauczycieli akademickich przyczynia się do podnoszenia jakości kształcenia; poszerzania wiedzy, wymiany i rozpowszechniania doświadczeń naukowych i dydaktycznych oraz do poszerzania oferty dydaktycznej WSHiU w języku obcym.

Działania podejmowane za pośrednictwem programu Erasmus plus pozwalają Uczelni porównywać i oceniać realizowane obecnie programy kształcenia, poznawać wykorzystywane metody nauczania, co przyczynia się do podnoszenia poziomu kształcenia oraz ułatwia implementację studiów anglojęzycznych do oferty edukacyjnej oraz ich stałą konwersję programową.

Zestawienie dotyczące studentów i pracowników wyjeżdżających za granicę oraz przyjeżdżających z zagranicy w ramach programu Erasmus plus.

Wyjazdy studentów WSHiU na praktyki w ramach programu Erasmus plus

	Imię i nazwisko	Termin	Kraj	Hotel
		2015/2016		
1.	Svitlana Mikhieieva	03.07.2016-03.09.2016	Norwegia	The Lindstrom Hotel
		2016/2017		
1.	Taras Salo	01.07.2017-30.09.2017	Luksemburg	Hotel Le Place d'Armes
2.	Palina Papko	14.06.2017-14.09.2017	Francja	Clair de la Plume Hotel

3.	Svitlana Mikhieieva	15.6.2017-15.092017	Włochy	Horse Country Resort
4.	Tetiana Bohoslavets	09.06.2017-08.09.2017	Francja	Clair de la Plume Hotel
		2017/2018		
1.	Orest Slobodian	30.05.2018-09.08.2018	Francja	Clair de la Plume Hotel
2.	Boiko Olena	30.05.2018-09.08.2018	Francja	Clair de la Plume Hotel
3.	Ulada Zhukovskaya	01.06.2018-30.09.2018	Grecja	Kipriotis Rhodes Hotel
4.	Palina Papko	01.06.2018-30.09.2018	Grecja	Kipriotis Rhodes Hotel
5.	Hanna Popova	15.05.2018-15.09.2018	Grecja	Princess flora ZTE FLORA
6.	Angelina Vasylchenko	01.06.2018-31.08.2018	Francja	Hotel JardinSekrets
7.	Zainalobiddin Kudurov	15.05.2018-12.08.2018	Hispania	Hotel Tropic
		2018/2019		
1.	Orest Slobodian	16.06.2019-16.09.2018	Francja	Clair de la Plume Hotel
2.	Bohdan Mosin	16.06.2019-16.09.2018	Francja	Clair de la Plume Hotel
3.	Anna Przynoga	01.07.2019-30.09.2019	Grecja	Lindos Bay-Lindo White Hotel
4.	AnhelinaVasylchenko	15.05.2019-18.08.2019	Francja	Hotel JardinSekrets
5.	Karyna Zhalii	15.05.2019-15.09.2019	Grecja	Kalamata Sunrise Village Beach Hotel

		2019/2020		
1.	Yablonski Yavhen	08.01.2020 -07.04.2020	Francja	Clair de la Plume Hotel

Wyjazdy pracowników WSHiU w celach szkoleń w ramach programu Erasmus plus

	Imię i nazwisko	Termin	Kraj	Uczelnia
		2015/2016		
1.	Magdalena Górska	22.05.2016-26.05.2016	Turcja	Istambul Commerce University
2.	Małgorzata Grand	22.05.2016-26.05.2016	Turcja	Istambul Commerce University
3.	Piotr Dwornicki	14.09.2016-18.09.2016	Portugalia	Instito Superior de ComunicacaoEmpresarial
4.	Piotr Kuś	14.09.2016-18.09.2016	Portugalia	Instito Superior de ComunicacaoEmpresarial
		2016/2017		
1.	Magdalena Zapłata		Niemcy	Hauptstandort Dresden Fachhochschule

Wyjazdy pracowników WSHiU w celach prowadzenia zajęć w ramach programu Erasmus plus

	Imię i nazwisko	Termin	Kraj	Uczelna
		2015/2016		
1.	Mgr EwaWitkowska-Babat	22.05.2016-26.05.2016	Turcja	Istambul Commerce University
2.	drPaulina Wiśniewska	23.05.2016-27.05.2016	Portugalia	Instito Superior de ComunicacaoEmpresarial
3.	Dr BernadetaHołderna-Mielcarek	01.08.2016-05.08.2016	Niemcy	HOF University
		2016/2017		
	mgr Magdalena		Niemcy	Hauptstandort Dresden

	Górska			Fachhochschule
	Prof. Waldemar Pierzchelewski		Niemcy	Hauptstandort Dresden Fachhochschule
	dr Zbiegniew Dziemianko		Niemcy	Hauptstandort Dresden Fachhochschule

Przyjazdy studentów zagranicznych w ramach programu Erasmus plus

	Imię i nazwisko	Termin	Kierunek	Uczelnia macierzysta
		2016/2017		
1.	Yunus Emre Yildirim	15.09.2016-21.01.2017	Management (Zarządzanie)	Yalova University (Turcja)
2.	Atas Mehmet	15.09.2016-21.01.2017	Management (Zarządzanie)	Yalova University (Turcja)
6.	Gokcil Hakan	15.09.2016-21.01.2017	Management (Zarządzanie)	Yalova University (Turcja)
3.	Abdulsamet Koca	15.09.2016-31.01.2017	Management (Zarządzanie)	Sakarya University (Turcja)
	Ismail Bedirhan Orhan	15.09.2016-31.01.2017	Management (Zarządzanie)	Sakarya University (Turcja)
	Tenay Uzun	15.09.2016-31.01.2017	Management (Zarządzanie)	Sakarya University (Turcja)
4.	Wasima Chafoori	15.09.2016-07.02.2017	Management (Zarządzanie)	Mersin University (Turcja)
5.	Ibis Tugay	15.09.2016-07.02.2017	Management (Zarządzanie)	Sakarya University (Turcja)
		2018/2019		
1.	Bigle Kagan Yilmaz	08.10.2018-08.02.2019	Tourism and Leisure (turystykaiRekreacja)	Mehmet AkifErsoy University (Turcja)
2.	Cayli Ulvican	08.10.2018-08.02.2019	Tourism and Leisure (turystyka i Rekreacja)	AkifErsoy University (Turcja)
3.	Ozlen Polat	08.10.2018-08.02.2019	Tourism Management (Zarządzanieturystyką)	Anadol University (Turcja)

4.	Abdullah Yanya Camurluodlu	08.10.2018-08.02.2019	Management (Zarządzanie)	Istambul Commerce University
5.	Muhammet Firat Sarap	Tourism and Leisure (turystyka i Rekreacja)	Tourism and Leisure (turystyka i Rekreacja)	Mehmet AkifErsoy University (Turcja)
6.	Cayli Ulvican	01.04.2019-18.08.2019	Tourism and Leisure (turystyka i Rekreacja)	AkifErsoy University (Turcja)
7.	Bigle Kagan Yilmaz	01.04.2019-18.08.2019	Tourism and Leisure (turystyka i Rekreacja)	AkifErsoy University (Turcja)
		2019/2020		
1.	Yagmur Karteper	07.10.2019-09.20.2020	Business Administration (Administracja)	Istambul Commerce University
2.	Moia Da Silva Brito Almas Tomas	07.10.2019-09.20.2020	Management (Zarządzanie)	ISG Instituto Superior de Gestao (Portugalia)
3.	Ivo Duarte Silva ANtonio	07.10.2019-09.20.2020	Management (Zarządzanie)	ISG Instituto Superior de Gestao (Portugalia)
4.	Ongaro Moia Nunes Da Silva Carlos Francisco	07.10.2019-09.20.2020	Management (Zarządzanie)	ISG Instituto Superior de Gestao (Portugalia)
5.	PekElif	07.10.2019-09.20.2020	Management and Administraction (Zarządzanie i administracja)	Sakarya University (Turcja)
6.	Oğuzhan Gönül	01.03.2020 -10.04.2020	Management (Zarządzanie)	Istanbul Gelisim University(TURKEY)
		2020/21		
1.	Hidayet ARICI	01.03.2021 -30.07.2021	Management (Zarządzanie)	Yalova University(Turkey)

2.	Halil İbrahim Od	01.03.2021 -30.07.2021	Management (Zarządzanie)	AKBAY Yalova University(Turkey)
3.	Bruna Lopes Cerqueira	01.03.2021 -30.07.2021	Management (Zarządzanie)	Instituto Superior de Gestão (PORTUGAL)
4.	Gonçalo Moreira Correia de Castro	01.03.2021 - 30.07.2021	Management (Zarządzanie)	Instituto Superior de Gestão (PORTUGAL)
5.	Gonçalo Filipe Barreiros Rua	01.03.2021 do 30.07.2021	Management (Zarządzanie)	Instituto Superior de Gestão (PORTUGAL)

Ocena wymiany międzynarodowej studentów na poszczególnych kierunkach i poziomach kształcenia jest dokonywana w oparciu o analizę następujących opracowań:

•Raportu Koordynatora ds. współpracy międzynarodowej nt. wymiany międzynarodowej studentów poszczególnych kierunków i poziomów kształcenia.

•Raportu Koordynatora ds. współpracy międzynarodowej nt. współpracy z uwzględnieniem wpływu jej czynników na proces dydaktyczny w tym formułowanie i realizację programów przedmiotowych i efektów kształcenia.

Raport Koordynatora ds. współpracy międzynarodowej nt. wymiany międzynarodowej studentów poszczególnych kierunków i poziomów kształcenia jest przygotowywany jeden raz w roku akademickim, niezwłocznie po powrocie studentów z zagranicy i otrzymaniu kompletu dokumentów i przekazywany jest dziekanowi wydziału. Raporty Koordynatora ds. współpracy międzynarodowej studentów i pracowników naukowo –dydaktycznych dziekan przedstawia UZJK.

Udział wykładowców z zagranicy w prowadzeniu zajęć na ocenianym kierunku.

W okresie od 2015 do 2020 r. do WSHiU w Poznaniu przyjechało z wykładami gościnnymi kilkunastu zagranicznych wykładowców i naukowców, którzy prowadzili m.in. wykłady na ocenianym kierunku. Przyjazdy te były organizowane zarówno poprzez oficjalne programy oraz w ramach cyklicznej współpracy Uczelni z partnerskimi podmiotami zagranicznymi. Poza tym, osoby te zapraszane były na zajęcia dydaktyczne oraz seminaria dyplomowe, dzieląc się swoimi uwagami, doświadczeniem i spostrzeżeniami.

W 2015 roku WSHiU gościła m.in. wykładowców z Połtawskiej Państwowej Akademii Rolniczej. Wykłady prowadzili Oleg Gorb i Olena Koshohenko.

Z kolei w 2016 roku z tej samej Uczelni do WSHiU przyjechały z wykładami następujące osoby: Tatiana Kapitolova, Yuliia Vakulennko, Oleksandr Dokofyeyer i Oleg Gorb.

W 2019 i 2020 roku Uczelni zaprosiła do wygłoszenia wykładów dla studentów m.in. ocenianego kierunku takich wykładowców jak: Kortu Topan Aysun (Istanbul Gelisim University), Gur Turkdogan Tugce (Istanbul Gelisim University) oraz Koksal Cihat (Istanbul commerce University.

Sposoby, częstość i zakres monitorowania i oceny umiędzynarodowienia procesu kształcenia oraz doskonalenia warunków sprzyjających podnoszeniu jego stopnia, jak również wpływu rezultatów umiędzynarodowienia na program studiów i jego realizację.

Uczelnia w sposób ciągły monitoruje proces umiędzynarodowienia kształcenia. W ramach Uczelni współpracę z zagranicą koordynują osoby odpowiedzialne za ten proces.

Ponadto, prowadzone cykle kształcenia na ocenianym kierunku, jak i pozostałych kierunkach, stale poddawane są ocenie jakości kształcenia.

Jednym ze sposobów monitorowania i oceny umiędzynarodowienia procesu kształcenia oraz doskonalenia warunków sprzyjających podnoszeniu jego stopnia, jak również wpływu rezultatów umiędzynarodowienia na program studiów i jego realizację jest ankietyzacja wśród studentów kierunku zarządzanie oraz na pozostałych kierunkach. Podmioty odpowiedzialne za jakość kształcenia w WSHiU w Poznaniu korzystają z wywiadów zarówno standaryzowanych jak i niestandaryzowanych. Zawarte w tych wywiadach pytania dotyczą m.in. korzystania z programu Erasmus plus.

Poza tym Władze Uczelni dają możliwość wypowiadania się studentom w w/w kwestiach na spotkaniach organizowanych, za pośrednictwem Samorządu studenckiego oraz poprzez opiekunów roku. Problematyka umiędzynarodowienia programów studiów poruszana jest także na cyklicznych spotkaniach z interesariuszami zewnętrznymi (m.in. Radą Pracodawców).

Podsumowując tę część raportu, warto podkreślić, że Wyższa Szkoła Handlu i Usług w Poznaniu to uczelnia o międzynarodowym wymiarze jakości kształcenia i doskonalenia kompetencji zawodowych, aktywnie wspierająca możliwość realizacji części studiów poza uczelnią macierzystą lub praktyki za granicą (tzw. doświadczenie studiów lub praktyki za granicą) oraz rozwoju, wymiany i rozpowszechniania międzynarodowych doświadczeń

naukowych, badawczych i dydaktycznych przyczyniających się do modernizacji i internacjonalizacji uczelni.

Władze Uczelni mają świadomość, dotyczącą problemów związanych z kwestią umiędzynarodowienia, w szczególności chodzi o wymiar kwantytatywny wyjazdów i przyjazdów. Problem ten jest analizowany przez Władze. Jedną z przyczyn takiego stanu rzeczy jest stosunkowo krótki okres funkcjonowania studiów oraz w ostatnim czasie zaistniała pandemia.

Kryterium 8. Wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia

Skuteczność systemu opieki i wspierania oraz motywowania studentów do osiągania efektów uczenia się

W zakresie systemu opieki i wsparcia należy na wstępie zaznaczyć, że system ten obejmuje różne obszary i są nimi objęci wszyscy studenci WSHiU w Poznaniu. Każdy student rozpoczynający edukację w Uczelni ma możliwość partycypowania w spotkaniach organizacyjnych na początku każdego roku akademickiego. Są one prowadzone zarówno przez Władze Uczelni, jak pracowników administracyjnych (z poszczególnych działów). Prezentowana jest szczegółowo specyfika funkcjonowania Uczelni, kierunek na którym zapisany jest student oraz specjalności prowadzone na danym kierunku studiów.

Ponadto, studenci otrzymują informację w zakresie istniejących form pomocy i wsparcia w procesie kształcenia, sposobów i form komunikowania się z uczelnią i jej pracownikami, zgłaszania swoich problemów, opinii, uwag, itp. oraz tych działań podejmowanych przez Uczelnie, które wykraczają poza obowiązujące programy nauczania. Rozwiązywanie w/w spraw dokonywane jest m.in. na systematycznych konsultacjach i dyżurach władz Uczelni oraz wykładowców (zamieszczanych na platformie wirtualnego dziekanatu oraz na tablicach informacyjnych umieszczonych w budynku Uczelni). Kontakty bezpośrednie uzupełniane są poprzez mailing z pracownikami administracji, jak i wykładowcami. Studenci mogą liczyć na wyrozumiałość wszystkich pracowników Uczelni, wysoki stopień empatii oraz indywidualne i podmiotowe podeście do studenta i jego sytuacji.

Szczególnie dużym wsparciem w tym systemie są pracownicy dziekanatu, którzy siedem dni w tygodniu od godz. 8 do godz. 18, służą pomocą i informacją studentom, starając się na bieżąco rozwiązywać zaistniałe problemy.

Wszystkie istotne dla studentów informacje zamieszczane są w systemie ProAkademia (na platformie wirtualnego dziekanatu) oraz na tablicach informacyjnych umieszczonych w budynku Uczelni.

Należy w tym miejscu nadmienić, że w momencie, gdy w połowie marca 2020 roku, rząd wprowadził działania zapobiegające rozprzestrzenianiu się wirusa SARS-CoV-2, zostały wprowadzone ograniczenia kształcenia na studiach, w wyniku czego Uczelnia dokonała implementacji metod i technik kształcenia na odległość zgonie z obowiązującym od marca 2020 roku rozporządzeniem Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego. Te same metody i techniki Uczelnia wykorzystuje w semestrze zimowym 2020/21 oraz letnim.

Linki do wszystkich form zajęć dydaktycznych, podawane są studentom z kilkudniowym wyprzedzeniem w systemie ProAkademii, ponadto wysyłane są na maile wygenerowane przez Uczelnię dla poszczególnych kierunków i specjalności oraz na FB.

Poza tym studentom niemogącym pobierać nauki w miejscu swojego zamieszkania, Uczelnia udostępnia sale/pokoje do pracy cichej, umożliwia korzystanie z oprogramowania, komputerów i innych niezbędnych narzędzi do nauki (zapewniając przy tym studentom będącym w murach Uczelni wysoki poziom bezpieczeństwa higieniczno-sanitarnego).

W ramach wsparcia naukowego WSHiU w Poznaniu wspiera tworzenie się i działanie na terenie Uczelni praktycznych kół zawodu. Władze Uczelni wyznaczają spośród wykładowców opiekunów poszczególnych kół. Obecnie działają takie koła jak:

1. Koło praktycznej nauki zawodu zrzeszające studentów chcących poszerzać swoje zainteresowania w obszarze zarządzania.
2. Koło praktycznej nauki zawodu dedykowane kierunkowi Turystyka i rekreacja;
3. Koło praktycznej nauki zawodu odnoszące się do kierunku Bezpieczeństwo Narodowe;

Są one dla studentów znaczącym motywatorem do osiągania właściwych efektów kształcenia. Poprzez partycypowanie w nich, studenci mogą poszerzać wiedzę i zainteresowania oraz kompetencje społeczne zgodne ze swoimi zainteresowaniami i potrzebami.

Spotkania koła praktycznej nauki zawodu dedykowanego studentom chcącym poszerzać swoje zainteresowania w obszarze zarządzania realizowane są cyklicznie. W semestrze letnim 2019/2020 r. oraz zimowym 2020/21 spotkania realizowane były w formie zdalnej i miały interdyscyplinarny charakter, dotyczyły zagadnień związanych systemem zarządzania przedsiębiorstwem, bhp. logistyką, bezpieczeństwem, handlem internetowym, usługami oraz rachunkowością. Wspólnej dyskusji poddano m.in. następującą tematykę:

- Podmioty działające w gospodarce rynkowej i specyfika zarządzania nimi

- Rozpatrywanie reklamacji przez podmioty rynku finansowego w kontekście Ustawy z dnia Ustawa z dnia 5 sierpnia 2015 r. o Ustawa z dnia 5 sierpnia 2015 r. o rozpatrywaniu reklamacji przez podmioty rynku finansowego i o Rzeczniku Finansowymi
- Rola i znaczenie Rzecznika Finansowego w kontekście w/w ustawy
- Analiza ustawy o ograniczeniu handlu w niedziele i święta oraz w niektóre inne dni z dnia 10 stycznia 2018 r.
- Zarządzanie jakością i procesami – nowe koncepcje, metody, narzędzia i idee
- Totalne jakościowe zarządzanie
- Zasady zarządzania jakością
- Ewolucja zarządzania jakością
- Umiejętności skutecznego menedżera
- Studium przypadków odnoszące się do zarządzania jakością i procesami
- Metoda Raport 8D
- Model jakości servquel
- Zarządzanie procesami
- Cele zarządzania procesami
- Etapy zarządzania procesami
- Coaching w biznesie
- Humanizacja pracy
- Społeczna odpowiedzialność biznesu.

Innym istotnym wsparciem naukowym dla studentów ocenianego kierunku, jak i pozostałych kierunków jest umożliwienie studentom aktywnego udziału w konferencjach i seminariach organizowanych przez Uczelnię oraz publikowanie tekstów w wydawnictwie uczelnianym; umożliwienie studentom szczególnie wyróżniającym się osiągnięciami naukowymi skorzystanie z indywidualnego toku studiów; umożliwienie studentom uzyskującym osiągnięcia naukowe czy dydaktyczne otrzymywanie stypendium. Poza tym, osoby będące w trudnej sytuacji ekonomicznej mogą liczyć na stypendia socjalne oraz ulgi lub zwolnienia z opłat części czesnego.

Niezmiernie istotnym elementem wsparcia studentów w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji, jest możliwość studiowania w formie indywidualnego programu studiów oraz indywidualnej organizacji studiów. Ta forma uczenia się dedykowana jest przede wszystkim tym studentkom i studentom, którzy studiują równolegle na dwóch i więcej kierunkach lub

specjalnościach; są członkami sportowej kadry narodowej lub olimpijskiej; uczestniczą w pracach badawczych; są osobami niepełnosprawni lub pełnią opiekę nad osobami niepełnosprawnymi; samotnie wychowują dzieci; znajdują się w trudnej sytuacji życiowej. Decyzję w tej sprawie podejmuje dziekan wydziału. W przypadku przyznania indywidualnej organizacji studiów, dziekan zezwala na uzyskiwanie przez studenta zaliczeń oraz składania egzaminów w terminach indywidualnie określonych w granicach danego roku akademickiego. Studentów studiujących według indywidualnej organizacji studiów wspiera opiekun kierunku, którego zadaniem jest udzielanie pomocy, rady i konsultacji w sprawach związanych z realizacją procesu dydaktycznego.

Studenci WSHiU mogą zgłaszać swoje indywidualne potrzeby władzom Uczelni, gdyż jesteśmy otwarci na niesienie wparcia każdemu studentowi. Szczególną troską i holistycznym wsparciem objęci są studenci ze stwierdzonym orzeczeniem stopnia niepełnosprawności. Nie tylko mają prawo do dostosowania zajęć do indywidualnych potrzeb wynikających z rodzaju niepełnosprawności, a w szczególności do: otrzymania w formie pisemnej materiałów dydaktycznych od prowadzących zajęcia (w przypadku studentów niedosłyszących lub głuchych); nagrywania przebiegu zajęć na urządzenia rejestrujące dźwięk (w przypadku studentów niedowidzących lub niewidomych); wyznaczonego stałego miejsca w sali w trakcie trwania zajęć (dotyczy studentów niepełnosprawnych ruchowo, niedowidzących lub niewidomych). Zasadnych przypadkach studenci niepełnosprawni mogą ubiegać się o dostosowanie zaliczeń i egzaminów, w zależności od stopnia i rodzaju ich niepełnosprawności poprzez: wydłużenie czasu pisania do 50%; zamiany formy; używanie komputera; przygotowanie materiałów egzaminacyjnych (zaliczeniowych) w powiększonej czcionce; kopiowanie foliogramów (prezentacji) studentowi; możliwość zdawania materiałów w mniejszych partiach.

Zgodnie z obowiązującym Regulaminem przyznawania wsparcia oraz wydatkowania dotacji na zadania związane ze stwarzaniem studentom, będącym osobami niepełnosprawnymi Uczelnia zapewnia asystenta studenta niepełnosprawnego (jest to osoba świadcząca wsparcie studentom niepełnosprawnym w celu zapewnienia im pełnego udziału w procesie kształcenia i adaptacji w środowisku akademickim).

Poza tym w Uczelni funkcję opiekuna osób niepełnosprawnych pełni pełnomocnik rektora ds. osób niepełnosprawnych. Do jego zadań należą: organizowanie pomocy kandydatom na studia będącym osobami niepełnosprawnymi podczas rekrutacji na studia; podejmowanie działań mających na celu podniesienie jakości uczestniczenia w procesie kształcenia studentów z niepełnosprawnością; monitorowanie potrzeb i liczby studentów z

niepełnosprawnością oraz udzielanie im porad we wszystkich sprawach związanych z przebiegiem studiów; prowadzenie bazy studentów z orzeczoną niepełnosprawnością; pomoc doraźna w zakresie rozwiązywania problemów niepełnosprawnych studentów; zapewnianie – w miarę możliwości – dostępu do odpowiedniego sprzętu studentom z niepełnosprawnością; informowanie o wewnętrznych oraz zewnętrznych możliwościach uzyskania pomocy, w tym finansowej; pomoc studentom niepełnosprawnym w organizacji praktyk zawodowych; wsparcie pracowników administracyjnych i dydaktycznych, pracujących ze studentami z niepełnosprawnością; organizowanie i udział w konferencjach, warsztatach, seminariach poświęconych problematyce niepełnosprawności; aktywizacja studentów niepełnosprawnych poprzez zachęcanie ich do udziału w życiu społeczności akademickiej; działanie na rzecz integracji studentów z niepełnosprawnością w środowisku Uczelni poprzez organizację różnego rodzaju spotkań, również z potencjalnymi pracodawcami itd. Studenci ze stwierdzonym orzeczeniem stopnia niepełnosprawności mogą zgłosić swoje indywidualne potrzeby, gdyż Uczelnia jest otwarta na niesienie wparcia każdemu studentowi.

W zakresie wsparcia dydaktycznego Uczelnia: stwarza studentom możliwość uzupełnienia lub poszerzenia wiedzy, umiejętności oraz kompetencji społecznych, zdobytych podczas studiów poprzez organizację dodatkowych seminariów naukowych, wykładów otwartych; zapewnia wsparcie poprzez organizację konsultacji/dyżurów dydaktycznych z wykładowcami; zapewnia studentom odpowiednie warunki kształcenia poprzez dbałość i stałe polepszanie infrastruktury dydaktycznej; umożliwia studentom bieżący dostęp do Internetu na terenie całej Uczelni. Warto podkreślić, że w związku z niemożliwością nauczania stacjonarnego spowodowanego pandemią, od 16 marca 2020 roku, Uczelnia wdrożyła nauczanie online za pośrednictwem platformy internetowej Zoom. Podjęte działania Władz Uczelni były jednymi z pierwszych działań w mieście Poznaniu na rzecz kontynuacji nauczania studentów. Wsparciem i pomoc w zakresie korzystania z tej platformy zostali objęci nie tylko studenci, ale i wykładowcy oraz obsługa administracyjna. Studentom, którzy nie mają możliwości uczestniczenia w zajęciach w miejscu zamieszkania, Uczelnia zapewnia w reżimie sanitarnym sale i sprzęt komputerowy wraz z szybkim łączem internetowym.

Warto zaznaczyć, że zgodnie z umową nr MEiN/DPI/2021/38/NRA/II Uczelnia partycypuje w realizacji projektu w zakresie wsparcia procesu kształcenia studentów-sportowców pt. *Narodowa Reprezentacja Akademicka* dla czterech studentów. Celem projektu jest przede wszystkim umożliwienie równoległej kariery sportowej oraz nauki akademickiej.

W Uczelni rozbudowany jest także wspomniany system wsparcia materialnego, realizowany poprzez Komisję Stypendialną. Do najistotniejszych form pomocy materialnej należą:

- Stypendium socjalne,
- Stypendium specjalne dla osób niepełnosprawnych,
- Stypendium rektora dla najlepszych studentów,
- Stypendium ministra za wybitne osiągnięcia: artystyczne, naukowe lub sportowe
- Zapomogi.

Inną formą wsparcia finansowego dla studentów jest umożliwienie studentom udziału w programie Erasmus plus.

Od 1 stycznia 2004 r. w strukturach WSHiU istnieje Biuro Karier, które jest jednostką organizacyjną działającą na rzecz aktywizacji zawodowej studentów i absolwentów. Celem działania tej jednostki jest właściwe przygotowanie młodych ludzi do wejścia w świat pracy zawodowej i efektywne poruszanie się na rynku pracy poprzez dostarczanie wiedzy dotyczącej sposobów poszukiwania pracy oraz instytucji, które mogą im w tym pomóc.

Do podstawowych zadań Biura Karier należy:

- gromadzenie i udostępnianie nowych ofert pracy, praktyk i staży przesyłanych do Uczelni przez firmy,
- systematyczne powiększanie bazy ofert pracy,
- pomoc w przygotowaniu dokumentów aplikacyjnych (CV oraz list motywacyjny),
- świadczenie usług doradczych, dostosowanych do indywidualnych potrzeb naszych studentów,
- pomoc w pokonywaniu wieloetapowych procesów rekrutacyjnych oraz zapoznanie z różnymi technikami skutecznej autoprezentacji,
- udostępnianie adresów internetowych serwisów pracy,
- nawiązywanie współpracy z instytucjami rynku pracy i pracodawcami,
- zamieszczanie informacji o ofertach wyjazdów zagranicznych,
- organizowanie licznych szkoleń i warsztatów podnoszących i poszerzających kwalifikacje zawodowe studentów, absolwentów,
- przekazywanie informacji na temat różnorodnych technik prowadzenia własnej działalności,
- badanie losów kariery zawodowej absolwentów naszej Uczelni.

Władze Uczelni ściśle współpracują z Samorządem studenckim w takich obszarach jak: proces studiowania, jakości i doskonalenia kształcenia oraz integracji młodzieży studiującej.

Przedstawiciele Samorządu studenckiego aktywnie uczestniczą w posiedzeniach Senatu, Wydziału Społeczno-Ekonomicznego oraz innych zebraniach.

Wszystkie ewentualnie zaistniałe problemy pojawiające się w różnych obszarach zgłaszane i kierowane są do opiekunów poszczególnych roczników, Samorządu studenckiego oraz do Dziekana lub Rektora. Poza tym opinie, sugestie itp. studenci mogą wyrażać poprzez cykliczne badania ankietowe.

Jak nadmieniono system opieki i wspierania studentów WSHiU w celu osiągania jak najlepszych efektów kształcenia działa wielopłaszczyznowo, obejmuje:

a) wsparcie dydaktyczne,
b) wsparcie naukowe,
c) pomoc materialną (socjalną, zapomogi),
d) wsparcie osób niepełnosprawnych,
e) wsparcie w zakresie umiędzynaradawiania,
f) wsparcie w rozwoju sportowym, zawodowym,
g) wsparcie w odbywaniu praktyk.

W Uczelni funkcjonuje system opieki dydaktycznej nad studentami kierunków i poszczególnych lat studiów. Opiekę tę sprawują doświadczeni wykładowcy. Opiekun roku jest powoływany na mocy zarządzenia Rektora na czas trwania roku akademickiego lub dłuższy. Do obowiązków opiekuna należy utrzymywanie kontaktu i współpraca w sprawach dotyczących danego roku: z Władzami Uczelni; prowadzącymi zajęcia na danym roku oraz ze starostą/ami w sprawach właściwych dla danego rocznika. Opiekun roku reprezentuje interesy studentów danego roku wobec władz uczelni w zakresie: organizacji procesu dydaktycznego, świadczeń socjalnych i organizowania życia kulturalnego, społecznego oraz naukowego. Do kompetencji opiekuna roku należy m. in.: uczestniczenie w egzaminach i zaliczeniach komisyjnych; przekazywanie studentom podstawowych informacji na temat organizacji studiów, regulaminu studiów i przepisów obowiązujących w Uczelni oraz struktury i funkcjonowania Uczelni; informowanie studentów o sprawach bieżących związanych z organizacją semestru, przebiegiem studiów, zaliczeń itp.; pomoc w organizowaniu wyborów starosty roku oraz starostów grup dziekańskich; pomoc i służenie radą w rozwiązywaniu problemów osobistych studentów; informowanie władz Uczelni o sprawach nurtujących studentów; pomoc w organizowaniu uroczystości wydziałowych i uczelnianych, a w szczególności immatrykulacji i absolutorium; pomoc studentom pierwszego roku w poszukiwaniu informacji na stronie wirtualnej Uczelni; pośredniczenie w rozstrzyganiu spraw spornych; udział w weryfikacji wyników w sytuacjach problemowych. Ponadto opiekun roku

wspiera studentów w procesie aklimatyzacji w środowisku akademickim; zachęca studentów do aktywnego udziału w życiu Uczelni (działalność w kołach praktycznego przygotowania do zawodu naukowych, samorządzie studenckim, organizacjach studenckich); zwraca studentom uwagę na szczególnie ważne dla nich na danym etapie studiów zapisy „Regulaminu studiów"; jest w stałym kontakcie ze starostą/ami roku i/lub przedstawicielami grup.

Dla zaspokojenia potrzeb studentów wyznaczane są wspomniane powyżej dyżury dydaktyczne mające charakter indywidualnych konsultacji, których obowiązek realizacji spoczywa na każdym nauczycielu akademickim. Wymiar czasu dyżurów dydaktycznych dla poszczególnych nauczycieli określa się na podstawie liczby godzin dydaktycznych wyznaczonych do realizacji przez poszczególnych nauczycieli. Uczelnia wprowadziła również dyżury dziekańskie i rektorskie, które umożliwiają studentom bezpośredni kontakt z władzami Uczelni w przypadku zaistnienia takiej potrzeby, a także w celu bieżącego rozwiązywania spraw studenckich.

Pomoc studentom prowadzona jest na zasadzie swobodnych dyskusji ze studentami w celu rozwiązania ich bieżących problemów, czy też wspomagania procesu dydaktycznego. Spotkania organizowane są przez opiekunów roku, a także na prośbę studentów lub zainteresowanego daną tematyką studenta. W spotkaniach często uczestniczy dziekan oraz kierownik dziekanatu, czuwający nad procesem bieżącej obsługi studenta.

W związku z tym, że głównym celem Uczelni jest interdyscyplinarne kształcenie wysoko wykwalifikowanych i twórczych specjalistów na potrzeby gospodarki opartej na wiedzy, w Uczelni stosowane są zróżnicowane formy wspierania studentów w realizacji projektów zawodowych oraz publikowania lub prezentacji w innej formie ich wyników, m.in. poprzez rozpowszechnianie informacji o konferencjach, sympozjach, seminariach naukowych, a zwłaszcza tych organizowanych z myślą o studentach – wynikiem ich zawsze są materiały pokonferencyjne, w których studenci mają możliwość publikowania swoich tekstów pod przewodnictwem doświadczonych dydaktyków; oraz możliwościach działania we wspomnianych studenckich kołach naukowych. Informacje te są na bieżąco umieszczane na stronie internetowej Uczelni oraz przekazywane studentom za pośrednictwem opiekunów roczników/grup studenckich i kół naukowych. Studenci są uświadamiani, że okres studiów to także czas osobistej samorealizacji i rozwoju, a podejmowana przez nich działalność w zespołach badawczych projektów zawodowych, pozwala na zdobycie dodatkowych kwalifikacji, a w efekcie zwiększa ich szanse na rynku pracy, a także umożliwia uzyskanie stypendiów ministra za wybitne osiągnięcia i rektora dla najlepszych studentów oraz innych wyróżnień.

W zakresie wsparcia pomocy materialnej Uczelnia: przyznaje stypendia wypłacane z dotacji pochodzącej z budżetu państwa: socjalne, dla osób niepełnosprawnych, stypendia rektora dla najlepszych studentów, zapomogi; stypendia przyznaje stypendia, nagrody dla studentów posiadających osiągnięcia naukowe czy dydaktyczne; zapewnia środki finansowe dla działalności Samorządu Studenckiego oraz kół naukowych; zapewnia środki finansowe na udział studentów w konferencjach naukowych i warsztatach studenckich. Ponadto Uczelnia wychodzi naprzeciw problemom związanym z zaległościami finansowymi studentów wynikającymi z różnych sytuacji życiowych. Studenci z takimi problemami mogą otrzymać decyzje o rozłożeniu zadłużenia na raty lub prolongatę płatności. Każda sprawa rozpatrywana jest indywidualnie w rozmowie z dziekanem. Informacja o takiej możliwości jest wywieszana w gablotach i publikowana na stronie WWW. O takich możliwościach informują studentów również opiekunowie grup lub roczników.

W zakresie wsparcia osób z niepełnosprawnością Uczelnia: systematycznie modernizuje wyposażenie sal dydaktycznych w sprzęt dostosowany do potrzeb osób z niepełnosprawnością (kwestie te szczegółowo zostały opisane w kryterium piątym). Uczelnia jest gotowa, aby wszelkie potrzeby infrastrukturalne rozwiązywać doraźnie w zależności od występujących potrzeb, np. umożliwia zmianę sposobu uczestnictwa w zajęciach, jeżeli choroba lub niepełnosprawność studenta nie pozwala na udział w zajęciach w trybie standardowym, na wniosek studenta dostosowuje zaliczenia i egzaminy do potrzeb osób niepełnosprawnych, w zależności od stopnia i rodzaju ich niepełnosprawności; powołała Pełnomocnika ds. osób niepełnosprawnych nadzorującego proces wsparcia studentów z niepełnosprawnością, przyznaje stypendia dla osób z niepełnosprawnością. Konstatując, należy stwierdzić, że pełnomocnik stale monitoruje kwestie pomocy i wsparcia dla tych osób i na bieżąco stara się rozwiązywać zaistniałe problemy przy wsparciu władz Uczelni.

W zakresie umiędzynaradawiania Uczelnia: umożliwia studentom udziałów w wymianie międzynarodowej w ramach programu Erasmus plus. Uczelnia stara się stale motywować i zachęcać studentów do udziału w programie wymiany międzynarodowej Erasmus plus. W tym celu są prowadzone kampanie informacyjne przez uczelnianego koordynatora ds. programu Erasmus plus, informacje dotyczące możliwości związanych z wyjazdem na uczelnie zagraniczne znajdują się w osobnej zakładce na stronie internetowej Uczelni, a aktualności z nimi związane są zamieszczane zarówno na stronie www, jak i na portalach społecznościowych. W Uczelni istnieje procedura, zgodnie z którą wyjazd do uczelni zagranicznej w celu realizacji mobilności jest formą gratyfikacji dla studenta, stąd przy rozpatrywaniu jego wniosku brana jest pod uwagę średnia ocen za ostatni rok akademicki, co

jest dodatkowym czynnikiem motywującym studentów do rzetelnej realizacji procesu kształcenia. Formy wsparcia dla studenta ze strony uczelnianego koordynatora programu Erasmus Plus są następujące: pomoc w przygotowaniu kompletu dokumentów, kontakt z uczelnią zagraniczną i uzgodnienie programu studiów; monitorowanie przebiegu mobilności oraz wnioskowanie do dziekana Wydziału o uznanie i zaliczenie programu studiów zrealizowanego na uczelni zagranicznej. Dodatkowo Wydział stale monitoruje zainteresowanie studentów miejscami, a w tym uczelniami zagranicznymi, z którymi WSHiU mogłaby nawiązać współpracę.

Uczelnia od kilku lat otwarta jest na przyjmowanie studentów spoza Polski. Obecnie studiuje w Uczelni liczna grupa studentów z 17 państw z Europy jak i innych kontynentów. Najliczniej obcokrajowców reprezentują studentki i studenci z Ukrainy, Rosji, Białorusi, Azerbejdżanu, Kazachstanu, Turkmenistanu, Uzbekistanu. Liczna grupę osób studiujących w WSHiU w Poznaniu stanowią także reprezentanci Rumunii, Pakistanu, Botswany, Etiopii, Indii, Tajwanu, Zambii, Zimbabwe, Kenii i Ruandy.

W celu wsparcia studentów w procesie planowania swojej kariery zawodowej i poruszania się na rynku pracy Uczelnia prowadzi Akademickie Biuro Karier, które świadczy usługi doradcze w zakresie szeroko pojętego przygotowania do funkcjonowania na rynku pracy, prezentuje aktualne oferty pracy i praktyk. Uczelnia wspiera wszelkie przejawy studenckiej aktywności naukowej, kulturalnej, społecznej, samorządowej czy też sportowej. Na przykład poprzez wspieranie działalności AZS oraz zapewnienie zniżkowych karnetów na siłownie w pobliżu Uczelni.

Uczelnia przykłada duża wagę to tego, aby pracownicy administracyjni udzielali wsparcia pod względem informacyjnym i organizacyjnym, poprzez bezpośredni kontakt, system informatyczny ProAkademia, pocztę elektroniczną oraz informacje umieszczane na Facebooku a przede wszystkim poprzez życzliwe i pomocne podejście do studenta. Jeśli zdarzają się jednak sytuacje konfliktowe, wymagające szczególnego rozstrzygnięcia Uczelnia zapewnia osobom kształcącym się możliwość składania skarg i wniosków. Skargi, wnioski bądź informacje dotyczące sytuacji konfliktowych mogą być składane w dowolnej formie: pisemnej, ustnej lub elektronicznej. Studenci mogą składać skargi, wnioski lub sygnalizować sytuacje konfliktowe dziekanowi osobiście, za pośrednictwem starosty grupy, przedstawiciela Samorządu Studenckiego. Skargi, wnioski lub sytuacje konfliktowe powinny być szczegółowo opisane. W przypadku wątpliwości co do ich treści zgłaszający mogą być wezwani do ich doprecyzowania. Rozstrzygnięcie zgłoszonej skargi, złożonego wniosku lub informacji na temat zaistniałej sytuacji konfliktowej powinno nastąpić w ciągu 14 dni, a w

sytuacjach szczególnie złożonych w ciągu 30 dni, o czym student zgłaszający skargę, wniosek lub informację powinien zostać poinformowany w formie ustnej, pisemnej lub elektronicznej. W przypadku nierozpatrzenia bądź niesatysfakcjonującego załatwienia skargi, wniosku lub sygnalizacji sytuacji konfliktowych przez dziekana, student może odwołać się do rektora. W tym przypadku dziekan może wnioskować do rektora o wszczęcie postępowania wyjaśniającego, do przeprowadzenia którego wyznaczana jest niezależna komisja, do której zadań należy dokonanie szczegółowego sprawdzenia dokumentacji związanej z wniesioną skargą; przesłuchanie wszystkich osób wskazanych w skardze oraz wybranych innych pracowników oraz studentów Uczelni, których wiedza może mieć istotne znaczenie dla wyjaśnienia sprawy.

Motywowanie studentów do osiągania lepszych wyników nauczania i uczenia się oraz rozwoju zawodowego. Uczelnia podejmuje działania mające na celu motywowanie studentów do osiągania lepszych wyników nauczania oraz rozwoju zawodowego. Mają temu służyć: organizowane wykłady otwarte oraz warsztaty rozwojowe prowadzone przez specjalistów-praktyków, którzy zapoznają studentów ze specyfiką pracy z określonej branży zawodowej, dzielą się swoimi doświadczeniami i tym samym, swoim przykładem, zachęcają studentów do efektywniejszej nauki, skutkującej większą szansą na zdobycie pracy na wymarzonym stanowisku; konsultacje z zakresu poradnictwa edukacyjnego i zawodowego, dzięki którym zainteresowani studenci mogą zaplanować swoją przyszłą ścieżkę kształcenia i zatrudnienia oraz motywujące ich do osiągania lepszych wyników uczenia się; stypendium rektora dla najlepszych studentów; stypendium ministra dla najlepszych studentów - prawo do ubiegania się o stypendium ministra za wybitne osiągnięcia przysługuje studentowi posiadającemu wybitne osiągnięcia naukowe lub artystyczne związane ze studiami, lub wybitne osiągnięcia w sporcie; a także wyróżnienia studentów, którzy uzyskali najwyższe w roku akademickim wyniki w nauce. W celu motywacji studentów stosuje się również medale, studenci otrzymują także dyplomy potwierdzające ich wybitne osiągnięcia, są promowani na stronie Uczelni, włączani są organów Uczelni/Wydziału lub organizacji, są angażowani do udziału w organizacji konferencji i seminariów naukowych, do publikowania artykułów na łamach wydawnictwa Uczelni pod opieką naukową pracowników nauki, są motywowani poprzez wyróżnienie w formie zagranicznej wymiany studenckiej w ramach programu Erasmus.
Studenci mają różne możliwości zdobycia informacji związanych ze sposobami ich wspierania w procesie kształcenia, w tym również z pomocą materialną - przede wszystkim poprzez stronę internetową, ale także gabloty informacyjne, dziekanat oraz licencjonowany w Uczelni system ProAkademia czy też poprzez opiekunów roku. Studenci posiadają zatem

łatwy dostęp m. in. do wszelkich regulaminów (w tym pomocy materialnej), organizacji roku akademickiego, planów zajęć, warunków zaliczeń, planów studiów, efektów kształcenia, terminów egzaminów i zaliczeń, opiekunów kierunków, przypominania o zdaniu kart okresowych osiągnięć studenta, złożenia wniosków o stypendia, ale też aktualnych wydarzeń, np. targów, konkursów, szkoleń, konferencji itp.). Ponadto studenci za pośrednictwem adresu poczty elektronicznej otrzymują od wykładowców i pracowników Wydziału wszelkie informacje dotyczące poszczególnych przedmiotów, w tym np. materiały dydaktyczne czy informacje związane z oferowanym wsparciem dla studentów czy organizacją procesu kształcenia. Szczególny nacisk na te kwestie położony jest w okresie pandemii, w którym to czasie zajęcia były i nadal są prowadzone za pośrednictwem narzędzi internetowych.
Godziny pracy dziekanatu oraz specjalnie stworzone z myślą o studentach dyżury dziekańskie i rektorskie umożliwiają studentom zdobycie wszelkich informacji na tematy ich interesujące związane z tokiem studiowania w Uczelni. Poza tym bezpośredni kontakt studentów z nauczycielami (podczas zajęć dydaktycznych i konsultacji) wpływa na zwiększenie wiedzy studentów w zakresie form wsparcia i organizacji studiów dzięki życzliwości i otwartości dydaktyków na problemy studentów.

Podsumowują należy skonstatować, że system opieki i wspierania studentów WSHiU w celu osiągania jak najlepszych efektów kształcenia działa wielopłaszczyznowo, obejmuje m.in.:

-wsparcie dydaktyczne,
-wsparcie naukowe,
-pomoc materialną (socjalną, zapomogi),
-wsparcie osób niepełnosprawnych,
-wsparcie w zakresie umiędzynaradawiania,
-wsparcie w rozwoju sportowym, zawodowym,
-wsparcie w odbywaniu praktyk.

Uczelnia stale udoskonala działania wspierające i motywujące studentów.

Ponadto została podjęta próba stworzenia procedury analizowania wniosków składanych przez studentów do dziekana. Narzędzie stworzone w programie EXEL pozwoliło na ewidencjonowanie rodzajów wniosków, co umożliwi obserwację tendencji tematów spraw poruszanych przez studentów. Pozwoli to określić rodzaje występujących problemów i umożliwi zapobieganie im poprzez udoskonalanie działań w tych obszarach. Obecnie już podjęto działania dotyczące wniosków o skreślenie z listy studentów, gdzie każdorazowo wykonywany jest telefon do studenta z zapytaniem, co jest przyczyną skreślenia i

proponowanie mu rozwiązań, które pozwolą studentowi/studentce kontynuować naukę w Uczelni.

W celu usprawnienia komunikacji ze studentami i możliwości sprawnego przekazywania informacji trwają prace nad nową, bardziej intuicyjną strona WWW oraz nad udoskonalaniem dostępności i użyteczności systemu ProAkademia.

Rozwój i doskonalenie systemu wspierania oraz motywowania studentów

Uczelnia podejmuje działania mające na celu motywowanie studentów do osiągania lepszych wyników nauczania oraz rozwoju zawodowego. Mają temu służyć: organizowane wykłady otwarte oraz warsztaty rozwojowe prowadzone przez specjalistów-praktyków, którzy zapoznają studentów ze specyfiką pracy z określonej branży zawodowej, dzielą się swoimi doświadczeniami i tym samym, swoim przykładem, zachęcają studentów do efektywniejszej nauki, skutkującej większą szansą na zdobycie pracy na wymarzonym stanowisku; konsultacje z zakresu poradnictwa edukacyjnego i zawodowego, dzięki którym zainteresowani studenci mogą zaplanować swoją przyszłą ścieżkę kształcenia i zatrudnienia oraz motywujące ich do osiągania lepszych wyników uczenia się; stypendium rektora dla najlepszych studentów; stypendium ministra dla najlepszych studentów - prawo do ubiegania się o stypendium ministra za wybitne osiągnięcia przysługuje studentowi posiadającemu wybitne osiągnięcia naukowe lub artystyczne związane ze studiami, lub wybitne osiągnięcia w sporcie; a także wyróżnienia studentów, którzy uzyskali najwyższe w roku akademickim wyniki w nauce. W celu motywacji studentów stosuje się system nagród. Studenci otrzymują także dyplomy potwierdzające ich wybitne osiągnięcia, są promowani na stronie Uczelni, włączani do organów Uczelni/Wydziału lub organizacji.

Dodatkowe informacje, które uczelnia uznaje za ważne dla oceny kryterium 8:

System wsparcia studentów funkcjonujący na poziomie wydziałowym podlega stałej analizie przez Władze Uczelni. Ze względu na zmieniającą się sytuację edukacyjną i społeczną (m.in. pandemię przyjmowane są nowe rozwiązania na rzecz studentów). Propozycje zgłaszane są zarówno przez pracowników Uczelni, Dziekanat, jak i przez samych studentów – osobiście lub poprzez Samorząd Studentów.

Kryterium 9. Publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiąganych rezultatach

Wyższa Szkoła Handlu i Usług w Poznaniu poprzez stronę internetową https://wshiu.pl/ zapewnia kandydatom na studia, studentom absolwentom oraz innym interesariuszom,

publiczny i swobodny dostęp do kompleksowej i czytelnej informacji o programach i procesie kształcenia (nauczania i uczenia się), procedurach toku studiów oraz zasadach rekrutacji i warunkach przyjęć na studia.

Wszystkie istotne wewnętrzne akty prawne dostępne są za pośrednictwem strony https://wshiu.bip.gov.pl/ Biuletynu Informacji Publicznej. Na stronie tej w odpowiednich zakładkach znajdują się: statut i strategia uczelni, informacje o opłatach za studia oraz inne wymagane dokumenty.

Poza wymienionym źródłem informacji publicznej, Uczelnia wykorzystuje szerokie spektrum kanałów komunikacyjnych, wśród których należy wymienić przede wszystkim portale społecznościowe, m.in. Facebook (7000 obserwujących osób, średni zasięg postów ok. 2 tys.), YouTube, Instagram, fanpage; użytkowników Instagram (ok.700 użytkowników) oraz mailing. Wewnętrzny system komunikacji zapewnia program ProAcademia.

Za pomocą narzędzi społecznościach Uczelnia udostępnia studentom istotne informacje na temat studiowania (np. informacje te dotyczą kierunków, specjalności oraz studiów podyplomowych, kursów i szkoleń, programów mobilnościowych (Erasmus plus). Poza tym na w/w platformach umieszczane są informacje na temat warunków studiowania, harmonogramu roku akademickiego, terminów egzaminów i zaliczeń z poszczególnych przedmiotów, przypomnienia o zdaniu kart okresowych osiągnięć studenta, złożenia wniosków o stypendia, ale też aktualnych wydarzeń, targów, konkursów, szkoleń, konferencji osiąganych sukcesach, itp.).

Przydatnym narzędziem informacyjnym jest *wirtualny dziekanat* funkcjonujący w oparciu o system ProAkademia. W ramach tego systemu studenci oraz wykładowcy i lektorzy po zalogowaniu się mają możliwość wglądu w bieżącą działalność dydaktyczno-naukową Uczelni. W związku z ograniczeniami w kształceniu stacjonarnym spowodowanym pandemią, studenci otrzymują poprzez system ProAkademia, linki do wszystkich form zajęć dydaktycznych. Linki te podawane są studentom z kilkudniowym wyprzedzeniem. Te same linki przesyłane są także na maile wygenerowane przez Uczelnię dla poszczególnych kierunków i specjalności oraz do grup studentów będących na FB.

Poza w/w systemami informacji internetowej w WSHiU, aktualne i bieżące komunikaty, wiadomości i informacje przekazywane są za pośrednictwem dostępnych tablic informacyjnych na terenie Uczelni oraz folderów, plakatów, ulotek, reklam w mediach i bezpośrednich i cyklicznych spotkań studentów z władzami Uczelni, jak i pracownikami dydaktycznymi i naukowo-dydaktycznymi.

Kryterium 10. Polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów

W roku akademickim 2019/2020 zmianie uległ dotychczas obowiązujący na uczelni dokument *System jakości kształcenia*. Podstawą zmian były zmieniające się przepisy prawa o szkolnictwie wyższym, Ustawy o Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji z dn. 22 grudnia 2015 r., z późn. zm., (wraz z aktami wykonawczymi), nowe trendy w kształceniu, oczekiwania studentów oraz środowiska biznesowego, a także kierunki i perspektywy rozwoju Wyższej Szkoły Handlu i Usług. Nade wszystko zaś chęć dążenia do zbudowania i wdrożenia systemu, który w małej Uczelni niepaństwowej pozwoli na prawidłową kontrolę jakości kształcenia, a także na prowadzenie wszystkich zakładanych systemem działań. Spotkania i prowadzone prace pozwoliły na wyodrębnienie zasad, które pozwalają nam przyglądać się rezultatom działań podjętych w celu podnoszenia jakości kształcenia efektywnie.

Uczelniany System Zapewnienia Jakości Kształcenia został zmieniony, dostosowany do warunków funkcjonowania Uczelni, zatwierdzony Uchwałą Senatu nr 39/2019 z dn. 30 września 2019 r. prezentuje ramy uwarunkowań i działań związanych z jakością kształcenia. Uczelniany system zawiera ogólne zasady oraz najważniejsze uwarunkowania i wytyczne kreowania jakości kształcenia.

Zasadniczym celem funkcjonowania Uczelnianego Systemu Zapewnienia Jakości Kształcenia jest:

- stałe monitorowanie i podnoszenie jakości kształcenia w Uczelni;
- koordynowanie prac i współdziałanie z jednostkami organizacyjnymi Uczelni w zakresie działań związanych z zapewnianiem jakości kształcenia;
- tworzenie jednolitych procedur oceny, metod i warunków kształcenia oraz programów studiów;
- podejmowanie działań na rzecz podnoszenia kwalifikacji kadry dydaktycznej i naukowej,
- poprawa warunków prowadzenia zajęć dydaktycznych.

Uczelniany System Zapewnienia Jakości Kształcenia jest wykorzystywany do następujących kierunków działania:

- polityki uczelni w zakresie powoływania nowych kierunków studiów,
- stałego doskonalenia warunków realizacji i jakości procesu dydaktycznego,
- wspierania innowacji dydaktycznych,

- prowadzenia przejrzystej polityki kadrowej.

Efektem działania uczelnianego systemu zapewnienia jakości kształcenia jest w szczególności:

- zwiększenie konkurencyjności i przejrzystości oferty edukacyjnej Uczelni oraz wyposażenie absolwentów w kwalifikacje pożądane na rynku pracy;
- ciągłe doskonalenie jakości kształcenia przez systematyczną ocenę wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych uzyskiwanych przez studentów oraz analizę i modyfikację programu kształcenia i procesu dydaktycznego;
- podnoszenie rangi pracy dydaktycznej oraz powiązanie działalności dydaktycznej ze sferą badań;
- dostarczenie zainteresowanym wiarygodnych i kompletnych informacji na temat programów studiów, jakości kształcenia i kwalifikacji zdobywanych przez absolwentów;
- uzyskiwanie akredytacji krajowej i międzynarodowej.

System Zapewnienia Jakości Kształcenia w Wydziale obejmuje ocenę następujących elementów procesu dydaktycznego:

1. Ocenę efektów kształcenia na poszczególnych kierunkach i poziomach kształcenia.
2. Ocenę procesu kształcenia na poszczególnych kierunkach i poziomach kształcenia.
3. Ocenę jakości zajęć dydaktycznych i warunków ich prowadzenia.
4. Ocenę jakości realizacji studiów podyplomowych.
5. Ocenę badań naukowych.
6. Ocenę nauczycieli akademickich.
7. Ocenę wymiany międzynarodowej studentów.
8. Ocenę praktyk studenckich.
9. Ocenę jakości i dostępności informacji o ofercie dydaktycznej i przebiegu studiów.
10. Badanie przygotowania zawodowego absolwentów.
11. Ocenę pracy administracyjnej dziekanatu.

Zarządzanie jakością w ramach Uczelnianego Systemu obejmuje wykorzystanie następujących form i narzędzi określonych szczegółowo w Regulaminie Uczelni, Regulaminie praktyk, Uchwałach podjętych przez Senat WSHIU:

- zasady rekrutacji i kształcenia studentów,
- ocenę procesu kształcenia i jego organizację oraz obsługę na poszczególnych kierunkach i specjalnościach,

- ocenę jakości i warunków prowadzenia zajęć dydaktycznych,
- ocenę nauczycieli akademickich,
- ocenę i weryfikację programów studiów i efektów kształcenia,
- ocenę jakości i dostępności informacji na temat kształcenia na poszczególnych kierunkach i specjalnościach,
- jakość obsługi administracyjnej studentów,
- ocenę mobilności studentów,
- informacje na temat kształcenia i uzyskiwanych kwalifikacji,
- monitorowanie karier zawodowych absolwentów,
- dokumenty prawne regulujące proces kształcenia i rekrutacji oraz sprawy bieżące,
- wprowadzanie narzędzi służących do realizacji powyższych zadań i doskonalenia systemu zapewnienia jakości kształcenia.

Funkcjonujący w Uczelni system zapewnienia jakości kształcenia ukierunkowuje jednostki organizacyjne i osoby we wszystkich podejmowanych działaniach, wykracza poza obszar dydaktyki, rozwijając kulturę jakości czyli zbiorową odpowiedzialność za kształcenie, wzorce zachowań i działań związanych z dbałością o jakość.

Powołanie przez Rektora Wyższej Szkoły Handlu i Usług w Poznaniu Prorektora ds. jakości kształcenia, zmiany w systemie jakości kształcenia miały na celu wdrożenie wszystkich jego elementów i realizację zawartych w nim założeń. Efektem funkcjonowania systemu było następnie sformalizowanie działań Rady Pracodawców jako stałego organu, a także szereg zmian w programach studiów na wszystkich kierunkach Uczelni, które są systematycznie wdrażane.

Nowoopracowany system jakości kształcenia jest podporządkowany zakresowi oceny wynikającej z kryteriów oceny programowej. Wszystkie zmiany dokonane w bieżącym roku akademickim są konsekwencją wprowadzenia przeglądów przewidzianych w systemie jakości kształcenia. W przeglądzie uczestniczą wszyscy interesariusze Uczelni zarówno wewnętrzni jak zewnętrzni, a także władze Uczelni, w tym i Kanclerz. Jest to proces, który rozkładamy na kilka miesięcy. Opinie interesariuszy wewnętrznych zbieramy właściwie w ciągu całego roku akademickiego. To nie tylko przeprowadzane raz po każdym semestrze ankiety, dotyczące prowadzonych przedmiotów i osiągniętych efektów uczenia się, ale też wnioski ze spotkań metodycznych z nauczycielami, z rozmów z Samorządem studenckim, czy nawet spotkań ze starostami poszczególnych roczników studiów danego kierunku. Uważamy, że zaletą swobodnych konsultacji jest to, że studenci chętnie mówią o swoich potrzebach, wiedzą, że

jeśli w danym momencie nie możemy zrealizować wszystkich oczekiwań to na pewno nie pozostawimy ich bez odpowiedzi. Do wad tego podejścia należy to, że nie jesteśmy w stanie dokładnie zmierzyć kto, w jakim stopniu dokładnie, wpłynął na wprowadzone zmiany. Finałem spotkań i rozmów jest opracowanie nowych rozwiązań, wprowadzenie ich w koncepcji kształcenia, która następnie ponownie jest poddawana ocenie i dopiero po uzyskaniu konsensu przez strony, przyjmowana przez Senat Uczelni.

W wyniku dokonanego przeglądu zostały sformułowane rekomendacje dotyczące samego systemu jakości i jego funkcjonowania, część z nich narzuciła panująca epidemia COVID-19. I tak w semestrze letnim roku akademickiego 2019/2020 odstąpiliśmy od hospitacji, dając nauczycielom i studentom czas na zapoznanie się z systemem prowadzenia zajęć na odległość. W bieżącym roku akademickim hospitacje były przeprowadzane zdalnie, ale w czasie rzeczywistym. Hospitujący logowali sie na zajęcia wyznaczone do hospitacji. Nauczyciele akademiccy zostali o tym poinformowani podczas zebrania organizacyjnego w październiku 2020 r. Dziekan wydziału ułożył harmonogram hospitacji, który otrzymali wszyscy nauczyciele wyznaczeni do oceny na ok. 14 dni przed hospitacją.

Z przeprowadzonych na wniosek Prorektora ds. jakości kształcenia ankiet dotyczących realizacji przedmiotów, a szczególnie efektów uczenia się wynika, że studenci zbyt swobodnie traktują realizację efektów. Większość z nich ocenia stopień ich realizację wyżej niż badani w tej samej kwestii, nauczyciele akademiccy. Także raport opiekuna praktyk kierunku zarządzanie pokazał zbyt dużą swobodę studentów w zakresie wyboru miejsca praktyk. Wszystko to spowodowało szereg zmian w bieżącym roku akademickim. Przeprowadzono rozmowy z Samorządem studenckim i wskazano konieczność zapoznania się z kartami przedmiotów, zwrócono także podczas spotkania organizacyjnego, wykładowcom na konieczność wyedukowania studentów w zakresie efektów uczenia się, ale także przykładania wagi do realizacji zajęć, dobranych metod kształcenia i weryfikacji stopnia osiągania efektów uczenia się.

Wiele zmian wprowadzono w zakresie praktyk studenckich, planujemy i rozpoczęliśmy działania w celu odwrócenia proporcji w zakresie wyboru miejsc odbywania praktyk. Podpisujemy nowe porozumienia w sprawie praktyk starając się aby zabezpieczyć nie tylko ogólne praktyki kierunkowe, ale także każdej specjalności, choć w czasie pandemii nie jest to zadanie łatwe, będziemy bezwzględnie dążyć do realizacji tego zalecenia.

Z przeglądu ocen uzyskanych w trakcie egzaminów i zaliczeń wynika, że studenci otrzymują głównie dobre oceny, niewiele osób osiągnęło bardzo dobre wyniki w nauce. Egzaminy i zaliczenia odbywają się w terminach przewidzianych harmonogramem roku

akademickiego. Podczas spotkania organizacyjnego wskazano nauczycielom konieczność terminowego wprowadzania ocen do systemu ProAcademia, wówczas pracownicy dziekanatu mogą wydrukować z systemu protokoły a nauczyciel akademicki podpisuje je. Dostęp do protokołów poprzez system Proacademia jest intuicyjny, a dane studentów są wprowadzane prawidłowo. Rekomenduje się wprowadzanie do systemu ocen bezpośrednio przez wykładowców bowiem drukowanie protokołu i ręczne go wypełnianie generowało szereg komplikacji, część protokołów oddawano nie wypełnionych, część zaś składana była z opóźnieniem. W semestrze letnim kiedy pandemia wymusiła przejście na system zdalny, upewniono się, że w systemie elektronicznym można prowadzić dokumentację w sposób bardziej uporządkowany, a nade wszystko dostępny zarówno dla studentów, wykładowców jak pracowników dziekanatu.

W bieżącym roku akademickim przeniesiemy dokumentację związaną z procesem dyplomowania także do systemu Proacademia. Zarówno recenzje jak protokoły egzaminów będą wypełniane przez uczestników procesu dyplomowania elektronicznie. Uważamy ponadto, że w świetle wejścia w życie nowych przepisów związanych z przygotowaniem i drukiem dyplomów, a także prowadzeniem procesu dyplomowania usprawni to proces dyplomowania od jego rozpoczęcia, aż do zakończenia.

Chcąc podnosić standardy kształcenia dążymy do zwiększenia aktywności kadry naukowo – dydaktycznej w badaniach naukowych, publikowaniu ich rezultatów a nade wszystko we włączaniu studentów do tych działań. Zainteresowanie tematyką z zakresu prowadzonego kierunku wykazują także studenci pozostałych prowadzonych przez uczelnie kierunków studiów. Znalazło to swój przejaw w funkcjonowaniu koła praktycznego przygotowania zawodowego. Koła te zastąpiły dotychczas działające koła naukowe. Powołane zostały z inicjatywy Dziekana w roku akademickim 2019/2020, na każdym kierunku studiów, jako rozwiązanie dla kierunków o profilu praktycznym. Ich zadaniem jest bowiem pozwolić studentom realizować efekty uczenia się w wymiarze, który sami uznają za korzystny i potrzebny dla nich. Warto zaznaczyć, że jest to dla nich szansa na sprawdzenie w praktyce wiedzy z wykładów, bez presji bycia ocenianym i rozliczanym. Koła, choć każdy kierunek ma swoje, nie są zamknięte dla studentów danego kierunku studiów, tzn. pozostawiamy decyzję studentom, mogą zapisywać się do kół dedykowanych zarządzaniu, turystyce i rekreacji czy bezpieczeństwu. Takie działanie rozwija interdyscyplinarność i pokazuje szerokie możliwości w realizacji zainteresowań.

W bieżącym roku akademickim w dalszym ciągu rozwijamy możliwości prowadzenia zajęć zdalnie, szczególnie udostępniania studentom nagrań z zajęć w określonych

przypadkach. Zakup kolejnego sprzętu komputerowego, a także wyposażenia potrzebnego administracji szkoły. Prowadzone są również działania w celu przedłużenia licencji na oprogramowanie specjalistyczne i poszukiwanie programów, które można wykorzystać podczas ćwiczeń on-line, tak aby studenci rozwiązywali powierzane im zadania a prowadzący mógł je podczas zajęć sprawdzać. Ciągle trwają prace nad stroną internetową Uczelni, która w wyniku awarii na początku bieżącego roku utraciła sprawność. Rekomendowano wprowadzenie do nowej szaty graficznej rozwiązania, które umożliwią prezentację programów studiów, efektów uczenia i kart przedmiotów z poziomu strony głównej. W tej chwili studenci muszą zalogować się przez Proacademię żeby otrzymać potrzebne informacje, natomiast akty wewnętrzne Uczelni są dostępne z poziomu Biuletynu Informacji Publicznej. Załączamy dokument *System jakości kształcenia*.

Część II. Perspektywy rozwoju kierunku studiów

Analiza SWOT programu studiów na ocenianym kierunku i jego realizacji, z uwzględnieniem szczegółowych kryteriów oceny programowej

	POZYTYWNE	NEGATYWNE
Czynniki wewnętrzne	**Mocne strony** *1. Duże zainteresowanie kierunkiem studiów.* *2. Powołanie w Radzie Pracodawców, przedsiębiorców z obszaru zarządzania.* *3. Dostosowanie praktyk studenckich do oczekiwań otoczenia biznesowego.* *4. Zmiana programu studiów na kierunku w celu upraktycznienia.* *5. Możliwość uczestnictwa studentów w kołach praktycznego przygotowania do zawodu.*	**Słabe strony** **Słabe strony** *1. Brak własnej bazy lokalowej.* *2. Trudności z zatrudnieniem wykwalifikowanej kadry w prywatnej Uczelni na podstawowym miejscu pracy.* *3. Zbyt mała aktywność studentów w zakresie uczestnictwa w programie Erasmus +.* *4. Niska aktywność kadry i studentów w działalności naukowej.* *5. Przedłużające się negocjacje dotyczące kupna budynku.*
Czynniki zewnętrzne	**Szanse** *1. Opracowanie programów nowych specjalności dla kierunku uwzględniających zmiany ekonomiczno – gospodarcze związane z pandemią.* *2. Spadek działań konkurencyjnych ze strony Uczelni borykających się z problemami w związku z COVID-19.* *3. Sfinalizowanie zakupu budynku, w którym mieści się siedziba Uczelni.*	**Zagrożenia** *1. Największym zagrożeniem jest możliwość gwałtownego spadku zainteresowania kierunkiem związany z lockdownem i jego konsekwencjami.* *2. Dalszy brak możliwości realizacji praktyk zawodowych w tradycyjnej formie.* *3. Konieczność ograniczenia inwestowania w infrastrukturę w ogóle.* *4. Niska mobilność studentów w programach międzynarodowych.* *5. Brak możliwości aktywizacji działań Uczelni w zakresie umiędzynarodowienia związane z pandemią.*

Wyższa Szkoła Handlu i Usług
DZIEKANAT
(Pieczęć uczelni)
DZIEKAN
WYDZIAŁU SPOŁECZNO-EKONOMICZNEGO

dr Grzegorz Konieczny
.....
(podpis Dziekana/Kierownika jednostki)

REKTOR
.....
prof.nadzw.dr hab. Kamila Wilczyńska
(podpis Rektora)

Poznań....., dnia 16.02.2021
(miejscowość)

Część III. Załączniki

Załącznik nr 1. Zestawienia dotyczące ocenianego kierunku studiów

Tabela 1. Liczba studentów ocenianego kierunku[4]

Poziom studiów	Rok studiów	Studia stacjonarne		Studia niestacjonarne	
		Dane sprzed 3 lat	Bieżący rok akademicki	Dane sprzed 3 lat	Bieżący rok akademicki
I stopnia	I	204	73	83	22
	II	39	63	80	52
	III	2	24	31	36
	IV	-	-	-	-
II stopnia	I	-	31	-	11
	II	-	30	-	56
jednolite studia magisterskie	I	-	-	-	-
	II	-	-	-	-
	III	-	-	-	-
	IV	-	-	-	-
	V	-	-	-	-
	VI	-	-	-	-
Razem:		245	184	194	110

Tabela 2. Liczba absolwentów ocenianego kierunku w ostatnich trzech latach poprzedzających rok przeprowadzenia oceny

Poziom studiów	Rok ukończenia	Studia stacjonarne		Studia niestacjonarne	
		Liczba studentów, którzy rozpoczęli cykl kształcenia kończący się w danym roku	Liczba absolwentów w danym roku	Liczba studentów, którzy rozpoczęli cykl kształcenia kończący się w danym roku	Liczba absolwentów w danym roku
I stopnia	2020	224	7	84	29
	2019	57	17	99	43
	2018	5	2	57	26

[4] Należy podać liczbę studentów ocenianego kierunku, z podziałem na poziomy, lata i formy studiów (z uwzględnieniem tylko tych poziomów i form studiów, które są prowadzone na ocenianym kierunku).

II stopnia	2020	23	19	30	24
	...	-	-	-	-
	...	-	-	-	-
jednolite studia magisterskie	...	-	-	-	-
	...	-	-	-	-
	...	-	-	-	-
Razem:		309	45	270	122

Tabela 3. Wskaźniki dotyczące programu studiów na ocenianym kierunku studiów, poziomie i profilu określone w rozporządzeniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 27 września 2018 r. w sprawie studiów ((Dz. U. poz. 1861 z późn. zm.).[5]

ZARZĄDZANIE - STUDIA PIERWSZEGO STOPNIA

Nazwa wskaźnika	Liczba punktów ECTS/Liczba godzin
Liczba semestrów i punktów ECTS konieczna do ukończenia studiów na ocenianym kierunku na danym poziomie	184
Łączna liczba godzin zajęć (studia stacjonarne/niestacjonarne)	2555 /2007
Łączna liczba punktów ECTS, jaką student musi uzyskać w ramach zajęć prowadzonych z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia	102/80
Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana zajęciom kształtującym umiejętności praktyczne	110
Łączna liczba punktów ECTS, jaką student musi uzyskać w ramach zajęć z dziedziny nauk humanistycznych lub nauk społecznych – w przypadku kierunków studiów przyporządkowanych do dyscyplin w ramach dziedzin innych niż odpowiednio nauki humanistyczne lub nauki społeczne	14
Łączna liczba punktów ECTSprzyporządkowana zajęciom do wyboru	61
Łączna liczba punktów ECTSprzyporządkowana praktykom zawodowym	29
Wymiar praktyk zawodowych	720 h/6 miesięcy
W przypadku stacjonarnych studiów pierwszego stopnia i jednolitych studiów magisterskich liczba godzin zajęć z wychowania fizycznego.	60 H
W przypadku prowadzenia zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość:	
1. Łączna liczba godzin zajęć określona w programie studiów na studiach stacjonarnych/ Łączna liczba godzin zajęć na studiach stacjonarnych prowadzonych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość. 2. Łączna liczba godzin zajęć określona w programie studiów na studiach niestacjonarnych/ Łączna liczba godzin zajęć na studiach niestacjonarnych prowadzonych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.	1./ 2./

[5] Tabelę należy wypełnić odrębnie dla każdego z poziomów studiów i każdej z form studiów podlegających ocenie.

ZARZĄDZANIE – STUDIA II STOPNIA

Nazwa wskaźnika	Liczba punktów ECTS/Liczba godzin
Liczba semestrów i punktów ECTS konieczna do ukończenia studiów na ocenianym kierunku na danym poziomie	134
Łączna liczba godzin zajęć Łączna liczba godzin zajęć (studia stacjonarne/niestacjonarne)	1355/1095
Łączna liczba punktów ECTS, jaką student musi uzyskać w ramach zajęć prowadzonych z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia	76
Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana zajęciom kształtującym umiejętności praktyczne	89
Łączna liczba punktów ECTS, jaką student musi uzyskać w ramach zajęć z dziedziny nauk humanistycznych lub nauk społecznych – w przypadku kierunków studiów przyporządkowanych do dyscyplin w ramach dziedzin innych niż odpowiednio nauki humanistyczne lub nauki społeczne	11
Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana zajęciom do wyboru	77
Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana praktykom zawodowym	14
Wymiar praktyk zawodowych	360 h/3 miesiące
W przypadku stacjonarnych studiów pierwszego stopnia i jednolitych studiów magisterskich liczba godzin zajęć z wychowania fizycznego.	60
W przypadku prowadzenia zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość:	
1. Łączna liczba godzin zajęć określona w programie studiów na studiach stacjonarnych/ Łącznaliczba godzin zajęć na studiach stacjonarnychprowadzonych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość. 2. Łączna liczba godzin zajęć określona w programie studiów na studiach niestacjonarnych/ Łącznaliczba godzin zajęć na studiach niestacjonarnych prowadzonych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.	1./ 2./

Tabela 4. Zajęcia lub grupy zajęć kształtujących umiejętności praktyczne[6]

ZARZĄDZANIE – STUDIA I STOPNIA

Lp.	Nazwa przedmiotu	Ogólna liczba godzin **studia STACJ.**	Ogólna liczba godzin **studia NIEST.**	Punkty ECTS	Punkty ECTS - praktyczne
1.	Bezpieczeństwo i higiena pracy z elementami ergonomii	5	5	0	0
2.	Filozofia	30	18	2	0
3.	Finanse	30	30	3	1
4.	Matematyka	60	60	10	5
5.	Mikroekonomia	30	30	4	2
6.	Nauka o organizacji	30	30	3	2
7.	Podstawy zarządzania	30	30	6	3
8.	Psychologia	30	18	2	1
9.	Podstawy prawa i ochrona własności intelektualnej	30	30	3	1
10.	Socjologia	30	18	2	1
11.	Statystyka opisowa	30	30	4	2
12.	Wychowanie fizyczne	60		0	0
13.	Badania rynkowe i marketingowe	30	30	4	2
14.	Marketing	30	30	3	1
15.	Rachunkowość finansowa	30	30	4	2
16.	Zachowania organizacyjne	30	30	3	1
17.	Zarządzanie projektami	30	30	3	1

[6]Tabelę należy wypełnić odrębnie dla każdego z poziomów studiów i każdej z form studiów podlegających ocenie.

18.	Zarządzanie zasobami ludzkimi	30	30	3	1
19.	Zarządzanie jakością	30	30	3	1
20.	Finanse przedsiębiorstw	30	30	3	1
21.	Bezpieczeństwo publiczne	30	30	3	1
22.	Geografia ekonomiczna	30	18	2	1
23.	Historia gospodarcza	30	18	2	0
24.	Język obcy	180	108	12	12
25.	Pierwsza pomoc przedmedyczna	20	12	1	1
26.	Technologie informacyjne	30	18	2	1
27.	Controling finansowy	30	18	3	2
28.	Informatyka w zarządzaniu	30	30	3	2
29.	Makroekonomia	30	18	3	2
30.	Zarządzanie sprzedażą i wartością w średnim przedsiębiorstwie	30	18	2	2
31.	Analiza strategii	30	18	2	1
32.	Podatki w biznesie	30	18	2	1
33.	E-marketing	30	18	2	1
34.	Prawo papierów wartościowych	30	18	3	2
35.	Podstawy ekonometrii	30	18	2	1
36.	Podstawy praktycznych decyzji ekonomiczno-finansowych w przedsiębiorstwie	30	18	3	2
37.	Proseminarium	30	18	1	1
38.	Rynek ubezpieczeń	30	18	2	1

39.	Seminarium dyplomowe	60	36	10	10
40.	Zarządzanie i planowanie marketingowe	30	18	2	1
41.	Zarządzanie logistyką	30	18	2	1
42.	Warsztat obsługi klienta	30	18	2	2
43.	Koniunktura rynkowa/ Techniki motywowania pracowniczego/ Analiza finansowa/ Ergonomiczne aspekty środowiska pracy/ Transport, spedycja, usługi logistyczne	30	18	2	2
44.	Marketing w handlu i usługach/ Metody organizacji i zarządzania/ Przepływy pieniężne/ Bezpieczeństwo pomieszczeń i obiektów budowlanych/ Outsourcing logistyczny	30	18	2	2
45.	Negocjacje handlowe/ Organizacja pracy własnej menadżera/ Sprawozdawczość finansowa/ Analiza i ocena ryzyka zawodowego/ Logistyka międzynarodowa	30	18	2	2
46.	Komunikacja w handlu i usługach/ Techniki komputerowe w zarządzaniu/ Rachunek kosztów w procesie podejmowania decyzji/ Czynniki szkodliwe i niebezpieczne w środowisku pracy/ Logistyka w przedsiębiorstwie	30	18	2	2
47.	Zachowania konsumentów/ Społeczna odpowiedzialność przedsiębiorcy/ Rozszerzona rachunkowość finansowa/ Organizacja szkoleń w systemie BHP/ Zarządzanie logistyczne przedsiębiorstwem usługowym	30	18	2	2
48.	Zarządzanie marką w handlu/ Zarządzanie wartością klienta/ Rachunkowość informatyczna/ Bezpieczeństwo ppoż. W zakładzie pracy/ Gospodarka magazynowa	30	18	2	2
49.	Prawo celne i dewizowe Zarządzanie środowiskowe w	30	18	2	2

	przedsiębiorstwie				
50.	Ekonomika i organizacja handlu zagranicznego	30	18	2	2
	Finanse UE				
51.	Współczesne koncepcje zarządzania	30	18	2	2
	Fundusze UE w procesie zrównoważnego rozwoju				
52.	Zarządzanie grupami kapitałowymi	30	18	2	2
	Logistyka miejska				
53.	Bankowość i prawo bankowe	30	18	2	2
	Mikroprzedsiębiorczość				
54.	Giełdy i rynki kapitałowe	30	18	2	2
	Techniki w zarządzaniu finansami przedsiębiorstwa				
55.	Praktyki zawodowe - specjalnościowe	360	360	29	10
		SUMA		184	110

ZARZĄDZANIE II STOPNIA

Lp.	Nazwa modułu	Ogólna liczba godzin **studia STACJ.**	Ogólna liczba godzin **studia NIEST.**	Punkty ECTS	ECTS - praktyczne
1.	Etyka w zarządzaniu	30	30	4	1
2.	Koncepcje zarządzania	45	45	5	3
3.	Makroekonomia	30	30	4	2
4.	Prawo cywilne	30	30	4	2
5.	Statystyka matematyczna	30	30	4	2
6.	Badania operacyjne	45	45	4	2

7.	Logistyka	45	45	4	2
8.	Prawo handlowe	45	45	4	2
9.	Rachunkowość zarządcza	45	45	4	2
10.	Zarządzanie procesami	45	45	4	2
11.	Zarządzanie strategiczne	45	45	4	2
12.	Nowoczesne metody zarządzania/ Biznes plan - projekcje finansowe/ Trening kreatywności i innowacyjności w przedsiebiorstwie turystycznym i sportowym	40	24	5	4
13.	Zarządzanie zmianami w przedsiębiorstwie/ Controlling/ Rozwój pracowników i zarządzanie kompetencjami/ Prawo w sporcie i turystyce w praktyce	40	24	6	5
14.	Zarządzanie produktem/ Rachunkowość informatyczna/ Planowanie i organizowanie pracy/ Controlling w przedsiębiorstwie turystycznym i sportowym	40	24	6	5
15.	Metody i techniki pozyskiwania i doskonalenia pracowników/ System podatkowy w Polsce/ Nowoczesne metody zarządzania przedsiębiorstwem turystycznym i sportowym	40	24	5	4
16.	Zarządzanie usługami/ Rachunkowość finansowa/ Prawo pracy w praktyce / Warsztaty z analizy rynku usług turystycznych i sportowych	40	24	6	5
17.	Zarządzanie wartością przedsiębiorstwa/ Rynki finansowe/ Marketing usług turystycznych i rekreacyjnych	40	24	6	5
18.	Zarządzanie nieruchomościami/ Finanse publiczne/ Zarządzanie infrastrukturą sportową i rekreacyjną	40	24	5	4

19.	Zarządzanie w jednostkach samorządu terytorialnego/ Podstawy rachunku kosztów/ Warsztaty organizacji imprez sportowo - rekreacyjnych	30	18	4	3
20.	Warsztaty negocjacji	40	24	5	4
21.	Język obcy (do wyboru: j. angielski; j. niemiecki/ j. polski)	60	36	7	6
22.	Seminarium magisterskie	90	54	20	15
23.	Praktyka specjalnościowa	180	180	14	7
		SUMA:		134	89

Tabela 5. Zajęcia lub grupy zajęć służące zdobywaniu przez studentów kompetencji inżynierskich / Zajęcia lub grupy zajęć przygotowujące studentów do wykonywania zawodu nauczyciela[7]

Nazwa zajęć/grupy zajęć	Forma/formy zajęć	Łączna liczna godzin zajęć stacjonarne/niestacjonarne	Liczba punktów ECTS
	Razem:		

[7] Tabelę należy wypełnić odrębnie dla każdego z poziomów studiów i każdej z form studiów podlegających ocenie, w przypadku, gdy absolwenci ocenianego kierunku uzyskują tytuł zawodowy inżyniera/magistra inżyniera lub w przypadku studiów uwzględniających przygotowanie do wykonywania zawodu nauczyciela.

Tabela 6. Informacja o programach studiów/zajęciach lub grupach zajęć prowadzonych w językach obcych[8]

STUDIA I STOPNIA

Nazwa programu/zajęć/grupy zajęć	Forma realizacji	Semestr	Forma studiów	Język wykładowy	Liczba studentów (w tym niebędących obywatelami polskimi)
Program studiów na kierunku zarządzanie I stopnia				j. angielski	79 (tylko obcokrajowcy)
Program studiów na kierunku zarządzanie I stopnia	lektorat	I - VI	stacjonarne/ niestacjonarne	j. angielski lub niemiecki	194 (w tym 62 obcokrajowców)

STUDIA II STOPNIA

Nazwa programu/zajęć/grupy zajęć	Forma realizacji	Semestr	Forma studiów	Język wykładowy	Liczba studentów (w tym niebędących obywatelami polskimi)
Program studiów na kierunku zarządzanie II stopnia				j. angielski	14 (tylko obcokrajowcy)
Program studiów na kierunku zarządzanie II stopnia	lektorat	II i III	stacjonarne/ niestacjonarne	j. angielski lub niemiecki	99 (w tym 42 obcokrajowców)

Załącznik nr 2. Wykaz materiałów uzupełniających

Cz. I. Dokumenty, które należy dołączyć do raportu samooceny (wyłącznie w formie elektronicznej)

1. Program studiów dla kierunku studiów, profilu i poziomu opisany zgodnie z art. 67 ust. 1 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. poz. 1668 z późn. zm.) oraz § 3-4 rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 27 września 2018 r. w sprawie studiów (Dz. U. poz. 1861 z późn. zm.)

[8] Tabelę należy wypełnić odrębnie dla każdego z poziomów studiów i każdej z form studiów podlegających ocenie. Jeżeli wszystkie zajęcia prowadzone są w języku obcym należy w tabeli zamieścić jedynie taką informację.

2. Obsadę zajęć na kierunku, poziomie i profilu w roku akademickim, w którym przeprowadzana jest ocena.
3. Harmonogram zajęć na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych, obowiązujący w semestrze roku akademickiego, w którym przeprowadzana jest ocena, dla każdego z poziomów studiów.
4. Charakterystykę nauczycieli akademickich oraz innych osób prowadzących zajęcia lub grupy zajęć wykazane w tabeli 4, tabeli 5 (jeślidotyczy ocenianego kierunku) oraz opiekunów prac dyplomowych (jeśli dotyczy ocenianego kierunku), a w przypadku kierunku pielęgniarstwo lub położnictwo także nauczycieli akademickich oraz inne osoby prowadzące zajęcia odpowiednio z podstaw opieki pielęgniarskiej lub podstaw opieki położniczej, sporządzoną wg następującego wzoru:

Imię i nazwisko:
Tytuł naukowy/dziedzina, stopień naukowy/dziedzina oraz dyscyplina, tytuł zawodowy (w przypadku tytułu zawodowego lekarza – specjalizacja), rok uzyskania tytułu/stopnia naukowego/tytułu zawodowego:
Wykaz zajęć/grup zajęć i godzin zajęć prowadzonych na ocenianym kierunku przez nauczyciela akademickiego lub inną osobę wroku akademickim, w którym przeprowadzana jest ocena.
Charakterystyka dorobku naukowego ze wskazaniem dziedzin nauki/sztukioraz dyscypliny/dyscyplin naukowych/artystycznych, w której/których dorobek się mieści (do 600 znaków) oraz wykaz **co najwyżej 10** najważniejszych osiągnięć naukowych/artystycznych ze szczególnym uwzględnieniem ostatnich 6 lat,wraz ze wskazaniem dat uzyskania (publikacji naukowych/osiągnięć artystycznych, patentów i praw ochronnych, zrealizowanych projektów badawczych, nagród krajowych/międzynarodowych za osiągnięcia naukowe/artystyczne), ze szczególnym uwzględnieniem osiągnięć odnoszących się do ocenianego kierunku i prowadzonych na nim zajęć.
Charakterystyka doświadczenia i dorobku dydaktycznego (do 600 znaków) oraz wykaz **co najwyżej 10** najważniejszych osiągnięć dydaktycznych ze szczególnym uwzględnieniem ostatnich 6 lat, wraz z wskazaniem dat uzyskania (np. autorstwo podręczników/materiałów dydaktycznych, wdrożone innowacje dydaktyczne, nagrody uzyskane przez studentów, nad którymi nauczyciel akademicki sprawował opiekę naukową/artystyczną, opieka nad beneficjentem Diamentowego Grantu, uruchomienie nowego kierunku studiów/specjalności/ zajęć/grupy zajęć, opieka nad kołem naukowym, prowadzenie zajęć w języku obcym, w tym w uczelni zagranicznej, np. w ramach mobilności nauczycieli akademickich).

Charakterystyka działań zapobiegawczych podjętych przez uczelnię w celu usunięcia błędów i niezgodności wskazanych w zaleceniach o charakterze naprawczym sformułowanych w uzasadnieniu uchwały Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę oraz przedstawienie i ocena skutków tych działań.
5. Charakterystyka wyposażenia sal wykładowych, pracowni, laboratoriów i innych obiektów, w których odbywają się zajęcia związane z kształceniem na ocenianym kierunku, a także informacja o bibliotece i dostępnych zasobach bibliotecznych i informacyjnych.

6. Wykaz tematów prac dyplomowych uporządkowany według lat, z podziałem na poziomy oraz formy studiów; wykaz można przygotować według przykładowego wzoru.

1. Akceptowalnymi formatami są: .doc, .docx, .gif, .png, .jpg (jpeg), .odt, .ods, .pdf, .rtf, .ppt, .pptx, .odp, .txt, .xls, .xlsx, .xml.
2. Nazwy plików nie mogą być dłuższe niż 15 znaków i nie mogą zawierać następujących znaków: ~ "# % & *: < >? / \ { | }&%# (spacje wiodące i końcowe w nazwach plików lub folderów również nie są dozwolone).
3. Pliki lub foldery nie mogą być skompresowane.

Cz. II. Materiały, które należy przygotować do wglądu podczas wizytacji, w tym dodatkowe wskazane przez zespół oceniający PKA, po zapoznaniu się zespołu z raportem samooceny

1. Wskazane przez zespół oceniający prace egzaminacyjne, pisemne prace etapowe, projekty zrealizowaneprzez studentów, prace artystyczne z zajęć kierunkowych (z ostatnich dwóch semestrów poprzedzających wizytację).
2. Struktura ocen z egzaminów/zaliczeń ze wskazanych przez zespół oceniający zajęć i sesji egzaminacyjnych (z ostatnich dwóch semestrów poprzedzających wizytację).
3. Dokumentacja dotycząca procesu dyplomowania absolwentów wskazanych przez zespół oceniający.
4. Dokumenty dotyczące organizacji, przebiegu i zaliczania praktyk zawodowych, jeśli praktyki zawodowe są uwzględnione w programie studiów na ocenianym kierunku.
5. Charakterystyka profilu działalności instytucji, z którymi jednostka współpracuje w realizacji programu studiów, a w szczególności tych, w których studenci odbywają praktyki zawodowe, jeśli praktyki zawodowe są uwzględnione w programie studiów na ocenianym kierunku (w formie elektronicznej).
6. Wykaz osiągnięć, których autorami/twórcami/realizatorami lub współautorami/ współtwórcami/współrealizatorami są studenci ocenianego kierunku z ostatnich 5 lat poprzedzających rok, w którym prowadzona jest wizytacja (w formie elektronicznej).
7. Informacja o zasadach rozwiązywania konfliktów, a także reagowania na przypadki zagrożenia lub naruszenia bezpieczeństwa, jak również wszelkich form dyskryminacji i przemocy wobec członków kadry prowadzącej kształcenie i studentów oraz sposobach pomocy jej ofiarom,
8. Informacja o ocenach/akredytacjach kierunku dokonanych przez instytucje zagraniczne lub inne instytucje krajowe oraz opis działań naprawczych i doskonalących podjętych w odpowiedzi na zaleceniatych instytucji (w formie elektronicznej).

Załącznik nr 2
do Statutu Polskiej Komisji Akredytacyjnej

Szczegółowe kryteria dokonywania oceny programowej
Profil praktyczny

Kryterium 1. Konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się

Standard jakości kształcenia 1.1

Koncepcja i cele kształcenia są zgodne ze strategią uczelni, mieszczą się w dyscyplinie lub dyscyplinach, do których kierunek jest przyporządkowany, uwzględniają postęp w obszarach działalności zawodowej/gospodarczej właściwych dla kierunku, oraz są zorientowane na potrzeby otoczenia społeczno-gospodarczego, w tym w szczególności zawodowego rynku pracy.

Standard jakości kształcenia 1.2

Efekty uczenia się są zgodne z koncepcją i celami kształcenia oraz dyscypliną lub dyscyplinami, do których jest przyporządkowany kierunek, opisują, w sposób trafny, specyficzny, realistyczny i pozwalający na stworzenie systemu weryfikacji, wiedzę, umiejętności i kompetencje społeczne osiągane przez studentów, a także odpowiadają właściwemu poziomowi Polskiej Ramy Kwalifikacji oraz profilowi praktycznemu.

Standard jakości kształcenia 1.2a

Efekty uczenia się w przypadku kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodów, o których mowa w art. 68 ust. 1 ustawy zawierają pełny zakres ogólnych i szczegółowych efektów uczenia się zawartych w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy.

Standard jakości kształcenia 1.2b

Efekty uczenia się w przypadku kierunków studiów kończących się uzyskaniem tytułu zawodowego inżyniera lub magistra inżyniera zawierają pełny zakres efektów, umożliwiających uzyskanie kompetencji inżynierskich, zawartych w charakterystykach drugiego stopnia określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 7 ust. 3 ustawy z dnia 22 grudnia 2015 r. o Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji (Dz. U. z 2018 r. poz. 2153 i 2245).

Kryterium 2. Realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się

Standard jakości kształcenia 2.1

Treści programowe są zgodne z efektami uczenia się oraz uwzględniają aktualną wiedzę i jej zastosowania z zakresu dyscypliny lub dyscyplin, do których kierunek jest przyporządkowany, normy i zasady, a także aktualny stan praktyki w obszarach działalności zawodowej/gospodarczej oraz zawodowego rynku pracy właściwych dla kierunku.

Standard jakości kształcenia 2.1a

Treści programowe w przypadku kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodów, o których mowa w art. 68 ust. 1 ustawy obejmują pełny zakres treści programowych zawartych w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy.

Standard jakości kształcenia 2.2

Harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, a także liczba semestrów, liczba godzin zajęć prowadzonych z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i szacowany nakład pracy studentów mierzony liczbą punktów ECTS, umożliwiają studentom osiągnięcie wszystkich efektów uczenia się.

Standard jakości kształcenia 2.2a

Harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, a także liczba semestrów, liczba godzin zajęć prowadzonych z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i szacowany nakład pracy studentów mierzony liczbą punktów ECTS w przypadku kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodów, o których mowa w art. 68 ust. 1 ustawy są zgodne z regułami i wymaganiami zawartymi w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy.

Standard jakości kształcenia 2.3

Metody kształcenia są zorientowane na studentów, motywują ich do aktywnego udziału w procesie nauczania i uczenia się oraz umożliwiają studentom osiągnięcie efektów uczenia się, w tym w szczególności umożliwiają przygotowanie do działalności zawodowej w obszarach zawodowego rynku pracy właściwych dla kierunku.

Standard jakości kształcenia 2.4

Program praktyk zawodowych, organizacja i nadzór nad ich realizacją, dobór miejsc odbywania oraz środowisko, w którym mają miejsce, w tym infrastruktura, a także kompetencje opiekunów zapewniają prawidłową realizację praktyk oraz osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się, w szczególności tych, które są związane z przygotowaniem zawodowym.

Standard jakości kształcenia 2.4a

Program praktyk zawodowych, organizacja i nadzór nad ich realizacją, dobór miejsc odbywania oraz środowisko, w którym mają miejsce, w tym infrastruktura, a także kompetencje opiekunów, w przypadku kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodów, o których mowa

w art. 68 ust. 1 ustawy są zgodne z regułami i wymaganiami zawartymi w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy.

Standard jakości kształcenia 2.5

Organizacja procesu nauczania zapewnia efektywne wykorzystanie czasu przeznaczonego na nauczanie i uczenie się oraz weryfikację i ocenę efektów uczenia się.

Standard jakości kształcenia 2.5a

Organizacja procesu nauczania i uczenia się w przypadku kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodów, o których mowa w art. 68 ust. 1 ustawy jest zgodna z regułami i wymaganiami w zakresie sposobu organizacji kształcenia zawartymi w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy

Kryterium 3. Przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie

Standard jakości kształcenia 3.1

Stosowane są formalnie przyjęte i opublikowane, spójne i przejrzyste warunki przyjęcia kandydatów na studia, umożliwiające właściwy dobór kandydatów, zasady progresji studentów i zaliczania poszczególnych semestrów i lat studiów, w tym dyplomowania, uznawania efektów i okresów uczenia się oraz kwalifikacji uzyskanych w szkolnictwie wyższym, a także potwierdzania efektów uczenia się uzyskanych w procesie uczenia się poza systemem studiów.

Standard jakości kształcenia 3.2

System weryfikacji efektów uczenia się umożliwia monitorowanie postępów w uczeniu się oraz rzetelną i wiarygodną ocenę stopnia osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, a stosowane metody weryfikacji i oceny są zorientowane na studenta, umożliwiają uzyskanie informacji zwrotnej o stopniu osiągnięcia efektów uczenia się oraz motywują studentów do aktywnego udziału w procesie nauczania i uczenia się, jak również pozwalają na sprawdzenie i ocenę wszystkich efektów uczenia się, w tym w szczególności opanowania umiejętności praktycznych i przygotowania do prowadzenia działalności zawodowej w obszarach zawodowego rynku pracy właściwych dla kierunku.

Standard jakości kształcenia 3.2a

Metody weryfikacji efektów uczenia się w przypadku kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodów, o których mowa w art. 68 ust. 1 ustawy są zgodne z regułami i wymaganiami zawartymi w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy.

Standard jakości kształcenia 3.3

Prace etapowe i egzaminacyjne, projekty studenckie, dzienniki praktyk, prace dyplomowe, studenckie osiągnięcia naukowe/artystyczne lub inne związane z kierunkiem studiów, jak również

udokumentowana pozycja absolwentów na rynku pracy lub ich dalsza edukacja potwierdzają osiągnięcie efektów uczenia się.

Kryterium 4. Kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry

Standard jakości kształcenia 4.1

Kompetencje i doświadczenie, kwalifikacje oraz liczba nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia ze studentami zapewniają prawidłową realizację zajęć oraz osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się.

Standard jakości kształcenia 4.1a

Kompetencje i doświadczenie oraz kwalifikacje nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia ze studentami w przypadku kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodów, o których mowa w art. 68 ust. 1 ustawy są zgodne z regułami i wymaganiami zawartymi w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy.

Standard jakości kształcenia 4.2

Polityka kadrowa zapewnia dobór nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia, oparty o transparentne zasady i umożliwiający prawidłową realizację zajęć, uwzględnia systematyczną ocenę kadry prowadzącej kształcenie, przeprowadzaną z udziałem studentów, której wyniki są wykorzystywane w doskonaleniu kadry, a także stwarza warunki stymulujące kadrę do ustawicznego rozwoju.

Kryterium 5. Infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie

Standard jakości kształcenia 5.1

Infrastruktura dydaktyczna, biblioteczna i informatyczna, wyposażenie techniczne pomieszczeń, środki i pomoce dydaktyczne, zasoby biblioteczne, informacyjne oraz edukacyjne, a także infrastruktura innych podmiotów, w których odbywają się zajęcia są nowoczesne, umożliwiają prawidłową realizację zajęć i osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się, w tym opanowanie umiejętności praktycznych i przygotowania do prowadzenia działalności zawodowej w obszarach zawodowego rynku pracy właściwych dla kierunku, jak również są dostosowane do potrzeb osób z niepełnosprawnością, w sposób zapewniający tym osobom pełny udział w kształceniu.

Standard jakości kształcenia 5.1a

Infrastruktura dydaktyczna uczelni, a także infrastruktura innych podmiotów, w których odbywają się zajęcia w przypadku kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodów, o których mowa w art. 68 ust. 1 ustawy są zgodne z regułami i wymaganiami zawartymi w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy.

Standard jakości kształcenia 5.2

Infrastruktura dydaktyczna, biblioteczna i informatyczna, wyposażenie techniczne pomieszczeń, środki i pomoce dydaktyczne, zasoby biblioteczne, informacyjne, edukacyjne podlegają systematycznym przeglądom, w których uczestniczą studenci, a wyniki tych przeglądów są wykorzystywane w działaniach doskonalących.

Kryterium 6. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku

Standard jakości kształcenia 6.1

Prowadzona jest współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym, w tym z pracodawcami, w konstruowaniu programu studiów, jego realizacji oraz doskonaleniu.

Standard jakości kształcenia 6.2

Relacje z otoczeniem społeczno-gospodarczym w odniesieniu do programu studiów i wpływ tego otoczenia na program i jego realizację podlegają systematycznym ocenom, z udziałem studentów, a wyniki tych ocen są wykorzystywane w działaniach doskonalących.

Kryterium 7. Warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku

Standard jakości kształcenia 7.1

Zostały stworzone warunki sprzyjające umiędzynarodowieniu kształcenia na kierunku, zgodnie z przyjętą koncepcją kształcenia, to jest nauczyciele akademiccy są przygotowani do nauczania, a studenci do uczenia się w językach obcych, wspierana jest międzynarodowa mobilność studentów i nauczycieli akademickich, a także tworzona jest oferta kształcenia w językach obcych, co skutkuje systematycznym podnoszeniem stopnia umiędzynarodowienia i wymiany studentów i kadry.

Standard jakości kształcenia 7.2

Umiędzynarodowienie kształcenia podlega systematycznym ocenom, z udziałem studentów, a wyniki tych ocen są wykorzystywane w działaniach doskonalących.

Kryterium 8. Wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia

Standard jakości kształcenia 8.1

Wsparcie studentów w procesie uczenia się jest wszechstronne, przybiera różne formy, adekwatne do efektów uczenia się, uwzględnia zróżnicowane potrzeby studentów, sprzyja rozwojowi społecznemu i zawodowemu studentów poprzez zapewnienie dostępności nauczycieli akademickich, pomoc w procesie uczenia się i osiąganiu efektów uczenia się oraz w przygotowania do prowadzenia działalności zawodowej w obszarach zawodowego rynku pracy właściwych dla kierunku, motywuje

studentów do osiągania bardzo dobrych wyników uczenia się, jak również zapewnia kompetentną pomoc pracowników administracyjnych w rozwiązywaniu spraw studenckich.

Standard jakości kształcenia 8.2

Wsparcie studentów w procesie uczenia się podlega systematycznym przeglądom, w których uczestniczą studenci, a wyniki tych przeglądów są wykorzystywane w działaniach doskonalących.

Kryterium 9. Publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiąganych rezultatach

Standard jakości kształcenia 9.1

Zapewniony jest publiczny dostęp do aktualnej, kompleksowej, zrozumiałej i zgodnej z potrzebami różnych grup odbiorców informacji o programie studiów i realizacji procesu nauczania i uczenia się na kierunku oraz o przyznawanych kwalifikacjach, warunkach przyjęcia na studia i możliwościach dalszego kształcenia, a także o zatrudnieniu absolwentów.

Standard jakości kształcenia 9.2

Zakres przedmiotowy i jakość informacji o studiach podlegają systematycznym ocenom, w których uczestniczą studenci i inni odbiorcy informacji, a wyniki tych ocen są wykorzystywane w działaniach doskonalących.

Kryterium 10. Polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów

Standard jakości kształcenia 10.1

Zostały formalnie przyjęte i są stosowane zasady projektowania, zatwierdzania i zmiany programu studiów oraz prowadzone są systematyczne oceny programu studiów oparte o wyniki analizy wiarygodnych danych i informacji, z udziałem interesariuszy wewnętrznych, w tym studentów oraz zewnętrznych, mające na celu doskonalenie jakości kształcenia.

Standard jakości kształcenia 10.2

Jakość kształcenia na kierunku podlega cyklicznym zewnętrznym ocenom jakości kształcenia, których wyniki są publicznie dostępne i wykorzystywane w doskonaleniu jakości.

{Logo uczelni}